Vasárnapi szám 20 fill.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 103. SZÁM. *Debrecen, 1937 május 9 vasárnap* ÁRA: 20 FILLÉR.

A Hortobágy hasznosítása és a munka korszaka

Amikor a Hortobágy értékesítésének és jobb kihasználásának lehetőségeivel foglalkozunk, akkor elsősorban is rá kell mutatnunk arra, hogy amennyiben a város vezetősége arra határozná magát, hogy a jobb

kihasználást és a mai kor követelményeinek megfelelő értékesítést programmjába venné, ez egyidejüleg nemcsak hatalmas jövedelmi forrást jelentene a városra nézve, hanem egyben nagyszabású munkaalkalmat is adna. A Hortobágynak mostani kezeléséből mérhetetlen kára van a városnak, tehát a köznek, de ugyancsak kára van a gazdatársadalomnak is, mert ha az a primitiv legeltetési rendszer, amely mellett a Hortobágyot most használják, modern, új legeltetési rendszerrel váltatik fel, az a debreceni gazdatársadalom megerősödését és jövedelmének nem is remélt nagy fokozását eredményezné.

Lássuk először is, hogy milyen értéket képvisel a Hortobágy Debrecen város vagyonleltárában, azokkal a birtokokkal szemben, amelyek a város részéről szabályszerű bérbeadás útján értékesíttetnek. Errevonatkozóan a város 1910 évi vagyonleltárát kell figyelembe vennünk, mert tudtunkkal újabb leltári értékelés ezideig nincs. De ha történtek volna újabb értékelések és az általunk feltüntetett értékösszegek változtak volna is **az újabb értékelés során, az arány mindenesetre ugyanez fog maradni.**

Az 1910. évi vagyonleltár szerint Debrecen város részéről bérbeadott birtokok értéke 17.738.750 korona, ezzel szemben a Hortobágy értéke 21,858.100 koronának van feltüntetve.

A város említett 1910 évi vagyonleltára szerint a Hortobágynak az értékelése a következőleg történt: **14.000 hold á 800 korona, 12.000 hold á 500 korona, 12.000 hold á 350 korona, 1500 hold á 100 korona értékben van a leltárban felvéve.** Debrecen városának az összes birtoka több mint 90.000 kat. hold földbirtokból áll. Ebből a tulajdonképpeni

szántóföld, amely a város részéről bérbe van adva 18.684 hold, 42.580 hold a Hortobágy,

a többi pedig az erdőbirtokra esik. Az 1936. évi költségvetés szerint a város által bérbeadott birtokok földadója 44.913 pengő. Ezen az alapon

a debreceni városi birtokok kataszteri tiszta jövedelme kerek számban 160.000 pengőt tesz ki. Ezzel szemben a Hortobágy kataszteri tiszta jövedelme szintén kerek összegben 170.000 pengő. A költségvetes szerint a debreceni birtokoknál a bevétel 423.000 pengő, a kiadás 206.000 pengő, a tiszta bevétel tehát 217.000 pengő. A Hortobágynál a bevétel 197.000 pengő, a kiadás 177.000 pengő, a tiszta bevétel tehát circa 20.000 pengő. Azonban még ez a tiszta bevétel sincs meg a valóságban, mert a Hortobágyot terhelő vízszabályozási költségek jelentős része a debreceni birtokok terhére van elszámolva, ugyhogy a valóságban a Hortobágy 1936 évre a város házipénztárának semmi jövedelmet nem hajtott.

Ha már most a fenti jövedelmet holdanként átszámítjuk, akkor azt látjuk, hogy

a debreceni birtokok katasztrális holdankénti tiszta jövedelme circa 11.50 pengő, ezzel szemben a Hortobágy nem egészen 50 fillér jövedelmet hoz kat. holdanként.

A valóságban azonban, mint említettük, még ezt sem hozza meg!

Nézzük már most mit jövedelmezhetne reálisan a Hortobágy? Az 1910. évi vagyonleltár szerint a Nagyálomzug nevű városi birtok, amely most az utóbbi évek béréhez képest lényegesen leszállított bér mellett **holdanként 49 kg-ért van bérbeadva, kat. holdanként 700 koronára van értékelve.** A Vajdalapos, amely az utóbbi évek béréhez szintén igen lényegesen leszállított bér mellett **holdanként 44 kg-ért van bérbe adva, a vagyonleltárba holdanként 500 koronára van értékelve.** A Külsőohati birtokból Horváth Andrásné által bérelt circa 400 hold terület teljesen szikes. **Hortobágy jellegű terület, holdanként 50 kg-ért van bérbeadva.**

Ezekre a bérbeadásokra azért mutatunk rá, hogy számításunkat a jövedelmet illetőleg alátámasszuk, mert ezzel mindenki által világosan láthatóvá tesszük, hogy **akkor, mikor ezek a vagyonleltárban is harmadrangú értéket képviselő birtokok így vannak bérbeadva, akkor egészen joggal lehet számítani, hogy a hortobágyi 14.000 hold legjobb területnek holdanként 59 kg. búzát, a 12.000 hold gyengébb területnek 40 kg-ot, a 12.000 hold még gyengébb területnek 30 kg-ot és a 4.500 hold leggyengébb területnek holdanként legalább 10 kg. búzát kellene jövedelmeznie. Ily módon az évi bér circa 150—160 vagon búzára menne, aminek az értékét, ha métermázsánként csak 15 pengővel vesszük számításba, akkor is a bérjövedelemnek 225.000 pengőnek kellene lennie, amihez kell számítani a rendes bérleti feltételek szerint a bérlők által fizetendő adókat és más közterheket, ami a Hortobágynál circa 140.000 pengőt tesz ki. A Hortobágynak tehát a hasonló minőségü bérbeadott városi földingatlanokhoz viszonyítottan circa 350.000 pengő jövedelmet kellene hoznia.**

Ezt a jövedelmet azonban a mai teljesen **primitiv legeltetési rendszer mellett nehéz volna elérni.** A legeltetés mai állapotát, amikor az egész Hortobágy területét egyszerre, **rendszertelenül gázoltatják a legelő jószágok tízezreivel, amikor talán a fűtermésnek nagyobb részét tapossa a legelő jószág, mint amennyit megeszik, amikor az itatásokhoz 8—10 kilométert hajtják a gulyákat és tanostatják a fűvet, tovább fenntartani nem lehet,** ez, ismételjük, káros a városra, de káros magára a gazdatársadalomra is. Ezen a rendszeren változtani kell és

az egész Hortobágyot tervszerű, a kor színvonalán álló legelőbérleti gazdasággá kell alakítani.

Mégpedig olyan nagyságú legelőbérleti gazdaságokat kell alakítani, mint amennyit lehetővé tesz a birtok olyanformában való elosztása, hogy lehetőleg minden legelő birtokon egyforma arányba jusson az I. rendű, II. rendű, a III. rendű és a IV. rendűnek értékelt földekből. A legideálisabb persze az volna, hogyha a birtok felosztása ezt lehetővé teszi, hogy **legalább 42 darab 1000 holdas legelőbirtok alakíttassék, igy a társulások útjáni bérletek is könnyebben történhetnek meg, kisebb területre kisebb emberek is össze tudnak állani. Ezeket a legelő birtokokat el kellene látni megfelelő épületekkel.** Itt nem gondolunk kastélyokra és betonistállókra, hanem a tanyákon szokásos építkezési mód mellett **megfelelő lakások és istállók építésére gondolunk,** amelyet alul téglával és felül vályoggal lehetne megépíteni.

A legelőbirtok egy részét kaszálnák, a jobb részét felszántanák és a téli tartása a jószágnak ezeken a legelőbirtokokon történhetne meg, aminek eredménye volna, hogy a **Hortobágy talaját a termelt trágyával mind jobban lehetne javítani.** A szikes talajok javításánál is ma már bevált módszerek vannak. Egy ilyen nagyszabásu terv végrehajtása esetén az állam a szükséges mészszállításokhoz ingyen fuvarral támogathatná az akciót, mert hiszen

ez nem kizárólag városi érdek, hanem nemzetgazdasági érdek is az, hogy ezeken a területeken a további szikesedés megakadályoztassék és azok a területek, amelyek a termelés javára értékesithetők, megjavittassanak.

Ehhez hasonló terv volt a földmivelésügyi minisztérium részéről kiküldött és készített úgynevezett Biró-féle terv. Ilyen legelőgazdaságok létesítésével a városházán már foglalkoztak is éppen

az 1930. év őszén jelentkező munkanélküliséggel kapcsolatban.

A Bethlen kormány által kilátásba helyezett segítséget óhajtotta a város erre igénybevenni, amikor munkaprogrammját illetőleg tett előterjesztésében a **Hortobágy ilyen legelőgazdaság utján való hasznositása céljára 3 millió pengőt jelentett be,** mely összeg a létesítendő legelőgazdaságok szükséges berendezéseinek céljait szolgálta volna.

Meg van már a legelőbérleti gazdaságok alakítására a példa is. Itt van a **Jóna István által kezdeményezett és létesített bikatelep, a kisálomzugi legelőgazdaság, sőt még egy nagyon szép példáját láthatjuk ennek Nagyszalonta község által a magyar részre esett Oroson fenntartott legelőgazdaságban is.**

A Hortobágy mai állapotának fenntartása ellen szól az is, hogy ezt a nagykiterjedésü,

a városnak és igy a közönségnek ugyszólván semmi jövedelmet nem hajtó ingatlanát a város lakosságának egy aránylag nagyon kicsi része, és pedig kétségtelenül a tehetősebb része használja.

Az 1935. évi költségvetésben a város 13.200 db számosjószág után 8 pengővel számítva 105.600 pengő legelőbér bevételt irányzott elő.

Megállapítható, hogy ugyanebben az évben 175 debreceni gazda 11.000 db számosjószág után fizette be a legelőbért, tehát a város költségelőirányzatában számításba vett jószágállománynak 80 %-át csak 175 egyén hajtotta ki a Hortobágyra. A kihajtott jószágállománynak csak egyötöd része tette ki tehát a kis emberek által hajtott jószágokat. Világos tehát, hogy azt a circa 350.000 pengőt kitevő bérvesztességet, ami a Hortobágy bérbeadása útján való hasznositásával a mai bérleti viszonyok mellett is elérhető volna 80 %-ban 170—180 gazda élvezi.

Ilyen kiváltságot, ilyen előnyöket a gazdatársadalom egy része sem igényelhet a köz rovására, mert hiszen

ez a kiváltság Debrecen város 120.000 lelket kitevő lakósságát 18—20 %-os pót adóval terheli meg. Tehát ennek a városnak a lakossága joggal követeli meg a város vezetőségétől, hogy ilyen kiváltságokban a 180 főből álló gazdacsoportot ne részesitse, ellenben ez a hatalmas nagy vagyonkomplexum érvényesüljön teljes egészében a köz javára, annál is inkább, mert a gazdacsoportnak az előnye csak látszólagos. Meg vagyunk róla győződve, hogy a legelőbérletek alakítása utján a gazdatársadalom bevételei és jövedelme is hatalmas méretekben emelkedni fognak. Hiszen megszünne ez által az az állapot is, hogy a város, amelyik legelőbért szed az egész Hortobágyért, ezer métermázsa számra kaszáltatja le a legelőjószágok elől a szénát.

Legelőgazdaságok létesítése esetén ez az így kaszált nagymennyiségű széna is, mind a legeltető gazdáknak javára fog szolgálni.

A hortobágyi elmaradott állapotoknak egyik okozója talán az is, hogy a hortobágyi intéző bizottságból a nagyobb gazdasági intelligenciával biró gazdákat egyszerüen kiszorítja a családi és rokontársaság, amelyik a 15 hely közül 10-et elfoglalva tart, ahova egymás rokonait és atyafiait atyafiságos alapon nevezik ki önmaguk és a város ezen bizottságában kellőleg nem képviselteti magát.

A vizlevezetések is a Hortobágyon aránylag csekély munkával a már meglévő csatornákba elvezethetők, tehát ezek a területek is a legelő birtokok javára felhasználhatók lennének.

A jövő meg kell hogy hozza a Hortobágy mélyében rejlő földgázok feltárását is, ami megfelelő felhasználás révén rendkivüli módon előmozdithatná a legelőgazdaságokba az öntözésnek a bevezetését. Hiszen ha

a földgáz felhasználásával olcsó villanyerőt tudnának előállitani, akkor a Tisza vizének közelsége mellett az öntözés kérdése már egyszerü árkokba vezetett vizzel, holland rendszer szerint könnyen megoldható.

De ha sikerülne ezeken a területeken, ahogyan jeleztük 42 egyenként 1000 holdas legelő gazdaságot létesiteni, akkor

a tejtermelésnek és értékesitésnek egy nagyszerü módját lehetne megtalálni, ha a 42 legelő társulat egybedolgozva egy központi vaj és sajt feldolgozó üzembe szállitaná be a termelvényeit és közösen történne meg az értékesités.

Nem kell a gazdatársadalomnak azt magyaráznunk, hogy mit jelentene reá nézve a tejtermelésnek és értékesitésnek ez a módja, hiszen

akármelyik debreceni üzletbe benézhetnek és láthatják, hogy a sokkal élelmesebb dunántuli gazdatársadalom látja el az egész Tiszántult ezekkel a termelvényekkel.

Meg vagyunk róla győződve, hogy a gazdatársadalom semmiféle kiváltságot a maga részéről nem akar, a legeltetés lehetősége a fenti módozattal meg van adva, ellenben

a közérdek és egyben a munka korszakának a megindítása valamint az a népi politika, amelyet a kormányzat hirdet, azt követeli, hogy a lehető legsürgősebben fogjon neki a város és hasznositsa a Hortobágyot, úgy hogy az az összesség javára, de azért mégis elsősorban a gazdatársadalom javára értékesüljön!

Kánya külügyminiszter elutazott a londoni koronázásra

Budapest, május 8. *Kánya Kálmán* szombaton reggel Londonba utazott, hogy Magyarország kormányzójának képviseletében VI. György angol király koronázási szertartásán és az azt kisérő ünnepségeken résztvegyen. A külügyminiszter kiséretében van: vitéz Rapaich Richárd lovassági tábornok, a honvédség főparancsnokának helyettese és gróf Csáky István követségi tanácsos, a külügyminiszter kabinetjének főnöke. Kánya Kálmán külügyminiszter búcsúztatására a nyugati pályaudvaron megjelentek *Knox* angol követ vezetésével a budapesti angol követség tisztviselői, továbbá báró *Apor Gábor* rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyetese, valamint a külügyminiszterium több főtisztviselője.

Kánya Kálmán külügyminisztert Boulogne-ban az angol kormány különhajója várja. Doverben a Foreign Office képviseletében Hohler, míg az udvar és a hadsereg képviseletében Clerk várják Magyarország külügyminiszterét, aki ünnepélyes fogadtatás után utazik tovább Londonba.

Nagy értekezletet hivtak össze az országzászló felállitása ügyében

A Debrecenben felállítandó országzászló ügye nagy lépésekkel halad előre. Erőskezű vezetők és számottevő bizottság irányítja a dolgokat. A közeli napokban népes értekezletet hívnak össze az országzászló ügyében. Elsősorban a gyüjtési akció minél szélesebb körre kiterjesztését beszélik meg, de már megkezdik az országos nagy ünnepség előkészítését is.

Természetesen elsősorban az a fontos, hogy a hiányzó pár ezer pengő minél hamarabb összegyüljön és senki ki ne vonja magát a gyüjtés alól, mert csak a közösen teljesitett hazafias kötelesség hozhat Debrecenhez méltó eredményt.

Az adakozók névsorát közölni fogjuk hétről hétre és igy a közvélemény látni fogja, hogy mindenki erejéhez képest lerótta-e kötelessége adóját.

Az országzászló bizottság elnöksége ezúton kéri fel a közönséget, hogy aki csekklapot kapott abból a célból, hogy adományát azon beküldje, de valamely okból nem ezt a csekklapot használná fel, hanem más csekken küldené be pénzbeli adományát, akkor a csekklap hátára el ne feledje ráirni, hogy az adományt az országzászló javára küldi. A bizottság csekklapjain ugyanis rajta van az O. Z. B. jelzés is, tehát arra nem kell egyebet irni.

VASZONÁRU FEHÉRNEMÜ!
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

Bőröndöt
retikült, pengőtárcát, irattáskát, cigaretta-, szivartárcát a készitőnél vegyen.
FEUERMANN
bőröndösmester, Piac ucca 26. sz. (Gambrinus passage.)

Fürdőruháink
olcsók, szépek, jók!
Benyáts ÁRUHÁZ

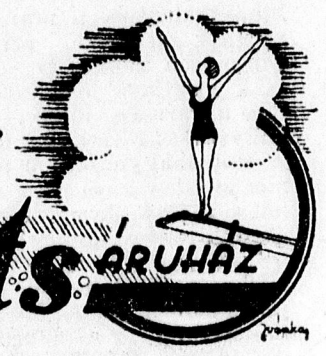

„A mai ifjuság nagyrészének életideálja a nyugdijas állás"

Eckhardt Tibor az ifjuság problémáiról.

A Független Kisgazda Párt Budapesten országos ifjúsági és kisiparosi értekezletet tartott.

Eckhardt Tibor hosszabb beszédet mondott. Azzal kezdte beszédét, hogy a kormányzatnak egy feladata van a fiatalsággal szemben, megfelelő felkészültséggel kell ellátni, hogy sikerrel állja meg a helyét az élet küzdelmeiben. *A hiba az elhibázott és részben külföldi minták után igazodó közoktatásügyi politikában van.* A magyar közoktatásügyi rendszer elhibázott, mert az élettől elvonatkoztatott, merőben elméleti rendszert akarja meghonositani és helytelen utat mutat az ifjúságnak.

— Ennek a következménye az a 250 millió pengő, amely nyugdijteherként szerepel a magyar állam költségvetésében. *A mai ifjúság nagy részének legnagyobb életideálja* — szörnyű kimondani is — *a nyugdijas állás. Nem törődik azzal, hogy újat alkosson családja és hazája érdekében. Ennél nagyobb tragédiát elképzelni is nehéz. Ez a fiatalság száraz rőzseként kerül a közéletbe és ha végre lángra gyullad, alig marad más belőle, mint a pernye.*

Arról beszélt ezután *Eckhardt Tibor*, hogy az az egyetlen helyes ifjúsági politika, amely az ifjúságot a falu népével akarja összehozni. *Az ifjúságnak itt kell elhelyezkednie és nem a hivatalokban.* Magyarországon túlméretezett az adminisztráció. Kétféle ifjúságunk van: az egyik, amely ezt felismeri s a másik, amely az erőszak fegyverével akarja célját elérni.

Felszólalt Eckhardt Tibor a kisipari kongresszuson is és beszédében részletesen foglalkozott az iparosság kérdésével is.

A Budapesti Nemzetközi Vásáron
Goldberger gyár
által kiállitott áruk már most megtekinthetők és kaphatók
Kontsek Kornél
Divatáruházában, Debrecen.

Steyr-Waffenrad
Csepel Csoda stb.
kerékpárokban
és alkatrészekben
Keszler mindenkinél
olcsóbb
Széchenyi utca 1. sz.
alacsony részlet,

— **Ha az arcszíne fakó, szürkéssárga és tekintete bágyadt,** ha szomorú hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél túlságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepangás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet innia. Az orvosok azért rendelik már régóta a **Ferenc József** vizet olyan gyakran, mert a rosszullét okát rendszerint gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti. Az orvosok ajánlják.

Silk hernyóselyem harisnya „Holiday" a piac szenzációja
Kapható: Klein Miksa cégnél.

Kutatják a Hindenburg katasztrófájának okát

Harmincötre emelkedett az áldozatok száma.

A Hindenburg katasztrófájáról a következő hivatalos veszteségmegállapitást adták ki: Meghalt 12 utas, akik közül 7-nek személyazonosságát végérvényesen megállapitották. A levegőben meghalt 22 ember, akiknek személyazonossága kivétel nélkül kétségtelen, meghalt továbbá a leszállásnál segédkező legénység 1 tagja. A halottak száma tehát összesen 35. Kórházban van 33 ember, ezek közül 15 utas és 16 a legénység tagja, 2 pedig a repülőtéren tartózkodott ember. A kórházban levő 33 ember közül 11-nek állapota válságos, 22 ember sulyosan sérült. A megmenekültek száma 32, ezek közül 9 utas.

Pruss kapitányt és Sammt első tisztet a lakewoodi kórházból az egyik newyorki klinikára szállitották. Mindkettőnek igen válságos és most vérátömlesztéssel próbálják megmenteni az életüket.

A kórházban meghalt **Knochel Erick német kereskedő és igy a Hindenburg halálos áldozatainak a száma 35-re emelkedett.**

A „HINDENBURG" RÁDIÓS TISZTJE IS BELEHALT SÉRÜLÉSÉBE

Speck Vilmos, a Hindenburg rádiótisztje a newyorki kórházban belehalt a léghajó szerencsétlenségekor szenvedett sulyos sérüléseibe. Ezzel 34-re emelkedett a Hindenburg léghajó halálos áldozatainak száma.

HATMILLIÓ MÁRKÁRA VOLT BIZTOSITVA A HINDENBURG

Berlin, május 8. A birodalmi biztosítási ügyek vezetőjének közlése szerint a »Hindenburg« léghajót valamennyi nagyobb német biztosító intézet közösen biztosította. *A léghajó biztosítási értéke hatmillió birodalmi márka. Az utasok baleset elleni biztosítása összesen 2,400.000 márkát ért el halál esetére és ugyanannyit rokkantság esetére, míg a legénység baleset elleni biztosítása 1,060.000 birodalmi márkát tett ki halál esetére és 2 millió 120.000 birodalmi márkát rokkantság esetére.*

ÖT FILM KÉSZÜLT A »HINDENBURG« FELROBBANÁSÁRÓL

New-York, május 8. A szerencsétlenség lefolyásának utólagos pontos megállapítását megkönnyíti az a körülmény, hogy a légi kikötőben most is, mint minden léghajó megérkezésénél, jelenvoltak az öt legnagyobb filmvállalat riporterei, akik már akkor elkezdték a filmezést, amikor a Zeppelin előkészületeket tett a kikötésre. Remélik, hogy ily módon sikerül majd tisztázni a robbanás okát.

Roper, az Egyesült Államok kereskedelemügyi minisztere, *vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy a balesetet nem merénylet vagy szabotázs idézte-e elő.*

A szerencsétlenség hatása alatt a washingtoni szenátus hadügyi bizottsága törvényjavaslatot hagyott jóvá, amely *megengedi a héliumgáz kellő mennyiségű kivitelét.* A texasi olajmezők egyébként 10 millió köbláb héliumot termelnek és készletük elegendő 300 esztendei szükséglet fedezésére.

HITLER KÖSZÖNETE A KORMÁNYZÓ RÉSZVÉTÉÉRT

A »Hindenburg« léghajó katasztrófája alkalmából Magyarország kormányzója részéről Hitler kancellárhoz intézett részvéttávíratért a kancellár a következő szövegű táviratban mondott köszönetet:

Főméltóságodnak a részvét jóleső szavaiért, amelyeket a saját és a magyar nemzet nevében a »Hindenburg« léghajó elpusztulása alkalmából kifejezett, legőszintébb köszönetet mondok.

A régimódi előmosás helyett ázztatás!
A fehérnemü beáztatásához használj **Henko-t**

Feszült viszony Anglia és Olaszország között

Angliából visszahivták az olasz ujságirókat. — Olaszország területéről kitiltották a legtöbb angol lapot.

Róma, május 8. **Mint hivatalosan jelentik, az Angliában működő olasz ujságirókat visszahivták. A Stefani irodának azt a jelentését, hogy az olasz lapok visszahivták londoni tudósitóikat, az esti lapok feltünő helyen közlik. Ezt az intézkedést majdnem az egész angol sajtónak Olaszországgal és haderejével szemben elfoglalt magatartásával indokolják. Ezzel az intézkedéssel egyidejüleg Olaszország területéről kitiltották az angol lapokat, a Daily Mail, Ewening News és az Observer kivételével.**

A Press Assotation jelentése szerint sok londoni olasz laptudósitó a hét végén elhagyta Angliát. Többen azt állitják, hogy nem azért utaztak el, mintha visszahivták volna őket és remélik, hogy egy hét mulva visszatérhetnek Angliába.

Lázár igazságügyminiszter beszéde az ifjusághoz

Szeged, május 8. Az Országos Magyar Protestáns Világszövetség 15 éves fennállásának évfordulója alkalmából szombaton este diszközgyülést tartott. A közgyülésre az esti gyorsvonattal a városba érkezett *Lázár Andor* igazságügyminiszter, aki a diszközgyülésen beszédet mondott.

— Az, hogy Magyarország igazságügyminisztere — mondotta — eljött az ifjúság körébe, nem jelent semmi mást, mint atyai szeretetet, amelyet kell, hogy a magyar ifjúság iránt érezzünk. A nemzetet alkotó nagy népcsaládok különféle törekvések különböző kategóriákra akarják felosztani, amely felosztás bomlasztó jelleg különösen akkor, ha ezeket a kategóriákat egymással szembe akarják állitani. *A különböző osztályokra tagozódó kategóriák osztályharcra vezetnek, aminek marxizmus és bolsevizmus a kivirágzása.* A legutóbbi időben majdnem szomorúnak mondható jelenség nyilvánul meg a magyar közéletben, amely a magyar nemzetet fiatalabb és idősebb generációkra igyekszik bontani és igyekszik szembeállitani a fiatalabbakat az idősebbekkel. Az élet küzdelem, küzdelem a nemzet élete is, de ha ebben a küzdelemben a nemzettagok egymás ellen fordítják erejüket, akkor, ha az egyes nemzettagok életben is maradnak, elvész a nemzet akarata. Ne az összességtől várja az egyes felemelkedését, hanem saját éberségével emelje fel magát, a fiatalság akkor szép, ha türelmetlen küzdenivágyással keresi az igazságot. A fiatalság nagyon sok dologért lelkesedik, küzd. Sokszor csalódik, sokszor helyes a számitása, de azután kiábrándul belőle. Ezután idézte a miniszter Deák Ferenc mondását az ámitásról. Ennek egyik formája az, amikor valaki elérhetetlen vágyakat ébreszt képzeletében. Sem a népnek, sem az országnak nem barátja az, aki elérhetetlen vágyakat ébreszt.

ELVÁLT FELESÉGÉTŐL A SPANYOL TRONÖRÖKÖS ÉS EGY FOGORVOS LEÁNYÁT VESZI FELESÉGÜL

Havannából jelentik: A törvényszék felbontotta Cavadonga gróf volt spanyol trónörökös házasságát. A válást a feleség kérelmére mondották ki. A gróf, aki a perben nem védekezett, rövidesen feleségül veszi Rocaford havannai fogorvos leányát.

A Legsikeresebb 1934—36. évi amerikai óriás
Dáliaujdonságok
60 fajban
1 pengőtől 3.50 pengőig. Jegyezzen elő, a készlet korlátolt. Szállitás május 15-től. *Kassay* és *Simon*, Károly Ferenc József út 5. (István malom.)

Senator Celofilter
a valódi füstszürős cigarettahüvely.
Kettős füstszürője, amely vatta előtétből és 8 réteg tiszta celluloza fátyolból áll, átszüri és nemesiti a dohányfüstöt.
Senki sem nélkülözheti azt a jótékony hatást, amelyet a SENATOR CELOFILTER kettős füstszürője az egészség érdekében kifejt. A dohány és papir elégésekor fejlődő ártalmas égési termékek nagyrészét hajszálcsöveket alkotó rostjaiban visszatartja. A cigaretta szopókájának teljes kitöltésével kényszeriti a dohányfüstöt, hogy minél hosszabb és tekervényesebb uton haladva csak minél átszürtebb és hüvösebb állapotban kerülhessen a szájba. Ezáltal a csipós és erős dohányfüstöt enyhévé és kellemessé varázsolja. A torok és garat érzékeny részeit kiméli. A nikotin csökkentésével az **egész szervezetet óvja** és különösen **női dohányosok részére** nélkülözhetetlen.
Számtalan előnye, luxus kiállitása, a felhasznált anyagok elsőrendüsége és a füstszürő bőkezü adagolása ellenére 1 doboz ára csak 46 fillér! Térjen még ma át a SENATOR CELOFILTER töltésére! Néhány fillér többlet 100 cigarettánál nem számit! Bármely dohányárudában. **rövid méretben is kapható!**

Pósch Dezső hirlapiró meghalt

Az ujságirói tollnak egy tiszta szivü, egyeneslelkü, nemes jellemü bajnoka dölt ki az élők sorából. Meghalt a debreceni ujságírótársadalom egyik legrégibb tagja, Pósch Dezső. A szó szoros értelmében elégett hivatásában. Sorsa a magyar ujságiró tipikus sorsa. **Egész életében másokért dolgozott, irt, a közérdeket, a nagy célokat tartotta szem előtt és ezenközben magáról feledkezett meg.** Szegényen halt meg, nem gyüjtött vagyont, mert sohasem magára gondolt, hanem másokra, a közjóra.

Pósch Dezső neve a vidéki magyar ujságirás első rendjében volt ismeretes. **Nagy képzettsége, müveltsége avatták azzá. Több mint három évtizedet töltött** ezen a göröngyös pályán. Tolla mindig az igazságot szolgálta, mindig az igazat irta, amit bizonyit az, hogy bár igazságérzete sokszor sodorta hirlapi harcokba, sohasem itélték el, ha volt is sajtópöre, azokban is felmentették. Egész élete az ujságirásé volt. **Szinte élete fogytáig dolgozott, mindaddig, mig sulyos betegsége ki nem ütötte kezéből a tollat.**

Pósch Dezső három évvel ezelőtt kezdett betegeskedni. Nagy erőmegfeszitéssel leküzdötte gyengeségét és kis megszakitással ujra és ujra munkába állt. Ennek az évnek elején azonban már annyira sulyosbodott az állapota, hogy be kellett menni a klinikára. Ott agytumort állapitottak meg nála. Sajnos, a baj megállapitása már későn történt ahhoz, hogy operativ uton segithettek volna rajta. Állapota folyton rosszabbodott. Kollégái kérésére a klinikán még is megkisérelték az operációt Megkisérelték a lehetetlent is, de a mütéti beavatkozás csak a romboló betegség végzetes elterjedését állapithatta meg. Napok óta agonizált Pósch Dezső és szombaton esto fél tiz órakor megváltotta szenvedéseitől a halál, életének 58-ik évében.

Halálát gyászolja felesége, Simo Erzsébet, gimnázista fiacskája, Viktor, kiterjedt rokonság és az egész ujságirótársadalom. A Magyar Ujságiró Egyesület debreceni csoportja a maga halottjának tekinti és emlékének gyászülést szentel. A temetésről vasárnap történik intézkedés.

POSCH DEZSŐ ÉLETE ÉS PÁLYAFUTÁSA

Posch Dezső 1879-ben született Aradon, mint délvidéki francia emigráns család leszármazottja. Édesapja a szabadságharc kitörése előtt a császári hadseregben szolgált huszártisztként, onnan szökött át a honvédseregbe. A szabadságharc leverése után fogságot szenvedett, majd a Zelenski grófoknál lett tiszttartó. Posch Dezső az aradi kir. kath. főgimnáziumban lett érettségit. Kitűnő tanuló és kiváló tornász volt, aki már középiskolás korában élénk részt vett az aradi sportéletben s egyike volt a legelső magyar futballistáknak. Érettségi után jogásznak ment, de már tanulmányai elvégzése előtt Arad város szolgálatába lépett, ahol az adóügyi osztályon dolgozott olyan figyelemreméltó tehetséggel és szorgalommal, hogy egész fiatal tisztviselőként önálló referens volt és 22 éves korában adótiszté választották. Felettesei nagyon kedvelték és elsőrendű közigazgatási tudását azzal honorálták, hogy a gáji városi kapitánysághoz, amely meglehetősen nagy hatáskörű kerületi elöljáróságféle volt, a vezető rendőrkapitány mellé nevezte ki a polgármester segédtisztnek.

Az aradi, igen fejlett sajtóval már akkor élénk kapcsolatai voltak, cikkeket is irogatott a lapokba s később ott is hagyta a közigazgatási pályát: belépett az aradi „Függetlenség" szerkesztőségébe. Itt dolgozott három esztendeig, majd Kaposvárra ment át és ott ujságíróskodott két esztendeig. Debrecenbe 1910-ben került, a Debreceni Független Ujsághoz, amelynek szerkesztője akkor dr. Hegedüs Loránt volt, aki még Aradról ismerte Posch Dezső széleskörü közigazgatási tudását és igy hivta meg Debrecenbe, a lap várospolitikájának szolgálatába akarván állitani Posch Dezső kitűnő képességeit. Évekig működött aztán Posch Dezső a Független Ujság közigazgatási tudósitójaként, igen nagy szolgálatokat téve az épen akkor fejlődő debreceni ujságirásnak, de a város közéletének is abban a nagy hareban, amely Debrecen fejlődéséért és haladásáért folyt le. A legszorgalmasabb, legjobban tájékozott és legkitünőbb közigazgatási riporter volt, aki bírta a mindenkori polgármesternek és a vezető tisztviselőknek a teljes bizalmát. Okos, pontos, hü tudósításaival, éles judiciumra való cikkeivel, amiket az alapos tudás és a szakszerüség jellemzett, a városi közélet minden nagyobb és kisebb kérdésében egyaránt elsőrendüen szolgálta a közérdeket. De nemcsak a közigazgatási riport, hanem az ujságirás minden ágában kiválónak bizonyult: rendőri riportot és törvényszéki tudósitást éppen olyan kitünően irt, amellett sokszor és szivesen fejtegetett igen finoman társadalmi és szépirodalmi kérdéseket igen érdekes, nagy müveltségre való cikkekben és hosszabb ideig volt szinikritikusa is a lapnak. A világháború kitörésekor már a mozgósitáskor bevonult az aradi 8. honvéd gyalogezredhez. Még sportember korából származott sérülése miatt arcvonalbeli szolgálatra nem volt alkalmas, igy a mögöttes országrészben teljesitett szolgálatot, később a gyulai 2-es honvédeknél, majd Kolozsvárott. 1916-ban felmentették, mint a lapnál nélkülözhetetlent a katonai szolgálat alól és visszatért a Független Ujság szerkesztőségébe, ahol a nehéz háborus és forradalmi időket végig szolgálta egészen 1919-ig, amikor átment az akkor alakult Hajduföld-höz. Itt csak rövid ideig dolgozott, onnan az Egyetértés című laphoz került, amelynek 1924—25-ben felelős szerkesztője is volt. — 1925-ben tért vissza a Független Ujsághoz s azóta ennek a szerkesztőségi kötelékében dolgozott, felváltva, mint közigazgatási tudósító és mint segédszerkesztő.

108 üzlet várja Pünkösd előtt a „Takarékosság" vevőtáborát

Halalmas raktárakkal! Pazar ujdonságokkal! Minden versenyt kiálló készpénzárakkal! S legelőzékenyebb kiszolgálással!

Szerezze meg mindenki a „TAKARÉKOSSÁG" igazoló könyvecskéjét és érvényes vásárlási utalványát!

Hogy még a pünkösdi ünnepek előtti bevásárlásoknál élvezhesse a „TAKARÉKOSSÁG" rendszerén át a 108 üzlet kiszolgálásának minden előnyét!

Az igazolókönyvecske és utalvány megszerzése dijtalan! Nem kötelez semmire!

Csak jogot ad arra, hogy 108 üzletben vásárlásokat eszközölhessen!

„Takarkosság" irodája: Debrecen, Deák Ferenc u. 6.

Posch Dezső pár évvel ezelőtt kezdett betegeskedni. Szikár, elegáns, szívós alakja két évvel ezelőtt roppant össze hirtelen. Akkor hosszabb időt töltött az idegklinikán. Amikor onnan kijött, egy darabig még tartotta magát, tavaly azonban már mindinkább roszszabbodott az egészségi állapota és ez év januárjában újból be kellett mennie az idegklinikára. Ott megállapitották, hogy agydaganata van és az akkor már testileg teljesen leromlott Posch Dezsőt megoperálták a sebészeti klinikán. Az operáció azonban már nem segitett. Testi szenvedéseitől megváltotta a halál.

MEGNYILT a modernül berendezett és automatikus villany fagylaltgéppel felszerelt

Sántha fagylaltszalon

amely higiénikus fagyasztással és kiszolgálással várja Debrecen város közönségét.

Kinevezték az értelmiségi munkanélküliség ügyenek miniszteri biztosát

Budapest, május 8. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek miniszteri biztosává **Kulcsár** István miniszteri osztálytanácsost nevezte ki és rendeletet adott ki az értelmiségi munkanélküliség ügyeivel kapcsolatos intézkedésekről.

A rendelet meghatározza a miniszteri biztos feladatkörét és teendőit, melyek az értelmiségi munkanélküliség leküzdésére irányulnak. Majd megállapitja, hogy munkáját a tárcaközi bizottság támogatja, melybe minden miniszterium küld képviselőt.

Május 19-én jön az olasz királyi pár

Róma, május 8. A jövő hét elején, mint olasz kormánykörökből értesülünk, nyilvánosságra kerül III. Viktor Emánuel, Olaszország királya és Abeszinia császára, valamint a királyné és császárné budapesti utazásának részletes programja. Eszerint az olasz királyi pár május 19-én érkezik a magyar fővárosba fényes kisérettel.

A véglegesen megállapitott program szerint az olasz uralkodó pár négy napot tölt Magyarországon, mint Horthy Miklós kormányzó és feleségének vendége. Május 22-én este fejeződik be a magyarországi tartózkodás: ekkor hagyja el az uralkodó pár Budapestet.

Gumi kabátok
legnagyobb választékban
Müselyem gumikabát P 12·60
Crepe de Chine .. P 26·50
Férfi világos drapp . P 13·50

Paplan
Müselyem . . P 20·—-tól
Függöny és függönyanyag
óriási választékban
Szőnyeg, lineleum és más cikkek gyári áron

Haas Lipót
Linoleum és Szőnyegáruháza
Ferenc József-ut 58
Megyeháza mellett. Telefon 29-63.

VIGSZINHÁZ
Vidám Magyar filmkabaré
1. Imádság. 2. Dalommal köszöntlek. 3. Galambduc. 4. Kéklő Balaton. 5. Tik-Tak. Főszer. Rökk Marika, Kalmár Pál, Páger, Gózon, Rózsahegyi, Ráday, Mály, Gerő.
Előadások: ma 3—5—7—9-kor hétfőn 5—7—9 órakor.

Kerékpár-t legjobbat, legolcsóbban, leghosszabb részletre
Gumi-t Alkatrész-t
Soltész nál **Kálvin-tér 2.**

Fränkl Adolf debreceni lakost tartóztatták le Gyékényesen 150 ezer pengőnyi érték csempészése miatt

Hivatalosan jelentik: A budapesti ügyészség intézkedésére május 2-án a gyékényesi határállomáson a gyékényesi rendőrség tetten érte **Fränkl Adolf rongy- és textilkereskedőt, debreceni lakost, mikor körülbelül 120—150.000 pengő értékben valutát, pengőt, aranyat akart kivinni az országból.** Őrizetbe vették, majd előzetes letartóztatásba került. A folyamatba tett nyomozás rendjén Frankl Adolfon kivül Glasz József lengyel állampolgár, Friedmann Dávid Mihály textilügynök, budapesti lakos és Klein Miklós textilügynök, budapesti lakos előzetes letartóztatásba került, mert alapos gyanu merült fel arra, hogy **mindhárman tagjai egy nagy méretekben kiépitett valutaüzér társaságnak**, valamennyien gyanusithatók üzérkedéssel, pengőkiajánlással. Az előzetes letartóztatás ellen mind a négyen felfolyamodással éltek. A nyomozás folyamatban van.

Gyujtogatott és féleimeben lopott egy cseléd, aki nem tudja szülei nevét

Gyorsított tárgyalás alapján került a debreceni törvényszék elé szombaton délelőtt Papp József 20 éves bagaméri gazdasági cseléd. A vád szerint május 4-én a vámospéresi határban egy nagy kazal szalma mellé heveredett és ott cigarettára gyujtott, a gyufát vigyázatlanul eldobta és a szalma lángra lobbant.

Papp József riadtan próbálta oltani a tüzet, de az továbbterjedt. Papp József elszaladt az égő kazaltól. Vámospéresre szaladt és Kobezda Jánosné ablakának betörése útján 3 liter pálinkát, két járatlevelet és egy adóivet ellopott. A pálinkával a falu határába ment, megivott két deci és elment segíteni az égő szalmakazlat. — A három liter pálinkát két nap alatt megitta és dalolva járta a vámospéresi határt.

Papp József dr Jóna Kálmán bíró előtt beismerő vallomást tett. Kiderült a tárgyaláson, hogy nem tudja sem atyja, sem anyja nevét, menhelyről adták ki falura annak idején nevelő szüőkhöz. Lopásért már elitélték többször.

A bíró tüzvész okozás és lopás büntette miatt három hónapi és kétheti fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Adományok az országzászlóra

A felhívás kibocsátása előtt a Postás Mansz adománya dr. Margitfalvy Sándorné úrasszony utján, elhelyezve a Városi Takarék és Hitel Intézet 17314. sz. betéti könyvén az előbbi gyüjtés eredményéhez P 25.

A Postatakarékpénztári befizetések: Dr. Árvai Nándor 10 P, Grosz Károly Hegyalja 5, Debr. Izr. Polg. Leányiskola 5, Hungária Üzemfelszerelési és Áruker. 5, Ganovszky Lajos 1, Hajdu Jenő 2, Békési és Löw 5, Deutsch Albert 1, Magyar Nemzeti Bank fiókja 20, Dénes Jenő 1, Auguszta szanatórium 10, dr. Piróth Endre Budapest 2, Bőde Gyula 2, Tóth Gyula 1, Mandel Lipót 5, Danczinger Lajos 1, Nagybákay Rickl Antal 10, Deutsch Mór 1, dr. Geszti József 3, Debreceni adóhivatali tisztv. 10, Nagy János vaskereskedő 2, Egyesült Kefegyárak rt. 5, Kun József 1, Apafi Gőzmalom 10, Debreceni Gazdasági Egyesület 5, dr. Zicherman László 2, Halmángyi József 2, Cordatic rt. 2, Sesztina Lajos 10, Stark Márton 2, dr. Futó Imre ügyvéd 1, Takarékosság Keresk. rt. 10, Debreceni Hajlított Bútorgyár rt. 5, Gass Gyula 3, Sztankay Gyógyszertár 1, Wolf szőlőgazdaság 10, Alsószabolcsi Ármentesítő 20, Auspitz Simon 1, K. S. 2, dr. Bajnóczy Endre 1, Horn Rezső 2, Kelemen Ernő 5, Déri-múzeum igazgatósága 9.70, Krajnik Ármin 2, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy 5, özv. Szarukán Zoltánné 2, Szemes Mihály 2, Sipos István igazgató 3, dr. Hankó Béla egyet. tanár 5, Debreceni IV. évf. női felsőkereskedelmi 10, Csendőrnyomozó alosztály 5.30, Cserey Gyula ny. ezredes 5, Középiskolai tanárképző tanárikara 5, Kir. ítélőtábla segédhiv. igazgatója 5, Gaszner Géza 2, Kontsek Géza 5, Piribauer István 1, H. Polgármesteri Hivatal 6.50, Petrik Károly 1, M. kir. pénzügyőri szakasz 13, Mátai Andor 5, Blayer Béla 5, dr. Vajda Lajos 2, Harsányi Irén 2, ifj. Szűcs Béla 2, Hermes Biztosító vezérügyn. 2, Járásbirósági elnök, járásbiróság bírói, fogalmazói és segédhiv. tisztv. 61, dr. Tatay Zoltán 4, Debrecen város szoc. ü. o. tisztviselői 3.90, Móne orvosi műszerüzem fiókja 5, Varjas Pál könyvkötő m. 1, Pénzügyigazgatóság 44.58, Bottka Géza 2, Rózsa Árpád és Rózsa áruház 3, Bernardin János 3, Kir. ügyészség 11.50, Mértékhitelesítő Hivatal 2.50, Horváth Ferenc műszerész 2, Harmathy Ferenc kereskedő 1, dr. Tarján Oszkár 2, dr. Nagy Béla ügyvéd 3, Debrecen állomás személyzete 50, Kir. törvényszék 26, Aczél Izor 1, Mikepércsi áll. elemi iskola 5, Borsodmiskolci Gőzmalom 20, Filep István 5, Konkoly Géza 2, dr. Schlamadinger József 3, Mező Ármin 5, Laubner József ny. főnök 2, M. kir. fővámhivatal 2, özv. Vekerdy Pálné 1, Rex gyógyszerészeti gyár 5, Alsó Nyirvizszabályozó Társ. 10, Futó András 2 P.

VIM
MINDENT TISZTIT
Fáradság nélkül is ragyogóvá tisztítja a legpiszkosabb

vízvezetéket is

Vendéglői abroszok!
nagy választékban
Kardos Lászlónál

Retikül különlegesség,
selyemharisnya, selyemkesztyü,
ernyő-ujdonságok
VITÁRIUS és SZÉNÁSSY
Kossuth u. 2.

HIRDETMÉNY. Felhivja a városi adóhivatal a város közönségét, hogy az 1937. év II. évnegyedére esedékes közad ótartozását 1937 május hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy a 31713. számú postatakarékpénztári befizetési lap utján teljesithető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indít. *Városi adóhivatal.*

x **Aranyéremmel** többszörösen kitüntetett **Szász László** fogtechnikus laboratóriumát Szent Anna ucca 30. sz. alól Werbőczy ucca 3. szám alá helyezte át.

Árverési hirdetmény.

A Debreceni Üvegkereskedelmi rt. üveg és porcellánkereskedő cég tulajdonát képező árukészlet, berendezés és felszerelési tárgyak adós üzlethelyiségében (Debrecen, Kossuth u. 3) és folytatólag Rákosi Jenő ucca 4. sz. alatti raktárhelyiségben *1937. évi május hó 26-ik napjának d. e. 10 órakor* árverés alá bocsáttatnak. Kikiáltási ár: Üzlethelviségében lévő árukészlet 8.000 pengő. Rákosi Jenő uccai raktárban lévő árukészlet 10.000 pengő, berendezés és felszerelés 5000 pengő.

Elárverezendő ingóságok, azok leltára és részletes árverési feltételek megtekinthető adós üzletében és Debrecen, Rákosi Jenő ucca 4. sz. raktárhelyiségben.

Értékesitési bírói megbizott.

Cigarettasodrók! Figyelem!

Az a nagy eredmény, melyet a cigarettatöltés terén a **füstszürős Senator Celofilter** hüvely elért, bizonyitékot szolgáltattak, hogy uj idők ujitást, javitást követelnek. Nem maradhatunk meg a cigarettapapir mostani formája mellett sem! A meglevő előnyös tulajdonságokat tovább kell fejleszteni és a legjobbat a legolcsóbb áron kell termelni.

Teljesen uj, minden eddigitől eltérő és mindent felülmuló cigarettapapir került forgalomba: a SENATOR BLOK! Keményfedelü könyvecskékben egyetlen szalag alakjában van elhelyezve, melyből egy cigarettára való a legötletesebb módon egyenként téphető ki, mindig váltakozó oldalon.

A papir széle arab mézgával van bevonva, amely teljesen iz- és szagtalan és a dohány izét nem befolyásolja. A papir ezáltal tökéletesen ragad és akárhány cigaretta előre is elkészithető.

A SENATOR BLOK papir sok előnye közt a legfontosabb, hogy nem drágább más cigarettapapiroknál: 60 cigarettára való **ára csak 12 fillér!** Siessen a legközelebbi dohányárudába és kérje az uj SENATOR BLOK cigarettapapirt! Ha még nem volna, sürgősen rendeltesse meg! Ezentul csak SENATOR BLOK cigarettapapirt fog használni.

Berkes Antal és leánya **Ili** festőművészek
képkiállítása megnyílt
a Déri muzeum két tárlati termében
Nyitva május 9—17-ig d. e. 10—1 óráig, d. u. 4—7 óráig.
Belépő díj nincs

61,000 tulipán díszlik a városi parkokban

Köztudomású, hogy a városi kertészet milyen hatalmas munkát végzett különösen az utóbbi időben a város szépítése érdekében. Amint értesültünk róla, a tavasz folyamán 61000 tulipán hagymát ültetett ki a városi kertészet a város belterületén és a Nagyerdőn, amidőn olyan csodálatos tulipánerdő nőtt, ami a Debrecenbe érkező idegeneket is elragadtatja. Az utak és a terek fásítása is hatalmas lendületet vett az utóbbi időben s most már mintegy 50.000 fiatal fa gyönyörködteti a szemet a város területén és védi meg a város lakosságát az eddig akadály nélkül pusztító porfellegektől. — Ujabban ismét több és több fasort kíván létesiteni a város elsősorban légvédelmi szempontokból, mert a kiültetett sorfák lombjai a légi támadás esetén kiválóan alkalmas búvóhelyül szolgálhatnak a város közönségének. A fasorok létesítését a közeljövőben már meg fogják kezdeni.

Szintén egészségügyi okokból mintegy 100.000 négyzetméter területet gyepesített be a városi kertészet és sikerült is elérnie, hogy nemcsak a város belterületén, hanem a külsőségeken is tiszta levegőt szívhat a lakosság. A járdák mentén hosszú sorokban ültetett ki megszámlálhatatlan mennyiségű sövényt, ami szintén nemcsak szépészeti, hanem egészségügyi célokat is szolgál.

Debrecen város intelligens és jóérzésű közönsége ismeri azt a hatalmas munkát, amit a városi kertészet a parkosítással végzett és tud arról, hogy milyen nagy költségbe került a park létesítése és fenntartása. Sajnos azonban állandóan tapasztalhatjuk, hogy egyesek a nagy fáradtsággal létesített pázsitot letaposák, a virágokat letépdesik, a facsemetéket kitördelik és ezáltal szinte pótolhatatlan kárt okoznak az egész város közönségének. Elsőrendű közérdeket szolgálnak tehát, ha a várost ezirányú törekvéseiben támogatjuk úgy, hogy a rongálásokat minden lehető eszközzel megakadályozzuk és a kártevésre a karszalaggal ellátott parkőrök figyelmét felhívjuk. Nem kétséges, hogy aki a várost ezzel a tevékenységével támogatja, nemcsak szépészeti, hanem közegészségügyi szempontból tesz fontos szolgálatot a köznek.

Búcsú a nagy képzőművészektől

Ma este zárul a nagy képkiállítás

Ma este hét órakor zárul képzőművészeink reprezentatív kiállítása. Búcsúzunk el tőlük úgy az itt tartózkodó művészektől, mint a kiállítástól, a magyar *piktura eme csodálatos szépségű sugárzásától* és mondjuk meg most a kiállítás utolsó napján, hogy a debreceni sajtó azért állt olyan lelkesedő készséggel festőink mellé, mert az első pillanatban felismerte a kiállítás nagy propagativ erejét és minden anyagi vonatkozáson túl azokat a messzebb menő célokat, amelyeknek kitartó szolgálata, minden velük szemben álló akadály fanatikus harckészséggel való leküzdeni tudása eredményezhetné a képzőművészeti élet megtisztítását.

A magyar géniusz kibontotta itt ragyogó szárnyait, a debreceni lapok megtették kötelességüket, mindennap beszéltek erről a tárlatról, a kultura embereinek valóságos népvándorlásait indították meg a kiállítás felé. Büszkén állapítjuk meg, hogy nem csalódtunk közönségünkben. Soha ilyen érdeklődést kiállítás iránt még nem láttunk!

Debrecen kulturközönsége leszavazott. Voksát az igazi értékekre adta. Lelkesedett, gyönyörködött, vásárolt. Soha kiállítás ilyen impozáns tömegeket nem vonzott.

Arra nézve, hogy a Debrecenben tartózkodó művészekre milyen benyomást gyakorolt a közönség ilyen rajongó érdeklődése, megkérdeztük Tihanyi János Lajos festőművészt, aki elsőnek jött és utolsónak megy el és akit a kiállítás házigazdájának kell mondanunk. Tárlatot vezet, lelkes közönség állja körül, lesi minden szavát, várnunk kell, míg hozzáférhetünk.

— Fáradt kedves mester? — kérdezzük.

— Oh — kérem, megszoktam már. Álmomban is beszélek. Arra ébredek, hogy Aba-Novákot magyarázom, meg Egrit, Szőnyit, Berényt és Bernátot. E mesterek képei előtt kissé értetlenül áll a vidéki közönség.

— Mi a véleménye a debreceni kiállításról? Annak sikeréről?

Az, hogy ezeket a kiállításokat valahogyan rendszeresíteni kellene. Rendezze akár a kultuszkormány, akár az Irodalmi és Művészeti Tanács, akár — mint ezt a kiállítást a Szépművészeti RT. igazgatósága, de évről-évre, minden vidéki kulturcentrumban be kell mutatni kiváló mestereink alkotásait, képzőművészetünknek modern és konzervativ termését egyaránt. Igy lassan hozzászoktatnánk a nagyközönséget a jóhoz és ezzel könnyen elérhetnénk, hogy az izlésrontó giccs és kontár árú helyét az értékálló mű foglalná el.

— Mi a véleménye a közönség szokatlanul nagy érdeklődéséről?

— Talán ne véleményt mondjak, inkább köszönetet. A sajtónak és Debrecen megértő kulturközönségének egyaránt. Lássa kérem, éppen ezért nem szabad elfáradnunk. Ezt a szeretetteljes érdeklődést, ezt a tüntető mellénk állást honorálnunk kell. Az iskolák kultúrlelkű igazgatói, a nagyközönség, a sajtó, a hatóságok mind megértést tanusítottak ügyünk iránt, tehát el kell jönnünk máskor is.

Igen, mi is így gondoljuk. Jöjjenek a mi nagy művészeink máskor is. Minden évben. Nem fognak csalódni. *Sz. A.*

Dr Gallé Jenő táblai tanácselnök temetése

Oláh Lajos ítélőtáblai elnök bucsuztatta a kiváló birót.

Dr *Gallé Jenő* debreceni ítélőtáblai tanácselnök temetése nagy részvéttel folyt le szombaton délután a köztemető díszravatalozójából.

Előkelő gyászoló közönség kísérte utolsó útjára a magyar bírói kar elhunyt kiválóságát. Megjelent a temetésen *Kölcsey Sándor* polgármester, *Tankó Béla* egyetemi rektor vezetésével igen sok egyetemi tanár, dr *Fráter Pál*, az ügyvédi kamara elnöke és dr *Kovács Béla* kamarai jegyző vezetésével a debreceni ügyvédi kar sok értékes tagja, dr *Oláh Lajos* ítélőtáblai elnök vezetésével a táblabirák, *Szirmay István* főügyész, *Jeney Gábor* főügyészhelyetes, *Jeney Sándor* törvényszéki elnök vezetésével a törvényszéki bírák, *Moldoványi László* járásbirósági elnök vezetésével a járásbirók, *Mező Sándor* ügyészségi elnök vezetésével az ügyészek, *Zsögöd Jenő* vizsgálóbiró, a fogalmazói kar és Debrecen úri társadalmának számos tagja.

A gyászszertartást *Hutay Ferenc*, a Szent László Kollégium igazgatója végezte papi segédlettel. Majd halottaskocsira helyezték a koporsót és elindult a menet a sírhoz. A sírnál a gyászszertartás után dr *Oláh Lajos* ítélőtáblai elnök búcsúztatta a magyar igazságszolgáltatás nagy halottját.

— Amikor utoljára szólok hozzád, drága jó Jenőkém, a személyesen, írásban és táviratban összesereglett kartársaid nevében nem szavak hangzanak koporsód felé, hanem a fájdalom sikoltása, mely eljut szülővárosodba, a hőn szeretett Erdélybe és mindenhová, ahol szerettek. Mindnyájan szerettünk és mindenki szeretett, aki ismert. Egész lényed, méltósággal és egyszerűséggel párosult egyéniséged volt a varázs.

— Ide vezetett a trianoni sors s kezedbe vetted a magyar igazságszolgáltatás zászlaját és vitted előre. Bíró voltál a legigazibb mivoltodban, felvértezve emberi nagysággal és szívvel, akire hálával gondolnak ezrei, talán tízezrei azoknak, akik bírói széked előtt álltak, mert Te voltál az egyetlen bíró, aki meg tudtad teremteni a bíró és felek között kicsikarhatatlannak látszó enyhült atmoszférát.

— Példádon felmagasztosulva vesszük át a zászlót kezedből, adván tisztességet, köszönetet neked. Mint ember, mint bíró megtetted kötelességedet. Isten veled!

Ezután a koporsót lebocsátották az örök nyugvóhelyre.

A koszorúfelíratok a következők voltak: Drága lelkemnek — Hű feleséged. Drága jó apánknak és nagyapánknak — Márta, Árpád és Iluska. A páratlan jóbarátnak — Kálmán és Czini. Isten veled a viszontlátásra — Géza bátyád és családja. Legdrágább rokonnak, Isten veled — Gábor, Juliska, Tibor, Gabi. Apunak szeretettel — Ilus és Rezső. Apunak szeretettel — Manyi. Igaz részvéttel — Szabó Imre és családja. Részvéte jeléül — a debreceni kir. ügyészség. Dr Gallé Jenő emlékének — a m. kir. ítélőtábla és kir. főügyészség. A jóbaráttól könnyes szemmel búcsúznak — özv. Lakner Gézáné, Sári, Lili. Igaz részvétünk jelélül — a debreceni kir. járásbíróság bírái. Őszinte részvéte jeléül — a debreceni kir. törvényszék bírói kara. Hálás kegyelettel — Jóska. Hálás barátsággal — dr Tóth Géza és neje. Igaz baráti szeretettel — dr Markovits Elemér és családja.

A temetést a Gebauer cég rendezte nagy körültekintéssel.

Parádfürdő
nagyszabásu ujjáépítése
junius első felében befejezést nyer.
Uj gyógyszálló, vendéglő, kávéház, casinóépület. A nagy érdeklődésre való tekintettel szobákat ajánlatos már most foglalni. Arzén-, vasas-, timsós és szénsavas fürdők. Modern vízgyógyintézet. Ivókurák. 24° C hegyi strand. Kérjen prospektust.

Zadravetz püspök bérmaulja

Június 6. és 7-én lesz bérmálás Debrecenben.

Zadravetz István püspök az elmult héten bérmaútat kezdett meg a nagyváradi csonka egyházmegye területén dr. Lindenberger János apostoli kormányzó kíséretében. Berettóújfaluban nagy ünnepélyességgel fogadták a püspököt.

Mint értesülünk Debrecenben június 6. és 7-én lesz bérmálás. Itt is Zadravetz püspök fogja kiszolgáltatni a bérmálás szentségét.

50 százalékkal csökkentik a lisztforgalmi adót

Megbizható helyről nyert értesülésünk szerint a költségvetés tárgyalása során a pénzügyminiszter a földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg a lisztforgalmi adóváltság 50 százalékkal való csökkentését fogja javasolni. Ez a csökkentés azt jelentené, hogy a kenyérárak kilónként csaknem három fillérrel lenne olcsóbb.

Szentanna pusztai teavaj,
Felvidéki juhturó, Sajtok, szardiniák,
Köritett liptói, naponta frissen:
Esterházynál, Piac ucca 30.

Budapesti iparvállalat létesítendő
Debreceni lerakata
vezetésére agilis garanciaképes tisztviselőt keres. Részletes ajánlatokat a Bika-szálló portásához »Lerakat« névre kérjük leadni.

SZINHÁZ

A SZINHÁZ MÜSORA:

Május 9-én, vasárnap délután: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** Bérletszünet.

Május 9-én, vasárnap este: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** Bérletszünet.

Május 10-én, hétfőn: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** A) bérlet.

Május 11-én, kedden: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** B) bérlet.

Május 12-én, szerdán: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** C) bérlet.

Május 13-án, csütörtökön: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** Bérletszünet.

Május 14-én, pénteken: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** Bérletszünet.

A május 8 10 11 12 13 és 14-iki délutáni előadásokra minden jegy elkelt. — Az esti előadások félnyolc, a délutáni előadások félhárom órakor kezdődnek.

Az ember tragédiája

Sokan álmodoztak arról, hogy megírják az Embert úgy, ahogy viaskodó harcában küzdötte az életet. Az álmodozók közül egyetlen egy embernek sikerült ez, a magyar Madách Imrének. Nem könnyű feladatot vállalt, de ezt az igen megpróbáltató vállalást könnyen ellátta. Nem fontos, hogy irt még valamit, ez a lényeg, mert ebben a darabban, ebben a fenségesen szép költeményben benne van minden, ami lényeg...

Színpadra vinni merész feladat volt, de ma már csak így érvényesül Isten igazában minden szava. Mert minden szóra szomjas a mai ember, mintha csak tegnap irta volna a magyar halhatatlanság nagyja. Ha itt-ott nem festené alá régies szavával a lepergett évtizedeket, nyugodtan vállalhatná a mai kor, mint legdivatosabb szerzőt. Semmit nem avult az idővel, sőt, mindinkább aktuálisabb, mint maibb lesz...

Annak idején drámai költeménynek született, ma megrázóan elvonuló jelenetével drámai szinjáték. Ezt a szinjátéki izt különkülön kellett megteremteni rendezői kivételes adottsággal.

Az, amit a Csokonai szinház szinpadán láttunk, az minden eddigi rendezői adottságot felülmult. Horváth Árpád emberfeletti küzdelemmel azt adta, amit talán Madách adott volna, ha egyszer reá bizták volna a rendezését saját tragédiájának. Feladatnak nagyszerű, megoldásnak kíméletlen munka. Ideg és lélek vergődés, mert elég egyetlen egy mozdulat, egyetlen rosszul kiejtett szó és a fenséges tragédia elveszti kinecses értékét. Minden a helyén, mindenkit a legjobb tudása szerint instruálni. Ujrateremteni 17 színben azt, ami csak úgy lesz igaz és művészien nagy, ha a teremtésben, az újraalkotásban egyetlen árnyalatot sem veszit abból, amit Madách teremtett. Horváth Árpád nagy vizsgát tett és ez az exámen a magyar szinjátszásnak hozott újabb sikert és a rendezésben teremtett új iskolát. Megpróbáltató rendezés volt, de a próbát karcolás nélkül, teljes dicsőséggel állotta ki. Csupa tiszteletteljes ragaszkodás mindenhez, ami az ilyen szövegben szent. Tehát az utolsó betühöz is. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy így még magyar színpadon aligha adták a nagy tragédiát, ilyen kiteljesedésben, ennyire madáchi elhitetésben.

Tulajdonképpen bemutató is is volt a szinház munkája. Kardos Istvánnak, ennek a tehetséges, invenciózus muzsikusnak kísérő zenéje indult el a nagy drámai felújításával. A muzsika kitünő. Ittott olyan operai magassága van, hogy ennyi tudással és elhivatással egy operát irhatott volna. És talán itt van szerintünk a túlméretezés. Egy operánál nem az a lényeg, mit mondanak, hanem az, hogy milyen muzsikával éneklik. Madáchnál semmiféle muzsikának nem lehet lényeget tulajdonítani, mert mindig az a fontos, hogy mit mond. Ez a szóbeli közlés »prózai« nyelven született. Ugy szép és úgy rázza meg a lelkünk minden idegét. Talán ha közjáték maradna csupán, ha a szöveget csak a szinek között festené alá, több biztatást adna a jövőre. Igy féltjük a szöveget, ha mindjárt néhány mondatról van is szó.

D. Szabó István debreceni szülétésü művésznek is bemutatója volt ez az este. Uj díszletekben állott elénk a madáchi lélek elmélyültségével. Az egyszerűség királyi pompája hatott néhány jeles díszletében. Egyptomi színe kelet napjának, az ókori ragyogás fényének pompás revelációja volt. Káprázatos volt Athénje klasszikus pompájában. Róma henye élete kivételes tudású alafestést kapott. Mindenek fölött szép volt Prága díszlete. Valahogy itt kulminált az alkotása. Általában az egyszerűsége és ebben a nagyon nehezen megtalálható művészi titokban tudja megmutatni egy igaz művész, hogy mit tud adni. D. Szabó István megmutatta. Szivből köszöntjük.

A szereplők megpróbáltató felkészültségéről külön kellene irni. Talán így: minden szereplőről külön-külön. Az utolsó statisztáról is, mert olyan gyakorlatról és begyakorlásról, olyan rendezői instrukcióról tett tanubizonyságot mindenki, ami túllépte az első vonal határát. Még úgy is, ha ittott a roppant előkészületek munkájának fáradtsága, fizikai lankadása látszott, a fizikai, mert a lélek küzdött, akart, teremtett, lángolt, s ott előttünk alkotott még akkor is, mikor a torok és hang már ernyedt. Szebb sikerrel aligha búcsúznak magyar szinpadon az idei szezontól művészek, mint ezek a lelkes alkotók. Sármásy Miklós és Beleznay Margit mellett Kőmives Sándoré a pálma. Hármójuk vállán fordult a darab minden jelenete. Sármásy örök Ádámja, Beleznay sok szinben fürdetett Évája és Kőmives különlegesen élményszerű Luciferje a klasszikus magyar szinjátszás büszkeségei. Nagy örömmel hallgattuk Kamarás Gyula többoldalú megnyilatkozását. D. Kovács József, Szabó Imre, Illyés Sándor, Alszeghy Lajos, Balázs János, Nagy Endre, Herczeg László egy-egy mesteri alakítással, sőt több-több emberi alakítással szolgálták a nagyszerű sikert. A hölgyek közül H. Neményi Lili, Jurik Ica és Julesi, Somlay Júlia, R. Nagy Erzsi, Mihályfy Rózsi, Török Vera és a legelsők között Halassy Mariska adták művészetük, rajongásuk javát.

Az ilyen előadásra mondjuk azt, hogy: élmény volt, ami maradandó kinecset hagyott lelkünkben... És ez az előadás Debrecenen keresztül a magyar szinjátszás ünnepévé emelkedett.

Szalacsy Rácz Imre.

Bámulatos olcsó árajánlat

Hölgyeknek

Matt harisnya	finom szálu minden szinben 1·48 1·28	0·98
Selyem harisnya	hajszálvékony műselyem fonalból színes vagy sima sárok al 2·95 2·50	1·78
Flor harisnya	selyem fényü kiváló minőség 1·48 1·28	0·98
Női nadrág	prima műselyem fonalból 1·38 1·20	0·98
Női nadrág	matt sarmőz finom fehérnemü szinekben 2·20 1·95	1·65
Tanc nadrág	matt elsőrangu minőség sima vagy svájci kötéssel 1·78 1·50	1·38
Matt kombiné	sima vagy himzett 3·90 2·75	1·98
Matt kombiné	himzett, legujabb mintáju csipke betéttel 4·80 4·50	4·20
Ing-nadrág	matt svájci kötésü kellemes viselet 2·60 2·20	1·58
Sarmoz hálóing	finom szinekben 7·50 6·—	5·40
Női kesztyü	cérna és svéd, gombos vagy hosszu szárral 1·20 0·98	0·75
Selyem kesztyü	hatalmas választékban erős szálu szálu müselyem fonalból 1·60 1·40	1·20
Bőrkesztyü	nyári ujdonság fehér, fekete, szürke szinekben 4·20 3·80	2·95
Mellfartó	ba iszt vagy sármőz műselyem anyagból 1·20 0·78	0·50
Női harisnyatartó	öves prima brokat anyagból 1·68 1·20	0·98

Uraknak

Selyem ing	„Lido" műselyemfonalból hosszu ujjal 5·50 rövid ujjal	4·80
Selyem ing	„Opalin" műselyemfonalból hosszu ujjal 9.— ujjal	5·50
Selyem ing	„Attila" műselyem fonalból hosszu ujjal 6·80 rövid ujjal	5·80
Flór kötött ing	„Sudán" markával 3-as hosszu ujjal 3·20 rövid ujjal	2·80
Kötött sport ing	minden szinben 3-as hosszu ujjal 2·— rövid ujjal	1·80
Panama ing	sport és apacs fasonban prima minőség 3·90	3·20
Sport ing	divatmintás puplinett anyagból 4·80	3·90
Divat ing	két gallérral bélelve csodaszép mintákban 4·40	3·90
Alsónadrág	rövid prima freskóból vagy sefirből 1·80	1·25
Puplin nadrág	szines vagy fehér raye csikos 2·60	1·98
Divat öv	fonott műselyemből izléses femcsattal 1·28 0·98	0·88
Nyakkendő ujdonságok	nyári divat szinekben 1·80 1·50	0·88
Sokni	flórból gumis szárral angol kötésü 1·95 1·78	1·48
Harisnya	hosszu szárral divatos mintákban 1·20 0·98	0·88
Kesztyü	prima minőség tavaszi és nyari szinekben 1·98 1·60	1·25

Gyermekeknek

Kötött fiu ing	pazar szép szinekben 1-es sz. hosszu ujjal 2·10 rövid ujjal	1·60
„Balilla" fiu ing	garantált szintartó 1-es sz. hosszu ujjal 2·50 rövid ujjal	2·20
Selyem fiu ing	„Opalin" műselyemből 35 cm-es hosszu ujjal 3·50 rövid ujjal	2·90
Tiroli nadrág	prima patrasból szintartó minőség 2-es sz.	1·50
Vászon fiu joppe	sima szinben vagy kockás anyagból 1-es 3-	2·20
Torna nadrág	nyitott vagy gémis szárral páncél clothból 1-es szám	0·98
Lenyka kötény	ruha fason fekete páncél clothból 1-es szám	1·55
Suszter kötény	fiuk és lenyok részére szép szinekben 1-es szl	0·80
Nadragtartó	tiroli vagy fehér hátu gumis 1·10 0·68	0·55
Harisnyatartó	kantáros és öves jó minőség 0·85 0·78	0·60
Gyermek matróz	jó minőség minden iskolai szinben 1·45 1·10	0·70
Leányka nadrág	matt sima vagy atlasz csikos 1·20 0·85	0·58
Térdharisnya	sima vagy Derby kötéssel 3-as szám 0·80 0·60	0·50
Gyermek sokkerli	kiválá makkó vagy flór anyagból 1-es szám 0·50 0·40	0·30
Gyermek kesztyü	cérna vagy svéd minden szinben 0·96	0·78

zsebkendők
szenzációs árakon
0·16 0·25 0·36 0·45

GSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok

Como
ING
P 11·40
Keller
Piac-u. 45

Ma utolsó napja van a budapesti festőművészek kiállításának

AZ »EMBER TRAGÉDIÁJA« MÁSODIK SZEREPOSZTÁSBAN

Az »Ember tragédiája« párhuzamos szereposztásában Thuróczy Gyula alakította Ádámot, Sivó Mária Évát és Szabó Imre vitte színpadra Lucifer alakját. *Thuróczy Gyula* Ádámja újszerű felfogásával, érett művészetével, mely vergődésein, felragyogásain át megrázó teljességgel emelte a színpad fényébe az örök embert; régi és mindannyiszor szívesen viszontlátott ismerősünk. Klasszikusan tiszta, szép beszédje külön élmény volt. *Sivó Mária* Évája nagyvonalú, szinte hibátlan alakítás. Komoly, nagy és fényesen állott erőpróbája volt ez a szerep Sivó Mária széles skálájú művészetének. Méltóan csatlakozott hozzájuk *Szabó Imre* erőteljes, sötéten izzó, majd cinikusan hideg, fölényes Luciferje, mely egyik legkitűnőbb szerepében csillogtatta meg e tehetséges fiatal színészünknek művészi készségét. Kitűnő volt *Somlay Julia* Hippiája és *Kőmives Sándor* Catulusa.

—

A színházi iroda hirei:

Uj hóditó utra indult a Csokonai-Szinházból **MADACH IMRE** világirodalmi remekmüve, **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** A debreceni előadás **HORVÁTH ÁRPÁD** uj értelmezésü rendezésében a grandiózus mü eddig nem sejtett uj értékeit tárja a közönség elé, mely az eddigi három előadáson **áhitatos elragadtatással adózott az emberi szellem egyik legnagyobb alkotásának** a Csokonai-Szinház remek előadásában.

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA vasárnap és hétfőn szintén kettős szerposztásban kerül szinre. **VASÁRNAP DÉLUTÁN** Ádám: **Thuróczy Gyula,** Éva: **Sivó Mária,** Lucifer: **Szabó Imre. VASÁRNAP ESTE** Ádám: **Sármássy Miklós,** Éva: **Beleznay Margit,** Lucifer: **Kőmives Sándor. HÉTFŐN ESTE** a vasárnap esti szereposztás.

MADÁCH IMRE klasszikus müve eddig a Csokonai-Szinház előadásán szólalt meg **legteljesebb szövegében.** A zsufolt házak előadásról előadásra teljes elragadtatással méltányolják a nagyszabasu produkciót, a rendezés nagyvonalusságát, **KARDOS ISTVÁN** remek kisérőzenéjét, a kitünő szereplőgárdát, **D. SZABÓ ISTVÁN** monumentális diszleteit, az ének- és szavalókórusok művészi értékességét, a világitási hatások stilusosságát és a rengeteg korhü kosztümöt.

—

Kérelem Debrecen város közönségéhez. Szombaton este a Csokonai-Szinház pénztára abban a kellemetlen helyzetben volt, hogy kénytelen volt százszámra elutasitani a jegyigénylőket, mert már nem volt eladatlan jegy a szinháznál. Éppen azért nyomatékosan arra kérjük a t. Közönséget, hogy váltsák meg előre jegyüket, nehogy abba a kellemetlen helyzetbe kerüljenek, hogy este eljönnek a szinházba és nem jutnak be oda, elkél a jegy a nappali pénztárnál. Páratlan az érdeklődés Az Ember Tragédiája előadásai iránt és már a hétfő esti előadásra is elkelt a jegyek zöme.

Sigrid Kerékpárok
kizárólagos képviselete
beszerezhető részletre is
Horváth Sándor
műszerész
Hunyadi u. 22.
Telefon 17—57.

Szenczi Molnár ének- és zenekar nagysikerü évadzáró hangversenye

Tegnap este rendezte a Szenczi Molnár Albert Ének- és Zenekari Egyesület évadzáró hangversenyét az Arany Bika dísztermében. A dísztermet zsúfolásig megtöltötte a fényes és előkelő közönség, akik őszinte tetszéssel fogadták a magasszinvonalú műsort.

Bach: Három Choral-ja vezette be a hangversenyt. Az énekkar stílusos és szabatos éneke az áhitat templomi hangulatát varázsolta a terembe.

Ezután *Juhász Nagy Sándor*, a dalegylet elnöke mondott megnyitó beszédet.

Az ének- és zenekultúra hivatásáról beszélt és érdekes módon fejtette ki, hogy *az ének és a zene is ugyanazt a célt szolgálja, mint a beszéd a gondolatoknak és érzelmeknek másokkal való közlését*, de az éneknek és zenének még a beszédnél is hatalmasabb a hatása. Az ének és a zene tehát az igazságkeresésnek is fontos tényezője és jól tudjuk, hogy az igazság legbiztosabban akkor tud érvényesülni, ha előbb vallásos formát öltött. A vallásos zene kitárja az ember lelkét Isten felé. Harangzúgásban, orgonabúgásban, hegedűben, énekben magasztaljuk Istent. A legnagyobb hatással van reánk a művészi zene interpretálása. Ez hozza az embereket a legközelebbi kapcsolatba és ezért van óriási társadalomformáló hatása, mert a zene és ének hallgatása közben érezzük, hogy egymáshoz tartozunk. A rádión keresztül az ének és zene túllépi az országhatárokat, az érzelmeken uralkodik, az érzelem pedig az emberiségnek vezérlő motivuma. A vallásos zenének még nagyobb az egybekapcsoló hatása, mert leginkább felemeli az embert, a tisztult magasságok régióba. A Szenczi Molnár Egyesület a vallásos érzés ápolását tűzte céljául és ezévi működésével méltán érdemelte ki a közönség dicséretét.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó után Bach Kantatet adott elő az ének- és zenekar, melyben szólórészeket *Kovács Gyula* és *Bakó József* énekeltek. A nyitó és záró szakaszban hiánytalanul érvényesült úgy az ének-, mint a zenekar felkészültsége. A szólórészek kísérete, különösen a fafúvók elhangolása miatt, nem keltett teljesen megnyugtató érzést, bár a szólisták tudásuk legjavával igyekeztek feladatukat megoldani.

Bach: Brandenburgi Koncert Nr. 5. következett ezután. A hegedűszólót *Szendy Tihamér*, fuvolát *Pethő Gyula* és a zongorát *Bessenyey Erzsébet* látta el. A három koncertáló hangszer csodálatos szép zenei effektusokban érvényesült, viszont az allegro-tétel friss, eleven, csillogó és színes volt.

Szünet után Mozart: Jagd Puartet vonósnégyese következett. I. hegedű: *Szendy Tihamér*, II. hegedű: *Téglássy Imre*, viola: *Magyary Kálmán*, cselló: *Szondy László*. A fiatal kamarazeneegyüttes rövid idő alatt Debrecen zeneéletében jó nevet biztositott magának és szereplésével öregbitette jóhírnevét. Az együttes sok jó kvalitása mellett is rá kell mutatnunk arra, hogy az együttes minden hangszerének egységes zenei hatásokban kell érvényesülni. Az első hegedű fekvésénél fogva is uralja a helyzetet s kár túlzottan azt kihangsúlyozni. Az egységes dinamikai hatás is olyan feltétel, melynek preciz megoldása elől nem zárkózhatik el az együttes.

A műsor második felében bemutatott kórusszámok nagy és őszinte sikert arattak. Különösen ki kell emelni Praetorius: Ime, Isten báránya és Kodály Zoltán: A 150. genfi zsoltár című művek előadását, mely művek előadása hiánytalan, tökéletes művészi élmény volt. A műsor további részében Hassler: Miért bánkódol és Praetorius: Karácsonyi ének című művek bemutatása is közvetlen utat talált a közönség szívéhez. Scott Klára: Felfelé, ég felé ... című mű nagy közönségsikert aratott. *Kovács Kató* és *Szabó Erzsébet* a szólórészeket stílusosan és sok-sok muzikalitással oldotta meg.

Külön ki kell emelni *Szigethy Gyula* karnagy érdemét, ki a sokoldalú és változatos műsor minden számát nagy művészi rutinnal vezette. Minden reményünk megvan arra, hogy vezetése alatt ez az együttes még nagyobb és tökéletesebb művészi feladatokat is megoldani képes lesz. A betanítás nehéz munkájában segítőtársai voltak *Polster Márta* és *Szendy Tihamér*. A Bach-művek szövegét dr *Nagy Sándor* főgimnáziumi tanár fordította. A jó prozódikus szöveg nagyban hozzájárult e művek hiánytalan zenei élvezetéhez.

Végezetül megállapítható, hogy az a nagy munka, amit a Szenczi Molnár Ének- és Zenekari Egyesület aprotestáns egyházzene kultuszának fellendítése érdekében végez, évtizedes mulasztásokat pótol városunkban. Hisszük, hogy egyházi körök ezt a munkát értékelik s a jövőben még több lehetőséget nyujtanak ennek az egyesületnek a tökéletes művészi kifejlődéséhez.

Izlésben Minőségben Árban
Vezet LORD uridivat kft.

Órák
ekszerek, javitások
jótállással
Borosnál
Bathyány-u. 2

Tartós ondulálást
4 P-től garanciával készit
BATA fodrász, Csapu. 4.

Sodronyágybetétet
NEUMANN, Péterfia ucca 19.
legjobb minőséget készit

Fotocikkek
BERZÉKI
PIAC-U. 38
UDVARBAN

Kenyér és sütemény árjegyzék

Érvényes 1937 május 10-től. Fehér kenyér 0-ás lisztből kg 42 fillér. Félbarna kenyér 4-es lisztből 38 fillér. Félbarna kenyér 6-os, 20% rozs 0I-es lisztből 34 fillér. Barna kenyér 7-es, rozs I-es lisztből 26 fillér. Szombati kalács 52 fillér. Vajas kalács 60 fillér. Zsemle morzsa 60 fillér. Steer sütés 6 filér. Sütemény db 5 fillér. Turós béles, kicsi 12 fillér. Turós béles, nagy 16 filér. Szikkadt sütemény 3 fillér. Tepertős pogácsa 5 fillér. 20 dkg-os kalács 14 fillér.

Kereskedők jogosultak fenti kgkénti áraknál 2 fillérrel drágábban árulni.

Az árakból a kereskedők részére kenyérnél kg-ként 2 fillér, süteményeknél db-ként 1 fillér, szikkadt süteményeknél db-ként 0.5 fillér, szombati kalácsnál kg-ként 6 fillér, 20 dkg-os kalácsnál és turós bélesnél db-ként 2 fillér engedmény adható.

A sütemény súlya db-ként: vizes zsemle 6 dkg., császárzsemle, sós-, tejeskifli és perenc 4 dkg., vajaskifli 3.5 dkg., luxusárú 3 dkg.

A tipusok és árak pontosan betartandók, azoktól eltérő megnevezés tiltott feldicsérés.

Hajduszoboszlói Gamborinus
ünnepélyes megnyitása május 15-én, szombaton. Cigány, jazz-zene, minden este tánc. Szives pártfogást kér
vitéz Nánássy Lajos vendéglős

Juhtartó gazdák figyelmébe!
AZ ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECENBEN, mint a Futura Rt. főbizományosa magyar racka gyapjut a mindenkori legmagasabb napiáron vásárol a legkisebb tételben is.
Átvétel és fizetés a Mezőgazdasági Közraktárak Rt. telepén Pesti u. 2.

HIREK

Vallásos ünnepélyek a mai Anyák napján

D. u. 5 ó. Nagytemplomban: prédikál dr. Lencz G. Sándor. Szaval Eszenyi Lajos. Énekel Görög Olga, kíséri Nagy Edit.

D. u. 5 ó. Kistemplomban: prédikál Szabados László. Szaval Nagy Irén. Énekel Jászberényi Kálmán énekművész.

D. u. 5 ó.: Kossuth u. templomban: prédikál Uray Sándor. Hegedül Kéry Sándor. Szaval Nagy Zoltán.

D. u. 5 ó. Ispotály templomban: prédikál Kulcsár Dezső. Énekel Lókody Kató, kíséri Tóth Erzsébet. Szaval Székely Irén.

D. u. 3 ó. Árpádtéri templomban: prédikál Nagy Sándor. Szaval Püski Imre, Énekel Hadházy Antal, kíséri Gidai Hajnalka.

D. u. 5 ó. Homokkerti templomban: prédikál Kovács József. Szaval Barna Zsuzsika. Énekel Kovács Kató, kíséri Tóth Bözsike.

D. u. 5 ó. Nyilastelepi templomban: prédikál Mezey Béla. Énekel a Nyilastelepi Énekkar. Szaval Szekeres Mihály és Iván Sándor.

D. u. 3 ó. Kerekestelepi templomban: prédikál Kulcsár Lajos. Orgonaszóló: Munkácsy György. Szaval Károlyfi Jolán. Énekel Soós Irénke.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor dr Lencz Géza Sándor. Kistemplomban délelőtt 9 órakor pred. v. Szabó Endre, konf. Uray Sándor, délelőtt 11 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Szabados László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Csikesz Tibor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Horváth György, délután 5 órakor dr Dancsházy Sándor. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Döbrössy Lajos, délután 3 órakor Erdei Mihály. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Török Zoltán. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Görömbey Zoltán, délután 3 órakor Mezey Béla. Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Dancsházy Sándor, délután 3 órakor Virág Sándor. Nyulason délelőtt 10 órakor Losonczy Géza. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Pallagon délelőtt 10 órakor Kovács Árpád. Tégláskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. Homokkerti templomban délelőtt 9 órakor gyermekistentisztelet, Kovács József. Nagyhortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András.

— **Vasárnapi istentiszteletek a gör. szert. róm. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 8 órakor diákmise, elsőgyónók áldoztatása. 9 órakor katonamise. 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fekete Lajos s. lelkész tartja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság. 4 órakor vecsernye, utána májusi ájtatosság szentbeszéddel. Naponta délután 6 órakor kezdődik a májusi ájtatosság, csütörtökön dél után fél 7 órakor szentbeszéd.

x **Ügyvédi hír.** Dr Ménes Lajos ügyvéd irodáját Hatvan ucca 1. szám alá, a ref. püspöki palotába helyezte át.

A Fiu Felső Kereskedelmi Iskola sportünnepélye

A tornaünnepély sikere érdekében megtörtént minden intézkedés. A tanulók az ünnep során bizonyságot fognak adni ügyességükről és sportbeli készségükről. A gondosan összeállított műsor a megjelenteknek élvezet és élmény is lesz. Az iskola ifjúságának ilyen irányú képességeiről Debrecen társadalma nem igen vehetett tudomást, mert esztendők óta ez lesz az iskola ifjúságának első nyilvános szereplése. A hat és fél holdnyi sportterület fásításával, nagyszerű gyepszőnyegeivel az ünnepnek megfelelő keretet fog adni. Hosszú évek fáradtságos munkájának eredménye ez és létrehozása Greiner Mihály volt igazgató érdeme. A szabadgyakorlatokhoz a kísérő zenét a MÁV Egyetértés zenekara fogja szolgáltatni és nagyszerű karmesterének, Sziklainak a vezetésével szórakoztató zenéről is gondoskodik. A nagyszámú érdeklődésre való tekintettel a Hatvan utcai vonalon a HÉV megfelelő pótkocsikról fog gondoskodni. A közönség figyelmét felhivjuk arra, hogy az ünnepély pontosan félötkor fog kezdődni és hogy a Bikától 3 óra 48 perctől a villamosjáratok 12 perenyi időközökben közlekednek. Az iskola buzgó igyekezetét karolja föl Debrecen társadalma, az iskola volt tanítványai szeretettel jelenjenek meg ott az ünnepen minél nagyobb számban. (o)

Kiss Ernő cukrászmesternél
kapható az ELEKTROMOS úton készült higénikus
CSEMEGE FAGYLALT.
Batthyányi u. 26. Külön kerthelyiség

— **Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai prébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél tiz órakor énekes nagymise, melyet tart dr Tiborcz Lajos piarista tanár. Szntbeszédet mond Faragó László s. lelkész. A további misekezdetek 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertségekben: Csapókertben Kummergruber Emil piarista tanár. Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. Nyilastelepen Kiss László s. lelkész. Augusztában dr Wittmann Ádám piarista tanár. Józsán dr Szabó János s. lelkész. Szent László kollégiumban dr Hutay Ferenc. Klinikán Béres Endre s. lelkész. Teréziánumban dr Kompasz Árpád igazgató.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor ifjusági istentisztelet. Prédikál Labossa Lajos. Délelőtt 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Pass László. Este 5 órakor istentisztelet. Prédikál Böjtös Sándor.

x **Üzletemet Piac ucca 30. alá helyeztem.** Legolcsóbban készülnek ekszerjavitások, vésnöki munkák. Órák, ékszerek, ezüstnemüek legolcsóbban beszerezhetők. **Feldheim** ékszerésznél.

— **A Déri Muzeum** ma, vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva. Belépődij nincs. A Fűvészkert u. 2. sz. iskolai épületben berendezett Thaly-szoba 10—1 óráig nyitva belépődij 20 fillér. A muzeumi Közművelődési Könyvtár egész nap zárva.

— **Istentiszteleti rend az Árpádtéri templomban.** Az Árpádtéri templomban pünkösd hetében mindennap délután 5 órakor ünnepre előkészítő bibliamagyarázatos istentiszteletek tartatnak. Az istentiszteleteket végzik: hétfőn d. u. 5 ó.: Csánki Gábor, kedden d. u. 5 ó.: Nagy Sándor, szerdán d. u. 5 ó.: Kulcsár Ferenc, csütörtökön d. u. 5 ó.: dr. Kosdy János, pénteken d. u. 5 ó.: Nagy Dezső, szombaton d. u. 5 ó.: Papp Géza lelkészek. Ezekre az áldott alkalmakra mindenkit szeretettel hív és vár az egyházrész vezetősége.

— **Hangverseny a zeneiskolában.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolája május 13-án, este 8 órakor rendezi az intézet hangversenytermében modern zeneszerzők műveiből összeállított nyilvános hangversenyét, akadémiai osztályú növendékeinek közreműködésével. Jegyek ingyenesen igényelhetők a zeneiskola titkári hivatalában d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. Vár u. 1. (Telefon: 33—96. sz.)

— **A Frontharcos Főcsoport** f. évi május hó 12-én, szerdán este 8 órakor az otthon helyiségében tagértekezletet tart, melyre a főcsoport összes tagjait meghívja az elnökség.

x **Deutsch-üzletekben:** Vidoni és Pick-szalámi, naponta friss gyenge felvidéki túró, teavaj kapható.

— **17 napos féláru utazás Szegedre.** Május 26-án kezdődik és június 6-ig tart a IX. Szegedi Ipari Vásár, melyre május 23-tól az ország minden részéből és a jugoszláv vasutakon féláru jeggyel lehet utazni.

Ajánljuk a hölgyeknek,
hogy különösen tavasszal ügyeljenek arcuk szépségére. Használják rendszeresen az évtizedek alatt legjobban bevált hires
a nagyenyedi Kovács krémet.
A legelhanyagoltabb arcbőrt is rövid idő alatt tökéletesen rendbehozza.
Éjjeli használatra kék) csomagolásban
Nappali használatra sárga)

— **Veressné Főző Erzsébet aranyoklevelet nyert országos zene- és verspályázaton.** Veressné Főző Erzsébet, az ismert kitűnő írónő, akinek hangulatos, finom írásaiban állandóan gyönyörködhetnek lapunk olvasói, a napokban nagy sikert aratott a „Muzsika" c. fővárosi zenei lap országos zene- és verspályázatán. Pályadíjnyertes művét aranyoklevéllel tüntették ki. A kiváló írónő a multban már több ízben nyert pályadíjat műveivel, melyek széles körben nagy feltünést keltettek. Veressné Főző Erzsébet műveit egyébként a „Magyar Uriasszonyok Lapja" és a „Debreczen" közli s azokat a Tinódi Lantos Sebestyén Társaság is műsorra tüzte.

BAD GLEICHENBERG (Stájerország)
felülmulhatatlan
katarrhusok-, asztma-, tüdőtágulás- és szívbajoknál.
Egyedülálló klima, bevált gyógyforrások, természetes szénsavas fürdők, pneumat, kamrák, inhalatoriumok. **Fürdőidény május—szeptember. Teljes pensió Schilling 6-tól.** — Prospektus az Osztrák Forgalmi Iroda (Budapest, Andrássy út 28.) útján.

— **Részvénycsere az István malomnál.** Amint már korábban megirtuk, az István malom a közelmultban magába olvasztotta a békéscsabai Rosenthal-malmot. A fuzióval kapcsolatban a régi részvényeket ujakra cserélik át, ami a társaság debreceni irodájában is eszközölhető.

— **Rendőri hírek.** Szilágyi Imre ujságárus, Erzsébet utca 7. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az utcán kilopta a zsebéből 15 pengőjét. — Ferenczi Józsefné Huszár utca 7. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki udvaráról besurranva ellopott egy 17 literes vedret. — Kiss István kőművesmester, Kemény Zsigmond utca 1. sz. alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tolvaj ellen, aki az udvarán levő baromfiólból éjszaka nyolc tyukot elvitt.

Megnyilik
a hét folyamán ujonnan átalakitva és berendezve a
KLEIN DIVATHÁZ
Különleges férfi és női szövet, selyem és mosóáru ujdonságokban pazar választék!
Minden darab a legutolsó divatnak megfelelő friss beszerzés.
Olcsó megnyitó árak!

— **Aki friss és munkaképes akar lenni** és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése megzavarva és folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet. Az orvosok ajánlják.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Fried Jenő tisztv. leánya Zsuzsa, Ahaujszántó. Kiss Sándor napszámos leánya Julia, Fancsika 91. Fodor József gazdálkodó leánya Ilona, Bánk 31. Balogh István lakatos fia Zoltán, Rigó u. 18. Ehrenfeld Miklós m. tisztv. leánya Éva, Piac u. 69. Tóth János keresk. fia Tivadar, Szabolcs u. 35. Nagy Lajos keresk. leánya Mária, Téglás. Papp István npsz. fia István, Bellegelő 310.

Házasságok: Horváth György műszerész, Bujdosó u. 33.—László Margit Pacsirta u. 56. Göcs Zsigmond szabó Segéd Kálmán u. 22.—Sutus Róza vendéglő u. 25. Székelyhidi Bálint Lajos keresk. Pöltenberg u. 6-f. — *Réday Margit*, Dobó u. 11. Füzesi Tihamér p. u. Tövigyázó—Csarode Dzwbek Margit Nógrádi u. 20. Csukás József máv. lakatos Dunakeszi—Márton Julia Csóka u. 19. Mogyoróssy László városi tisztv. Maróthy Gy. u. 2.—Kovács Csilla Bujdosó u. 31. Tóth Antal keresk. Diószegi u. 14.—Szegedi Erzsébet Szent Anna u. 41. Máté György sütő s. Vendéglő u. 76.—Kovács Ilona Szepesi u. 29. Tasnádi Viktor v. tüzoltó, Leány u. 2.—Haraszti Julia Eötvös u. 57. sz. Tóth Lajos isk. szolga Tancsics u. 47. —D. Szabó Piroska Darabos u. 2. Kun András csendőrtörzsőrmester Hajdúdorog—Bukholcz Erzsébet Nagycsere. Dr. Papp Aladár orvos Balmazujváros —Nuszbaum Lili Dégenfeld tér 10. sz. Csordás Lajos vask. s. Vasuti sor 5. Szabó Ilona. Szathmáry Károly fogy. segédtiszt Nyíregyháza—Kovács Erzsébet Burgondia u. 6. Járai Alajos keresk. Széchenyi u. 22.—Bujdosó Anna Földi u. 6. Snetzer József fogadó főellenőr Nyíregyháza—Kárász Julia Varga u. 13.

Halálozások: özv. Gombos Istvánné ref. 79 éves, Bethlen u. 48. Gál Ilona ref. 1 éves, Báthori u. 20. Cs. Simon Péterné g. kat. 53 éves, H. dorog. Lakatos Mihály ref. 66 éves, Batthyányi u. 8. özv. Kovács Imréné, ref. 60 éves, Vámospércs.

GÉPLEIRÁS MASOLÁS **HURAY,** Iparkamara T.: 17-93

— **A 39-es bajtársak kedden, 11-én este családias összejövetelt tartanak az Angol Királynőben.** Felolvasást tart Mátéffy ezredes a megirt ezredtörténetről, a tizedik isonzói csatáról. (:)

— **A bolgár követ és felesége juniusban visszajönnek a Hortobágyra.** Stoil C. Stoilow bolgár királyi követ és felesége olyan jól érezték magukat a debreceni társaságban s annyira megtetszett nekik a Hortobágy, hogy elhatározták, juniusban ujra ellátogatnak Debrecenbe és lehetőleg hosszabb időt töltenek a Hortobágyon is. Stoilow követ ezt a szándékát hangoztatta is dr Kölcsey Sándor polgármester előtt, akivel a főispán által adott teán hosszasabban elbeszélgetett a városban szerzett kellemes benyomásairól.

x Vidékre és helyben 4 és 6 személyes modern kocsival személyfuvarozást vállalok. Temetési és privát fuvarok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal: 34—37. Nádas.

Doktorráavatás az egyetemen

Nagy érdeklődés mellett, ünnepélyes keretek között avatták tegnap délben a Tisza István tudományegyetem aulájában *Kertész Bertalant* és *Baráth Erzsébetet* az orvostudományok doktorává, *Murányi Nándort*, *Kuzma Simont* és *Lengyel Györgyöt* a jogtudományok doktorává, *Lakatos Gizellát* pedig a bölcsészettudományok doktorává avatták. Az új doktorokhoz *Tankó Béla* rektor intézett nagyhatású beszédet.

Az új doktorok.

Zadravetz püspök és Lindenbergerger János apostoli kormányzó Bárándon a bérmáltak között.
(Foto: Kémeri Nagy, Kaba).

BOROS szépen jól olcsón **fest, mos, tisztit** Piac utca 77.

— **A debreceni ref. vasárnapi iskolák ünnepélye** f. hó 9-én délután 3 órakor kezdődik a Kistemplomban. Az ünnepélyen az igét Döbrössy Lajos misszionárius hirdeti. Solo- és közénekek, szavalat teszik a müsort teljessé. Mindenkit szeretettel hiv a vasárnapi iskolák vezetősége.

— **A Misszió Társulat május hó 11-én délelőtt 11 órakor tartja kézi munkakiállításának megnyitását,** melyen a ma asszonyának kézimunkáit és szépanyáink letünt világának levendula-illatos, finom munkáit mutatja be. A kiállitást Fáy Istvánné főispánné nyitja meg a Misszió Társulat helyiségében, Varga utca 18. sz. (:)

x Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „Hajduint" használjon, hatása biztos, ize kellemes. — Ajánlják orvosok betegek. Készíti: Szankay gyógyszertár, Debrecen.

— **Felkérjük a Dóczy leánygimnázium 1931—32-ben** IV/b osztályt végzett osztálytársainkat, hogy megyegyezésünk szerint pünkösd vasárnapján délelőtt fél 10-kor az intézetben öt éves találkozóra jelenjenek meg. Báthory Ilona és Nagy Edith. (:)

— **A KIE anyáknapi előadóestje** a legpontosabban 6 órakor megkezdődik, ezért kérjük a pontos megjelenést. (:)

— **A mesteruccai egyházrész leányköre** ma délután öt órakor a Szappanos ucca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban (az eddigi híradásoktól eltérően nem a vitézi székházban) müsoros ünnepélyt rendez, melyre az érdeklődőket szeretettel meghivja. Müsor ára 50 30 és 20 fillér. Közreműködik az énekkar, szavalatok, vígjáték és egy érdekes reklámfelvonulás teszik változatossá a müsort.

Hotel Auguszt Abbázia

Elsőrangú magyar szálloda étkonyha. Központi fekvés. Minden komfort. Hideg, meleg folyóviz aszobákban. Felvilágositást nyujt fenti szálloda. Pensio összege befizethető Budapesten Auguszt cuk rászdában I. Krisztina tér 3.

Gyászrovat

VERESS SÁNDOR NYÍRLÖVŐI REF. LELKÉSZ ELHUNYT

Megdöbbentő gyász érte ismét a református lelkészi kart. *Veress Sándor* nyírlövői református lelkész rövid, de súlyos szenvedés után tegnap délután elhunyt. A megboldogult típusa volt a fáradhatatlan munkásságú, fajtáját szerető s érte minden fáradtságot vállaló református lelkipásztornak. Falujának valóságos atyja volt, akihez minden bajukban, legbizalmasabb dolgaikban is kitárt lélekkel fordultak tanácsért hívei, akik rajongásig szerették. Veress Sándor rendkívül képzett férfiu volt, akinek tudását széles körökben megbecsülték. Hónapokkal ezelőtt súlyos betegség támadta meg, de szinte utolsó pillanatig nem akart mozdulni hivatásának helyéről, nem akarta otthagyni szeretett hiveit. Pár hete betegsége annyira súlyosbodott, hogy Debrecenbe kellett hozni gyógykezelés végett. Betegsége azonban már annyira előrehaladott, hogy a leggondosabb ápolás sem birt segiteni rajta s 49 éves korában tragikusan hirtelen elhunyt. Halálát gyászbaborult hitvesén, Veressné Főző Erzsébeten, a kiváló irónőn kivül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése kedden délután három órakor lesz a köztemető diszravatalozójából. A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Szanyi Jánosné temetése. Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a fiatalon elhunyt Szanyi Jánosné, Novák Ilonát. A temetésen többszázfőnyi gyászoló közönség jelent meg és mély részvéttel osztozott a hozzátartozók nagy gyászában. Soós Béla lelki pásztor szivbemarkoló gyászbeszédet mondott. Remek szavakban fejtette ki, hogy az elhunyt uraszszony csak övéinek élt és a tiszta szeretet vezette minden lépésében. A ravatalt rengeteg koszoru boritotta.

Özv. Veress Andrásné Szabó Erzsébet 78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap három órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Rothermere ucca 42.

Biró Ferenc 24. évében elhunyt Temetése ma, vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóterméből. Lakás: Hangyás ucca 17.

Köszönetnyilvánitás. Ezuton is hálás köszönetmet fejezem ki mindazon ismerőseimnek, rokonaimnak és jóbarátaimnak, továbbá a Máv. Egyetértés dalkörnek, akik szeretett édesanyám végtiszteségtételén megjelentek és részvételükkel fájdalmamban osztoztak. **Dr Bőgel József.**

Köszönetnyilvánitás. Hálás köszönetünket fejezzük ki mindazon rokonainknak, ismerőseinknek, akik szeretett testvérünk, nagynénk végtisztességtételén megjelentek és részvételükkel fájdalmunkban osztoztak. **Ábel család.**

Köszönetnyilvánitás. Megboldogult édes Icánk elhunyta alkalmából mindazoknak, kik bánatunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mond köszönetet **özv. Novák Mártonné** és **Szanyi János.**

Gerendai Debrecen.
Sirkőgyár
Raktár: Hunyadi-utca 14.
Telefon: 30-24 és 19 47,
Gyár: Salétrom-utca 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készit sirkövekat mindenféle gránitból és márványból, sirboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést és rajzot.

—**Tanuljon nyelveket.** Leggyorsabban, legkönnyebben „Express"-nél, Péterfia ucca 42. Francia, angol, német, gépirás, levelezés, fordítás.

— **Az Olasz Kultúrintézet záróvizsgái és ünnepélye.** Az intézet igazgatósága értesiti a hallgatóságot, hogy a nyelvtanfolyamok befejeződtek. Záróvizsgák hétfőn, 10-én és kedden 11-én este 6 órakor lesznek. Szerdán este 6 órakor pedig záróünnepélyt tartunk, melyen mindenkit szivesen lát az igazgatóság.

— **A Téglaskert játékosai** vasárnap 10 órára a DEAC pályán legyenek.

— **A 39-es bajtársak kedden,** 11-én este családias összejövetelt tartanak az Angol Királynőben. Felolvasást tart Mátéffy ezredes, az ezred megírt történetéből, az isonzói csatáról. (o)

— **Az Országos Ügyvédszövetség** debreceni osztálya május 11-iki, kedd esti összejövetelén a soproni vándorgyűlés előkészítésével foglalkozik.

x **Ügyvédi hir.** Dr Szöllős Dezső és dr Szöllős László ügyvédek irodájukat Miklós ucca 4. szám alá helyezték át.

— **Mesteruccai leánykör ünnepélye** Szappanos uccán, vasárnap 5 órakor. Szavalat, színdarab, karének, jelmezes felvonulás. (o)

x **Szobafestést szakszerüen** és jutányosan vállal, Balogh Gábor Kinizsi ucca 76. szám.

— **Épületfakereskedők weekendje.** A debreceni épületfakereskedők Mező Ármin elnöklete alatt elhatározták, hogy május hó 8 napjától szeptember 30 napjáig bevezetik a hétvégi szünetet és igy már a tegnapi naptól kezdve szombaton déli 1 órától hétfőn reggelig az épületfakereskedések zárva lesznek. A felsőtiszántúli körzet debreceni épületfakereskedők csoportja ezen szociális szempontokra épített cselekedete csak dicséretet érdemel és követendő például szolgál.

— **A Szárnyaskerék Önk. és Önsegélyző Egyesület** elnöksége értesiti az egyesület t. tagjait, hogy a f. hó 9-ére hirdetett rendkivüli közgyülés elmarad s helyette f. hó 13-án (csütörtök) délelőtt 10 órakor a Hunyadi u. 9. sz. alatti székházban tartja meg. Kérjük a t. tagok szives megjelenését. Egyben értesitjük t. tagjainkat, hogy az irodahelyiséget f. hó 10-től Hunyadi u. 9. sz. székházba helyeztük át. (:)

x **Nikotin—káliszappan** permetező szerek állandó raktára a Központi drogéria, (városház épület).

—

— **Molyirtószerek: Globol, Naftalin** stb. legolcsóbb legnagyobb raktára a Központi drogéria (városház épület).

— **Aki nem tudott felesége hollétéről.** Érdekes vádat emeltek Kutkafalvi János nyug. Máv. alkalmazott ellen. A vád szerint Biri községben ely olyan hatósági bizonyítványt állíttatott ki, hogy felesége ismeretlen helyen tartózkodik, holott ő tudott felesége hollétéről. A bizonyítványt felesége, szül. Rozsnyai Jolán Vilma elleni házassági bontóperben akarta felhasználni. Első fokon közokirathamisítás vétsége ciemn 30 pengőre itélték, de ennek végrehajtását három évre felfüggesztették. A debreceni tábla most felmentette a vád alól, megállapítva jóhiszeműségét és mert a terhelő tanuk vallomásait nem fogadta el a vád bizonyitására. Az itélet jogerős.

— **Tiz havi börtön birkák elsikkasztásáért.** Csengeri Miklós szoboszlói gazdasági intéző 130 birkát zálogba adott az egyik banknak és Szilágyi (Doró) Gyula volt a zálogtartó. Amikor elszámolásra került a sor, kitünt, hogy 19 birka és 18 bárány hiányzott, ezeket Szilágyi hazahajtotta és eladta. A kár 350 pengő volt. Emiatt Szilágyit folytatólagos sikkasztás és a járlatlevelek meghaimsítása miatt 5 közokirathamisitás büntette címen tiz havi börtönre itélték. A debreceni tábla most helybenhagyta az itéletet.

Családi értesitések:

Grünberger Irén
és
királylehotai
Lehoczky László
a Magyar Nemzeti Bank főellenőre
a mai napon Budapesten házasságot kötöttek.
Minden külön értesítés helyett.

Erdélyi Gabriella
és
Kerékgyártó Imre
jegyesek.
Debrecen, 1937 május hó.

Kovács Csilla
és
Mogyoróssy László
Debrecen
házasságot kötöttek.
Minden külön értesítés helyett.

Pótor Rózsika
Balmazujváros
Dr. Jenei Zoltán
Józsa
házasságot kötöttek.
1937 május 9.

Réday Margitka
és
Székelyhidy Bálint
folyó hó 8-án tartották esküvőjüket.
Minden külön értesítés helyett.

— **A Debreceni Élelmiszerszakmák Anyagbeszerző Szövetkezete,** május hó 18 napján, este 8 órakor az ipartestület termében, jéggyár ügyében közgyülést tart. Az igazgatóság.

TRUNKHAHN SZÖVETEK
Közvetlen a gyárból!
Kérjük, ne tévesszen össze minket
VI. TERÉZ-KRT. 8.
M. PROHÁSZKA OTTOKÁR-U. 8.
Gyártelep:
BUDAPEST, XI., LENKE UT 117.

— **Bereczky Sándor Pesti u. 17. sz. alatti lakos, aki 11 élő gyermeknek az apja, beteg feleségével hosszabb idő óta nagy nyomorban él.** Bereczky Sándor a háboruban vitézül védte hazáját. Vitézségért 2 nagyezüst, 2 kisezüst, 1 bronz vitézségi érmet, német vaskeresztet, török félholdat kapott kitüntetésül. Tizenegy sebesülése volt. Most 64 éves. A város polgármestere alkalmazta kisegitő munkásnak a köztisztasági vállalatnál heti 7.88 P-ért. Ebből él kilenced magával. Felesége epekőkólikás. Lakbérhátraléka az Angol-Magyar Banknál 60 pengő. Ha nem fizet, kilakoltatják. Kérjük a hazáért egészségét feláldozó, vitéz honvédeket nemcsak szép szavakkal, de tettekkel is segitő magyar társadalmat, segitsenek e szegény családon. Adományunkat lapunk továbbit.

Laborfalvy Markos Lujza
divatszalonját
József kir. h. u. 3.
(Bika bérház) helyezte át.

— **Véletlenül megmérgezte magát egy 18 hónapos gyermek.** Ifj. Fodor Ferenc 18 hónapos gyerek, Jókai ucca 33. szám alatti lakos tegnap délután félig kiöblitett sződás edényt megnyalt s ezzel megmérgezte magát. A mentők a gyermek-klinikára szállitották a kisfiut, akit kezelés al vettek.

x **Cserépkályhák kitünő és olcsó** Hardtmuth és más rendszerü kályhát rendkivül nagy választékban, minden szin és nagyságban, Vállalok átrakást helyben és vidéken, legjutányosabb árban, Krisch kályhásmester, nagy állomástól benyilló Ispotály tér 1. sz.

x **Szeplő, májfolt ellen** „Rózsa" arckenőcsöt, Jósa és Jóna drogériájából, Kossuth ucca 6. szám.

— **Sajtóper a sajtóperi tárgyalásról irt cikk miatt.** Dr. Nagy Imre hirlapiró a Debreceni Ujság tavaly szeptember 16-án megjelent számában beszámolt arról a sajtóperről, melynek vádlottja dr. Görgey Márton volt. A cikk elején arról emlékezett meg, hogy milyen előzményei vannak a dr. Görgey-féle pereknek és azt irta, hogy „kierőszakolt politikai tyukperekkel szerepelnek azok, akik politikai beszámolókról már levonultak". A tárgyalásokat felhasználják a „gyülölet szitó", „bosszut lihegő kotkedők". Dr. Hegymegi Kis Pál személyét is emlitette a cikkiró a tárgyalásokkal kapcsolatban. — Dr. Nagy Imre ellen ügy dr. Görgey Márton, mint dr. Hegymegi Kiss Pál rágalmazás miatt feljelentést tett. Szombaton a dr. Hegymegi Kiss Pál sérelmére elkövetett rágalmazási ügy tárgyalását kezdte meg a Trásy-tanács. Dr. Hegymegi Kiss Pál kijelentette a vádlott valóságbizonyitási kérése után, hogy kívánja a megbüntetést, mert a Görgey-perben mint védő járt el, utasitásra terjesztett elő észrevételeket és ezért érte őt sajtótámadás. A bíróság elrendelte a valóságbizonyitást úgy a gyülöletkeltésre, mint a tárgyalásoknak politikai célra való felhasználását tekintve. Az ügyet egyesitették a dr. Görgey által már beadott perhez és junius hó 8-án tartják meg a tárgyalást.

Olcsó fűszer ajánlat

	Fillér
1 kg matt rizs	68
1 kg libamáj bab	28
1 kg törmelék borsó	28
1 kg köleskása pesti 1-es	32
1 kg árpakása nagyszemű	32
10 dkg csokoládé dragée	22
10 dkg főző csokoládé	28
½ kg kakaópor	120
¼ kg mazsola	34
¼ kg aranysárga mazsola	60
¼ kg dióbél feles szemü	60
¼ kg mogyoróbél kerassundi	90
1 liter kokadi bor	38
1 liter cseméi rizling	46
1 liter rajnai ó rizling	52
1 kg virág mez tiszta	104

és mindenféle fűszeráruk a legolcsóbb árakban kaphatók
Grünberger és Glück
Csapo ucca 18.
Wiener házban.

— **Megverték, mert figyelmeztette a parkgarázdálkodókat.** Barta Gyula 29 éves parkmunkás, Eötvös ucca 108. szám alatti lakos tegnap délután az Árpád téren hivatalos kötelességből figyelmeztetett egy héttagu társaságot, akik a parkot rongálták. A társaság tagjai erre botokkal támadtak Barta Gyulára és több ütést mértek rá. Homlokán, karján és kezén sulyos sérüléseket szenvedett. A mentők a sebészeti klinikára szállitották.

METEOR MOZI MÜSORA
Vasárnap: NÉGY ÉS FÉL MUSKÉTÁS. Magyarul beszélő vigjátéksláger. Kisérő müsor: MOTOROS ÖRDÖG. Előadások: 3 5 7 s 9 órakor.

Elegáns ur
viselete a meleg napokon
SAHARA
öltöny mellény nélkül
csak P 36.80
5% fizetési engedmény.
tökéletes forma, pehelykönnyü viselet.
Kapható:
GRÜNFELD
Adolf és Társa
finom férfiruhák szaküzletében
Kistemplom mellett.

DEBRECEN NYERTE A KERÜLETI GYORSIRÓBAJNOKSÁGOT.

Dr Zsatkovics Endre a kerületi gyorsiróbajnok, Kováts Ilonka a hölgybajnok.

Országos érdeklődés mellett folyt le április hó 25 napján Nyiregyházán az Észak és Kelet gyorsiróbajnoki verseny, amely ismét Debrecen fölényes győzelmével végződött. A debreceni gyorsírógárda dr **Horváth Gyula** és dr **Naményi Gyula** vezetésével rándult át Nyiregyházára, ahol erős küzdelemben vette fel a versenyt Miskolc Nyíregyháza, Sátoraljaújhely gyorsíró gárdájával s ismét bebizonyította, — hogy Debrecen gyorsírókultúrája az utóbbi évtized tervszerű munkássága következtében olyan magas fokon áll, hogy négy bajnoki díjat hozott el Nyiregyházáról.

A kerület gyorsíró bajnoka dr Zsatkovits Endre orvos, a hölgybajnok Kováts Ilonka tanárjelölt, a Naményi Gyors- és Gépíró Iskola növendéke, a kerület legjobb szakiskolai növendéke Halász Lajos joghallgató, a Naményi Gyorsíró Iskola növendéke, a legjobb középiskolás gyorsíródiák Rényi András piarista gimnáziumi tanuló (Sörley Zsigmond tanítványa). A nehéz feltételek miatt különösen erős verseny alakult ki a 200 szótagos fokon, ahol az induló 54 versenyző közül mindössze 5 dolgozatot fogadott el a versenybizottság s rendkívül örvendetes, hogy az öt sikeres versenyző közül négy debreceni versenyző, mind a négy Naményi Gyorsíró és Gépíró Iskola növendéke (Halász Lajos, G. Szabó Botond, Kováts Ilonka, Mezey György).

A kerületi bajnokok szép és értékes díjakat kapnak. A debreceni alacsonyfoku (100—120 szótagos) versenyek május hó 22. napján lesznek a Kereskedelmi Akadémián.

PÁLYÁZAT KÖZSZÁLLITÁSRA.

Siketnémák intézete pályázatot hirdet hús, kenyér, tűzifa, szén szállításra. Határidő: május 14. Igazgatóság.

— **Olajbizományos a vádlottak padján.** Schreiber Ferenc a „Fanto" egyesült magyar ásványolajgyárak rt.-nek volt a bizományosa Hajdunánáson. Sikkasztás címen indult eljárás ellene, mert mintegy 800 pengő értékű árucval nem számolt el a cégnek. Elsőfokon egy hónapi fogházra ítélték. A debreceni tábla most elrendelte Fried Jenő, az rt. tiszántúli fiók igazgalójának kihallgatását és a tárgyalást elnapolta.

X Tartós hullámokat nálam csináltasson. Hajamolyos és töredezett nem lesz. Hajfestés minden árnyalatlések KOMAROMINE. Bikában. Kozmetika. Olaj kezebérbáz (Telefon: 19-56).

— **A meggyilkolt rendőr áldott állapotban levő felesége holtan hozta világra gyermekét.** Békéscsabáról jelentik: Szikora Pál mezőberényi rendőrt általános részvét mellett temették el. A nyomozás megallapitotta, hogy a gyilkosságnak több tettese volt. Azt a pisztolyt, amellyel agyonlőtték, annak a háznak kéményében eldugva találták meg, amely mellett a holttest feküdt. Szikorának 7 gyermeke maradt, felesége a nyolcadikat a nagy izgalmak miatt holtan hozta a világra.

Divatcipőt

beteg bokasüllyedéses lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal!

Barnánál

Piac u. 47., az udvarban.

SPORT

Debrecenisportműsor

Debrecenben kiadós sportműsor kerül lebonyolitásra: két pályán is hatalmas a program

Vasutas pályán fél 11 órakor DVSC II.—Bihari Turul I. másodosztályú bajnoki. A jó és vezető DVSC II. biztos nagy gólarányú győzelme várható. Vezeti Piller.

Félegy órakor Textil SC—Bihari Turul elsőosztályú bajnoki, vezeti Buttkay. A Textil tartalékosan áll ki, de azért győzelme várható.

Félhárom órakor DKASE—P. MÁV bajnoki, vezeti dr Lengyel. A favorit a ladányi csapat, de a DKASE — tekintve, hogy a ladányi csapat nem a legjobb formában van — pontot szerezhet.

Félöt órakor DVSC—Báthori SE. Vezeti dr Thomas. Erős és szép küzdelem után fog megérni a DVSC győzelem.

Egyetemi pályán fél 11 órakor DEAC ifj.—Téglaskert ifj. bajnoki. Vezeti Misky. A DEAC győzelme várható.

Félegy órakor DMTE—DEAC II. másodosztályú bajnoki. Nyilt küzdelem. Vezeti dr Kiss Gábor.

Félhárom órakor D. Klinika AC—BUSE. Vezeti Gutfreund. A II. osztály sorsdöntő mérkőzése, amelyik győz, az kerül be az első osztályba. A honi pálya, a küzdenitudás a Klinika mellett szól. A nyugodtabb csapat győzhet.

Félöt órakor DEAC—Villanygyár. Vezeti Takács. A DEAC-nak égetően kell a pont, de nem valószínű, hogy a bajnokjelölt Villanygyártól szerezzen.

Vidéken három mérkőzés lesz. Karcagon a MOVE nyer a Nagykállói SE ellen, vezeti dr Csicsák. *Nyiregyházán* rangadó lesz a NyTVE és NyKISE között. A favorit a NyTVE. *Mátészalkán* az MTK—NyVSC találkozik, vezeti Krémer. Az MTK győzhet.

Öt játékos a magyar válogatottban a Bocskai-ból

Vasárnap két fronton küzd a magyar válogatott: *Budapesten* magyar—jugoszláv válogatott, — ahol három Bocskai játékos játszik, Vágó, Palotás, Teleki. A magyar csapat igy áll fel: Szabó — *Vágó*, Korányi — *Palotás*, Turay, Lázár — Sass, Cseh, *Teleki*, Zsengellér, Titkos.

A jugoszláv csapat nehéz, komoly ellenfél, de a jól összeállitott magyar csapat most beigazolhatja, hogy ez a csapat — Torinóban is győzhetett volna.

A második garnitúra Belgrádban játszik és ott a csapat: Hóri — Kis, Joós — Pázmándy, Szabó II., Szalai — Kocsis, Kiss, Szendrődi. *Finta, Hajdu.* Itt két Bocskai játékos játszik a csatársorban, Finta és Hajdu. Ez a csapat valószínűleg ki fog kapni simán pár góllal.

A műsort a Phöbus—III. kerület bajnoki egészíti ki.

A DEAC TENNISZCSAPATA vasárnap Kisvárdán játszik a KUE ellen a tenniszcsapatbajnokságok során. Ha a KUE győz, valószínű bajnok az idén is.

MEGKEZDŐDÖTT A TISZTVISELŐBAJNOKSÁG

A tisztviselőbajnokság — amely tavaly is nagy sikerrel folyt le — újra megkezdődött, szombaton volt az első forduló. Tavaly a Debreceni Postás lett az első és nyerte a szép serleget. Az első forduló eredményei:

Debreceni Villanygyári Tisztviselők—Debreceni Postás SE 2:0 (1:0). Vezette H. Kovács. A tavalyi bajnok veresége meglepetés. Góllövők: Szőllőssy, Varga.

Futballjátékvezetők — Debreceni Banktisztviselők 1:1 (1:1). A labdarugójátékvezetők gólját dr Thomas lötte, a bankosok gólja Keviczky nagy lövése nyomán esett. Jók a játékvezetőknél dr Kiss, Várady, dr Csaba. A következő forduló a jövő szombaton lesz.

SZABÓ MIKLÓS DTE NYERTE AZ ORSZÁGOS IFJÚSÁGI TORNÁSZBAJNOKSÁGOT!

A magyar tornászreménység egyik legkiválóbb ígérete, *Szabó Miklós DTE* áldozócsütörtökön fényes győzelmet aratott Budapesten a Magyar Országos Torna Szövetség által rendezett országos ifjúsági tornászbajnokságokban. Megnyerte a korlát, a lólengés és a nyujtó bajnokságait és a többi szeren a második helyet vivta ki magának, amely szereplésével *Magyarország 1937. évi ifjúsági összetett tornászbajnokságának győztese lett!* 114.2 pont remek eredménye 95 százalékos klasszikus teljesitménynek felel meg, amivel klasszifikálta magát a magyar szénior válogatott keretben való szereplésre. A Debreceni Torna Egyesületnek Tóth és Mogyoróssy olimpikonokon kívül most már Szabó a harmadik az országos válogatotja a MOTESz keretben. Mindhárom Schmidt Gyula tanitványa. Budapesti szakemberek a 18 éves Szabóban Tóth és Mogyoróssy méltó versenytársát látják és nagy jövőt jósolnak nemzetközi tornászviszonylatban is az ősi ref gimnázium e kitűnő növendékének.

ÉNEKES UJABB GYŐZELME MILANOBAN.

Milano, május 8. Európa ökölvivó bajnoki verseny, légsúly. Énekes II. pontozással győz Mata ellen. Bantham súlyban a lengyel Polus pontozással győzött Szabó ellen.

Hölgyeim!

A tavasz és nyár egyik legnagyobb problémája, hogy minden szép és rendezett legyen a frizurája. Tartós villanyondulás villanynélküli olaj dauer, tartós vegyi dauer 6 és 8 havi garanciával tortura mentesen 18—20 perc alatt készül.

MINK hölgyfodrász

Hatvan u. 6. Telefon 34-59

Egyéni, tavaszi és nyári frizura kreációk

NYILT TÉR

FELHIVÁS.

Néhai Bökönyi Sándor debreceni Ferenc József út 28. szám alatti fodrászüzletét egyik ügyfelem át akarja venni. Felhivom az üzlet hitelezőit, hogy követeléseiket irodámban három nap alat irásban jelentsék be, mert ellenkező esetben ügyfelem a később jelentkező hitelezőket figyelembe nem fogja venni.

Dr Zalányi István ügyvéd,
(Svetits-palota).

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Közhírré teszem, hogy hivatalos helyiségemben (Debrecen, Piac ucca 44. szám), folyó évi május hó 11 napján, délután négy órakor egy darab Au/1—a számú piros „Berkel" mérleg végrehajtást szenvedő kárára és veszélyére közbejöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen 180 pengő kikiáltási árért, de szükség esetén azon alul is, a vételár és vételi illeték azonnali készpénzben való lefizetése ellenében a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Az elárverezendő mérleg megtekinthető Debrecenben, Piac ucca 41. szám alatt, Lukács Andor fűszerkereskedésében.

Debrecen, 1937 május 5.

dr vitéz László Béla
királyi közjegyző.

Napfény és virágerdő!

A TRANSCONTINENT MESESZÉP TÁRSASUTAZÁSAI

A megbizható és előkelő Transkontinent utazási iroda páratlanul olcsó társasutazásokat indit. A részvételi dijakban az utiköltségtől kezdve a kitünő szállókon és bőséges étkezéseken felül a baleset-biztositásig és a borravalókig minden benn foglaltatik. — Filléres hajó BÉCSBE (május 14—18.) P 12.80. Útlevél nem kell! — OLASZ TAVAK (május 16—27.) P 250.—. SAN REMO és OSPEDALETTI (május 16—27.) P 168. ABBAZIA (május 16—27.) P 154. VÉGIG OLASZORSZÁGON CAPRI SZIGETÉRE (május 15—30.) P 363. RAPALLO (május 15—30.) P 313. A DALMÁT TENGERVIDÉK LEGSZEBB HELYEI: Split, Arbe és Lessina szig. P 155-től. A Magyar—Lengyel Egyesület a nyáron 10 napos tanulmányutat rendez Lengyelországba. A magyarokat mindenhol ünnepélyesen fogadják. Utirány: Varsó, Lowic, Krakkó, Csesztochowa, Zakopane. Utazás teljes ellátással, utiköltséggel, pogyászszállitással és a borravalókkal csak 198.— pengő.

SIESSEN HELYÉT BIZTOSITANI!

Részletes felvilágositással levelezőlap érdeklődésre is szivesen s dijtalanul szolgál

transcontinent

utazási iroda, Budapest, V., Dorottya ucca 7. és lapunk kiadóhivatala.

A vizsgálat és a vádirat szenzációs megállapitásai a Geréby telepi rablógyilkosság bünügyében

Az ügyészség 24 oldalas vádiratot adott ki a nagy bünper gyanusitottjai ellen — A vádirat szerint a tőjegyző özvegye rablógyilkosságra és lopásra bujtogatta a fiatal napszámosokat

A debreceni törvényszék elé május 24-én kerülnek a Geréby-telepi rablógyilkosság gyanusítottjai. Az ügyészség 24 oldalas vádiratban dolgozta fel a borzalmas bünügyet, mely az utóbbi évek legszörnyübb bünesetekménye sorába tartozik szereplőinél fogva.

A Debreceni a terjedelmes vádiratból, annak bőséges anyagából ismertetést ad. A vádlottak padjára kerül:

Özv. *Balla* Zsigmondné szül. Hagymási Jolán 52 éves, ref. vallású öfehértói születésü, debreceni lakos, községi főjegyző özvegye.

Fodor Czine János 26 éves r. kath. vallású, szegedi szül., debreceni lakos, gazdasági cseléd.

Balla Zoltán 19 éves, r. kath. vallású, debreceni szül. és lakos, volt középiskolai tanuló, terheltek, mint gyilkosságra felbujtói bünrészesek.

Ifj. *Ekes* Sándor 20 éves, ref. vallású, szentpéterszegi születésü, debreceni lakos, napszámos.

Karaszek (Karaszegi István 19 éves r. kath. vallású, debreceni szül. és lakos, napszámos, a fogházi őrizetben levő; fiatalkoru ref. vallású, nagykereki szül., debreceni lakos terheltek, mint tettestársak ellen gyilkosság büntette és rablás büntette miatt.

1937. évi február hó 23. napjától vizsgálati fogságban lévő *Kuncz* Gyula 21 éves, ref. vallású, debreceni szül. és lakos villanyszerelősegéd és a szabadlábon levő fiatalkorú 16 éves, r. kath. vallású debreceni szül. és lakos háztartásbeli terheltek ellen gyilkosságra való szövetkezés büntette és orgazdaság büntette miatt.

A haldokló száját homokkal tömték be

Ifj. Ekes Sándor, Karaszek (Karaszegi) István és a fiatalkorú Debrecenben 1937. évi február hó 15-én együtt és közösen Nagy Gábor sértettet azáltal, hogy

a lakásából kilépés alkalmával közrefogták, földreteperték, a torkát szoritották, szájába homokot nyomtak és cipős lábbal a fiatalkorú fejberugdosta, előre megfontolt szándékból megölték.

Nagy Gábor sértett előre megfontolt szándékú megölésében megnyilvánuló erőszakkal, nevezett sértett birtokából 1103 P. 60 fillért, mint reájuk nézve idegen ingó dolgot együtt és közösen jogtalan eltulajdonitási célból elvettek, ezen bünesetekmények elkövetésére ifj. Ekes Sándort és Karaszek (Karaszegi) Istvánt özv. Balla Zsigmondné, Fodor Czine János és Balla Zoltán szándékosan rábirták oly módon, hogy özv. Balla Zsigmondné nevezetteknek hitelbe bort szolgáltatott ki s a bortól csökkent szellemi képességgel rendelkező s a tartozás folytán is tőle függő viszonyban levő nevezett vádlottak előtt Balla Zoltán és Fodor Czine Jánossal együtt néhai Nagy Gábort és feleségét mint gyönge, beteges embereket tüntette fel, akikkel könnyü elbánni s a tőlük bármilyen körülmények és módozatok mellett elvecndő 1200 P előnyeit, annak Fodor Czine János által állatkereskedésben való megforgalásánál várható hasznát kedvező és kivánatos szinbe helyezték, az 1937. évi január hó 30. napján a gyilkosság és rablástól való visszalépés után nevezetteket gyávaknak nevezték s felhivták őket, hogy társaikat, — akik habozást mutattak — kihagyva, mással szövetkezzenek,

özv. Balla Zsigmondné ezenkivül álarc készitése végett papirt és ollót bocsátott rendelkezésükre:

Kuncz Gyula és a fiatalkorú Debrecenben 1937. évi január hó 30. napján Nagy Gábor előre megfontolt szándékú megölésére egymással és ifj. Ekes Sándorral valamint Karaszek (Karaszegi) Istvánnal szövetkeztek s minthogy magukat álarcokkal, pisztollyal, zsineggel felszereltek, Nagy Gábor sértett lakásához elmentek s ott ólálkodtak, a szövetkezésen felül előkészületi cselekményt is követtek el.

Debrecenben 1937. évi február hó 22. napján ifj. Ekes Sándortól a fiatalkorú 5 P készpénzt és 5 P-ért vásárolt nadrágot, Kuncz Gyula pedig 35 P-t vagyoni haszon végett megszerzett, jóllehet tudták, hogy a pénz gyilkosság és rablás büntette utján jutott ifj. Ekes Sándor kezeihez.

A vádirat indokolása

»A nyomozás és vizsgálat adatai, a beszerezni kért törvényszéki iratok, a bünjelek és a fiatalkorúak születési kivonatai alapján, a vádlottak egymást is terhelő részbeni beismerésének alapul vétele mellett a következő tényállás állapitható meg:

Özvegy Balla Zsigmondné született Hagymási Jolán Öfehértón tanitói családban született 1885. évi január hó 20-án s 1906 október hó 7. napján, tehát 21 éves korában ment férjhez Balla Zsigmond akkori nyirbátori aljegyzőhöz, kit később a szabolcsmegyei Vitka község főjegyzőjévé választott meg.

Balla Zsigmond 1933. évi február hó 11. napján a mátészalkai kórházban tüdőgyulladásban meghalt.

Még férje életében — annak állitólagos kicsapongó életmódja miatt — ez a vádlott megszakította férjével az életközösséget s 1932. évi december havában Zoltán nevü fiával, III. a) rendü vádlottal Debrecenbe költözött. Férjével az érintkezést azért nem szakitotta meg s annak haláláig egymást kölcsönösen meglátogatták.

Fodor Czine János 1930. évben került Balla Zsigmond házához kocsis minőségben s Balla Zsigmondné őt magával hozta Debrecenbe, aki immár nem gazdasági cselédként, hanem vadházastársként sőt családfőként szerepelt, akire özv. Balla Zsigmondné félténykenykedett is. Fizetést már többé nem kapott, hanem állatkereskedéssel foglalkozott s a nyereség közösháztartás céljait szolgálta.

Özv. Balla Zsigmondné vádlott kisebb mértékben gazdálkodással is foglalkozik, szőlőjében bortermése is van, amit törvényellenesen házába kimér, sőt az ottani poharazást is üzi s igy zugkocsmát tart fenn.

Ezen zugkocsmában főként 20 év körüli fiatalemberek jártak, de még a 18 éven alóli fiatalkoruak is.

Lévi János tanú vallomása szerint a tanu mostoha apja Patai Ferenc ingatlanforgalmi iroda tulajdonosa Nagy Gábor gazdálkodónak 3 hold földjét eladta 1936. év őszén és annak kb. 1665 P vételárát Nagy Gábor készpénzben felvette.

Lévi János 1937 január havában — tudva, hogy Nagy Gábor a készpénzből újból földet akar vásárolni — több alkalommal földet ajánlott megvételre, de Nagy Gábor a földvásárlást halogatta.

Lévi János, aki már évek óta ismerte özv. Balla Zsigmondnét és Fodor Czine Janost — nevezettek és Balla Zoltán előtt 1937. év január elsején egy napon és később is néhány alkalommal elbeszélte, hogy Nagy Gábornak földet kinált megvételre, kinek erre a célra 1200 P-je lehet.

Özv. Balla Zsigmondné, Fodor Czine János és Balla Zoltan ezen elbeszélések hatása alatt elhatározták, hogy megszerzik Nagy Gábor pénzét, ezt bizonyitja azon körülmény, hogy 1937 január közepén Balla Zoltán a tanyán felkereste Lévi Jánost és beszélgetés közben megkérdezte, hogy hol tartja Nagy Gábor a pénzét, mire Lévi János azt válaszolta, hogy nem tudja s egyben megkérdezte Balla Zoltántól, hogy miért érdekli őt ez. Balla Zoltán erre azt felelte, hogy érdekli, okat azonban nem jelölte meg.

1937. évi január hó 30-án este özv. Balla Zsigmondné maga is megkérdezte Lévi Jánost a lakásán, hogy Nagy Gábornak mennyi pénze lehet és hol tartja. Erre Lévi János azt felelte, hogy Nagy Gábornak 1200 P készpénze van, de nincs tudomása arról, hogy a pénzét hol tartja. Özv. Balla Zsigmondné megjegyezte, hogy az egyszerü parasztemberek pénzüket rendszerint az ágyuk szalmazsákjában elrejtve szokták tartani.

Ezen időtájban, 1937 január utolja felé, esetleg 30-án történt, hogy Kuncz Gyula egy detektoros rádiókészüléket adott el özv. Balla Zsigmondnénak 5 P készpénzért és 10 liter borért. A készüléket felszerelni, a déli órákban ifj. Ekes Sándor a kiskorú, Karaszek (Karaszegi) István és Kuncz Gyula társaságában elment özv. Balla Zsigmondne lakására.

A készülék felszerelése után kb. 1 óra tájban délben

hazajött Balla Zoltán és meglátva őket, megkérdezte tőlük: „Na, ki szeretne 1200 P-t?

Kérdezősködésre Balla Zoltán, özv. Balla Zsigmondné és Fodor Czine János egymás beszédét kiegészitve elmondották, hogy Nagy Gábornak van ennyi pénze, aki azt a szalmazsákjában tartja. Nagy Gábor és felesége öreg, beteges emberek, a pénzt minden körülmények közt rabolják el.

Balla Zoltán terepszemlén

Balla Zoltán vállalkozott arra, hogy a helyszint kipuhatolja s midőn néhány nap mulva ismét együtt voltak, Balla Zoltán pontosan leirta a helyszint, amely szerint a szomszédok távol laknak, igy tehát nem lesz nehéz a dolog.

Özv. Balla Zsigmondné mondta, hogy a rablandó pénzből 100 P-t Balla Zoltánnak kell adni, aki a helyszint kipuhatolta s aki azon magának puskát akar vásárolni; a többi pénzen pedig Fodor Czine János kupeckedni fog és a jövedelmen osztozkodnak. Hangsúlyozták, hogy a pénzt bárminő körülmények közt s bárminő módon meg kell keriteni. Fodor Czine János egy revolvert is adott át Karaszek (Karaszegi) Istvánnak azzal, hogy abba szerezzen töltényeket.

Minthogy a kiskorú és Kuncz Gyula aggodalmukat nyilvánitották, abban állapodtak meg, hogy nekik nem kell a házba bemeniök, hanem kint fognak állani. Hosszas biztatás és rábeszélés után Karaszek (Karaszegi) István, ifj. Ekes Sándor, a kiskorú és Kuncz Gyula végre hajlandóknak nyilatkoztak a terv keresztülvitelére.

Ekkor özv. Balla Zsigmondné papirt és ollót adott álarc készitésére s Kuncz Gyula papirból egy álarcot magának, egy másik álarcot pedig a kiskorú és ifj. Ekes Sándor részére kivágott.

A tervet nem hajtották végre, a háztól visszafordultak.

Néhány nap mulva ifj. Ekes Sándor és Karaszek (Karaszegi) István találkoztak özv. Balla Zsigmondné lakásán, a pisztolyt visszaadták Fodor Czine Jánosnak és elmondták a történteket. Fodor Czine János, özv. Balla Zsigmondné és Balla Zoltán gyávának nevezték őket, biztatták, hogy ne féljenek a két beteg embertől, ezen rábeszélés hatása alatt Karaszek (Karaszegi) István kijelentette, hogy ha kell egyedül is végrehajtja a rablást. Balla Zoltán, özv. Balla Zsigmondné és Fodor Czine János tanácsára elhatározták, hogy a gyáván viselkedett Kuncz Gyulát és a kiskorut kihagyják és helyettük más valakit fognak maguk közé bevenni.

1937. évi február hó 13-án ifj. Ekes Sándor az uccán találkozott a másik kiskoruval, akit rábeszélt, hogy menjen velük rabolni, fejenként 300 P-t fognak kapni.

A kiskorú hajlandó is volt a rablásra, minthogy azonban az nap estére a »KIE«-ben volt dolga, az nap este végbevitelre már nem vállalkozott, azonban még akkor ifj. Ekes Sándorral és Karaszek (Karaszegi) Istvánnal megbeszélték, hogy a rablást 15-én fogják végrehajtani.

1937. évi február hó 15-én délután 5 óra tájban találkoztak is a megbeszélés szerint az Emerich utca sarkán, ahonnan a rablás kivitelére elindultak.

A helyszinhez közel érve ifj. Ekes Sándor tanácsára álarcot tettek fel és pedig Ekes Sándor bőrből készült álarcot, Karaszek (Karaszegi) István pedig az első kisérletnél álarc gyanánt

FEUER Divatház
Csapó u. 26.
Minden igényt kielégit.
Szabott árak! Takarékosság.

Debreceniek szállodája Pesten
a
Metropole
Rákóczi ut 58. a város szivében 150 szobás modern családi szálloda minden kényelemmel. Kávéházában Pest és a vidék előkelő közönsége találkozik. A János Vitéz Söröző-ben óból közismert CSÓKA Feri és cigányzenekara játszanak esténként. A gyönyörü Télikertben délután és este tánc. Virányi amerikai rádiózenekara. A Télikertben és a Söröző-ben SEBŐ MIKLÓS rádióénekes énekel.
Lapunk olvasóinak lemérsékelt szoba- és penzióárak. — Telefon: 1-389-50.

ifj. Ékes Sándortól kapott és nála maradt zsebkendőt, a kiskorú pedig saját zsebkendőjét kötötte fel álarc gyanánt az arcára.

Karaszek (Karaszegi) István, ifj. Ékes Sándor és Kuncz Gyula a házsarkánál meghuzódtak, majd amidőn Nagy Gábor az udvarra kilépett közrefogták.

A sértett megkérdezte tőlük, hogy miért jöttek, mire ifj. Ékes Sándor azt a választ adta: »Pénzért jöttünk öreg«, ugyanakkor Nagy Gábort szájon fogta és a földre hanyatfekvő helyzetben lenyomta. Az egyik kezével a száját befogva tartotta. A kiskorú a földön heverő sértett fejébe kétszer belerugott, míg Karaszek (Karaszegi) István a sértett kezeit fogta le, Vészi László pedig a rugdalódzó sértett lábait rögzítette. A sértett a leteperés közben csak annyit tudott kiáltani: »Segítség Ilonka, Lajosa, amivel leányát és annak férjét, az ugyanazon udvaron lakó Tisza Lajost hivta volna segítségül.

Midőn ifj Ékes Sándor észlelte, hogy Nagy Gábor ellenállása gyöngül, felbíllott és Karaszek (Karaszegi) Istvánra bízta, hogy a sértett száját befogva tartsa, ő maga bement a lakásba. Karaszek (Karaszegi) István az Ékes Sándortól kapott zsebkendővel a sértett száját fogta be, miután előbb a kiskorú hasztalanul igyekezett a sértett szájába a saját sapkáját beerőszakolni, miközben a sértett torkát is szorongatta. Majd Karaszek (Karaszegi) István is ott hagyta a sértettet és bement ifj. Ékes Sándor után a szobába.

az elgyengült sértett torkát ezután már csak a fiatalkorú szorította, aki a földről felkapart homokot is a sértett szájába tömködte.

Midőn a fiatalkorú észrevette, hogy a sértett már teljesen elcsendesedett, szintén ott hagyta és bement a sértett szobájába. Kutatás közben Karaszek (Karaszegi) István az ágy szalmazsákját egy a szobában magához vett késsel felvágta, a szalmát belőle a földre szórta s a szalma közt egy rongyba göngyölve ifj. Ékes Sándor a keresett pénzt megtalálta. Talált még ezenkívül ifj. Ékes Sándor egy nyitott szekrényben elhelyezett dobozban 3 P 60 fillért, amit a dobozzal együtt szintén magához vett. A gyilkosság után a pénzt Balláné hoz vitték és a kocsisnak adták át.

A vádirat ezenkívül szól még lopásokról, amelyet Ékesék követtek el a vágóhidon és a zsákmánnyal fizették az italszámlájukat Balláéknak.

ANYÁNK!

Anyánk!... örök szépség glóriája:
Égből lezengő lágy, ezüst harang!...
El-ér e Hozzád hódoló szavunk:
E fáradt lelken gyűlő, gyönge hang,
Hogy átkarolja mind a szíveket:
A mindennél drágább: — a szeretet!

Anyánk!... Istennek szent követje: Te!
Mindent behintő, örök, tiszta fény!
Örök-világú mécs az éj ködén:
E könnybe, gyászba omlott föld-színén;
El nem múló szépség glóriája...
Küzdő létünk örök fénye, bája!

Anyánk!... Ó! légy bár koldus, — vagy király!...
E szóban minden kincsünk benn ragyog;
A rád fonódó „édes anya kar“:
Minden kincsnél, fénynél több, — nagyobb!...
S a kifosztottság örök gyásza ott:
Hol már az „édes Anya-szív“ — halott!

Anyánk!... e szónál nincs dicsőbb, nagyobb;
Örök mosolynak fénye jár vele,
S mint égből szálló örök tisztaság
Tekint a küzdő, fájó szívre le;...
Mint csillag fény — a lét borult egén,
Mint újra gyuló szent, örök remény!

Anyánk!... e szónál nincs dicsőbb, nagyobb!...
Ha sebző harcok vad viharja visz:
Remegve, óva halkan rád hajol
Az „anya-szív“: ez égi szent paizs,
Mint törhetetlen égi, tiszta hit...
És újra bízni, küzdni, — megtanít!

Anyánk!... e szónál nincs, dicsőbb, nagyobb!...
A tenger-mélység — ez a szeretet;...
S bár tépje, zúzza hitvány, száz vihar:
Öt megapasztani soha nem lehet!...
A gyermek szívén változó a kegy:
Az „édes Anya-szív“ — örökre egy!

Anyánk!... e szónál nincs dicsőbb, nagyobb!...
Az anyák ajkán Isten csókja ég!...
Az anyák szívén látja meg szemed,
Mind azt, mi itt — a létben tiszta, — szép!
A vágyak szárnyán hányszor törbe futsz:...
De boldog vagy, — míg gyermek lenni tudsz!

Anyánk!... e szónak — mindig élni kell!
Nem szabad annak soha halnia!...
Mint szent valóság: — karja, míg ölel:
— S ha égbe szállt, — mint szent fohász, — ima!
...Mint csillagfény, mely mindig megjelen:
Ha kétség-éje jár a szíveken!

Anyánk!... e szónak mindig élni kell,
Míg lesz fehér hó, — s nyiló rózsa-ág!...
Míg „ideálként“ ég a lelkeken:
A „szent melegség“ — és a „tisztaság!“
Míg élő hitnek fénye néz le ránk,
Hogy: legfőbb kincsünk: „Isten — és Anyánk!“

ZIVUSKA ANDOR.

Mátkapároknak és uipároknak
sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK a legolcsóbban kaphatók GRÓSZ JENŐ DIVATÁRUHÁZÁBAN, PIAC-UTCA 51.

Gyorsan át szívhez az ANGOL KIRÁLYNŐ versat.

JEGYGYŰRŰK JEGYÉKSZEREK legnagyobb választékban HALÁSZ ékszerésznél

ILLATSZERT kölnit, pudert, PAPP LAJOS illatszertárából Kossuth-u. 1.

Legszebb esküvői és alkalmi frizurák RAMMINGERNÉL SZENT ANNA-U. 10.

NE FŐZZÖN OTTHON ebédről, ízletesen a SZABÓ FÉLE MAGYAR KONYHA · SAS-UTCA 3.

Művészi fényképek készíttessen őrökre, takarékosság könyvecskére is TÖKES ILONA MŰTERMÉBEN · CSAPÓ-U. 1.

Divat-, gyapjuáruk és háztartási cikkek KONTSEK GÉZÁNÁL

SZLIUKA ISTVÁN szikvízgyára „CSOKONAI“ ÁSVÁNYVÍZ BIZOMÁNYOS TELEKI-U. 100. TELEFON: 21-11 SZ.

Legízlésesebb menyasszonyi és alkalmi csokrok ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN Kossuth-u. 3.

Férfiszövet különlegességek rendkívül olcsó árban kaphatók MIKÓ POSZTÓKERESKEDÉSÉNÉL PIAC-U. 4.

SZŐNYEG, ÁGYTERITŐ, Függöny A LEGOLCSÓBB HORN REZSŐNÉL KOSSUTH-U. 19.

Fényt és hangulatot vigy otthonába, ha GULYÁS CSILLÁR-RÁDIÓ SZAKÜZLETÉBŐL VÁSÁROL PIAC-U. 59. TELEFON: 32-19

KÉPKERET SZENTKÉP KERETEZŐBOLTBAN PIAC-U. 89.

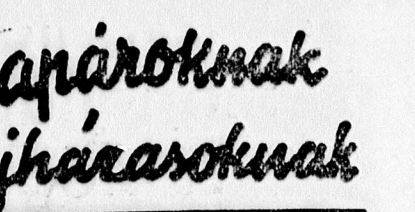
Jó áruk ASZMANN uridivatcikkei

KONTSEK KORNÉL divatházában KOSSUTH-U. 1.

KEZTYŰT FŰZŐT SCHON SÁNDORTÓL PIAC-U. 14. CSAPÓ-U. SAROK

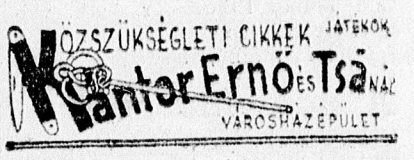
MINDEN SZÜKSÉGLETI CIKKEK JÁTÉKOK Kántor Ernő és Tsa NÁL VÁROSHÁZÉPÜLET

Pénz nélkül boldogság nincs, keressétek fel a KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ EGYLETET KOSSUTH-U. 8.

BÉRAUTÓT elegáns kocsit elfogyasztásra, esküvőre, keresztelőre SZIKSZAYTÓL Ferenc József út 42. TELEFON: 12-45

Kézimunka, fonal, cérnáért a legolcsóbb PIKÓnál KOSSUTH-U. 4.

Szántó Zsigmond kárpitosmester bútorcsarnoka Piac-u. 87.

Piac-u. 37.
Cipőkülönlegességek Magolcsai Nagy Sándornál

TORTÁKAT SÁNTHA KÁROLYTÓL HATVAN-U. 1.

LEGNAGYOBB Uridivat és kalapraktár WERNER PIAC-U. 70.

KONYHAEDÉNYEK ET TÓTH GYULÁTÓL Városházépület

Hentesárut, csemegéket, sajtokat, borokat ESZTERHÁZYNÁL PIAC-U. 30.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál,

Az 500 éves magyar cigányzene jubiláris ünnepe Debrecenben

Küldöttség a polgármesternél. — 200 cigányzenész térzenéje a városháza előtt.

A Turul Szövetség abból az alkalomból, hogy a cigányok 500 évvel ezelőtt telepedtek le a magyar földre, a magyar cigányzenészekkel karöltve magyar zeneünnepet rendezett, melynek keretében szombaton délben nagyszabású térzenet adtak a városháza előtt. A monstre-térzenén *kétszázfőnyi debreceni cigányzenész* működött közre szebbnél-szebb számokkal s az egyes számokat a kitünő *Rácz* Jancsi, *Magyari* Gyula és *Surényi* Rudi cigányprimások vezették. A pompás térzenét *ötezer főnyi közönség hallgatta végig*, akik a Piac ucca mindkét oldalát sűrű tömegekben lepték el s viharosan tapsoltak a lélekderítő szép magyar nótáknak.

Az ünnepélyt megelőzően Natkó Gyula kerületi alvezér, Geguss Zoltán, Ruttka László, Nagy Sándor bajtársakból, Rácz Jancsi, Magyari Gyula, Surányi Rudolf, Rácz Imre és Balogh Gyula zenészekből álló küldöttség kereste fel dr. *Kölcsey* Sándor polgármestert. A küldöttség nevében Natkó Gyula kerületi alvezér köszöntötte a polgármestert abból az alkalomból, hogy 500 évvel ezelőtt telepedtek le magyar földre, bejelentette, hogy térzenét akarnak adni. A zene érzéseket kelt — mondotta Natkó Gyula — s alkalmas annak közvetítésére, hogy az érzések síkján találkozzanak az emberek. Ezt az érzést kérjük, mely bele tudja magát találni minden ember sorsába, ez alkalomból s kérjük polgármester úr felhatalmazását az ünnepély megkezdésére.

Kölcsey Sándor polgármester meleg szavakkal üdvözölte a küldöttséget.

—Kedves barátaim — mondotta — Én nagyjelentőséget látok abban, hogy a cigányok 500 éves jubileuma alkalmából éppen a fiatalság működött közre az ünnepély megrendezésében. A köztudatban már az a hir járta, hogy a magyar nóta idejét multa. Ez azonban falsum, mert akik így állították be a helyzetet nem számoltak azzal, hogy a magyar nótának lelke van. A fiatalság értékeli a magyar nótában az érzést. A mi derék cigányaink, ha más érdemük nem is lett volna, mint az a kulturmisszió, amit a magyar nótán keresztül végeztek s ezt a külföld előtt is végezve nagy érdemeket szereztek. Azzal fejezte be beszédét Kölcsey polgármester, hogy ez a mai ünnepély büszkeséget támasztbat bennünk, melynek oka a magyar dal jelentősége legyen, mert a magyar nóta élni fog. Ezután a polgármester barátságosan kezet szorított a küldöttség tagjaival s az egész térzenét nagy élvezettel hallgatta végig.

A térzenét *a Rákóczi induló* vezette be, melyet *Rácz* Jancsi, a kiváló cigányprimás vezetett művészien, éppúgy, mint az utána következő szebbnél-szebb XVII-ik századbeli magyar nótákat. Külön élmény volt Rácz Jancsi primás vezetése, melynek nyomán *a hullámzó vonóerdő alatt* 200 debreceni cigányzenész hangszerén sírtak és kacagtak a gyönyörü magyar nóták. A közönség ezrei tapsolták *Rácz* Jancsit és a kitünő debreceni zenészeket.

Natkó Gyula kerületi alvezér bajtárs mondott ezután nagyhatású beszédet a magyar nóta és zene jelentőségéről.

— Bizonyára felvetődik sokak előtt a kérdés: mi a célja, értelme ennek a mostani zenés demonstrációnak? Miért zavarjuk meg és hozzátéve még hétköznapon, az emberek munkás életét? Előre kell bocsájtanunk, hogy ennek az alkalomnak nem szórakoztatás és mulattatás a célja. Itt nem térzenei verbuválásról van szó. Elsősorban is annak a történelmi ténynek a felismerése hozta létre e megmozdulást, hogy a cigányok mintegy 500 évvel ezelőtt, különösen Hunyady Mátyás uralkodása idején telepedtek le Magyarországon. Hogy a magyarországi cigányok ezt a tény dokumentálják, egyuttal bizonyítják a magyar földdel és nemzettel való együvétartozásukat is.

— A második indítéka ez összejövetelnek az, hogy elfogadjuk és értékeknek nyilvánítjuk mindazokat az eredményeket, amiket a cigánytársadalom, közelebbről, a cigányzene és művészet a magyar zenekultúra és a magyar dal-kultusz területén elért. Itt a zenének s a cigányzenének egy magasabb átértékeléséről van szó.

— A cigányzenének viszont abban van nagy jelentősége, hogy a magyar nép- és műdalokat átvéve megszínesítette a maga keletiesen vibráló művészetével. A cigányzene, a cigánymuzsika beletartozhat az egyetemes magyar lelkiség és kultura értékei közé. Mi nem azt a cigányzenét akarjuk dicsőíteni, amelynek hangjai mellett nemesi vagyonok és kúriák úsztak el, hanem azt, amely jelenti a nemzet lelkiségével, sorsközösségi tudatával való szerves egybeforradását.

— Hogy a cigányzenét elfogadjuk és értékeljük a magyar zenekultúra területén, egyuttal azt is jelenti, hogy egy nemzethez való tartozás biztosítéka nem a vér misztikumában van, hanem inkább a lelki-szellemi életközösségben, a közös sorsvállalkozásban, a nemzet kultúrájában és civilizációjában való erkölcsi kötelezettségek spontán, automatikus elvállalásában.

— Ennek a zenés demonstrációnak az értelmét abban a mondatban foglalhatnám össze, amit Wagner 1864-ben első pesti hangversenye alkalmával mondott: „a zene a legalkalmasabb arra, hogy a nemzeteket arra sarkalja, hogy testvérek legyenek."

A nagy érdeklődéssel fogadott, értékes beszéd után Magyary Gyula cigányprimás lépett az emelvényre s az ő vezetésével kurucnóták busongó melódiái sírtak fel a hegedükön. *Magyari* Gyula pompás vezényletét s a magyar mult dicsőségeit visszavarázsló dalokat tomboló tetszéssel, mély áhitattal fogadta a hallgatóság.

Hatalmas sikere volt a *Surányi* Rudolf kitünő vezetésével előadott, összeválogatott, jelenkori nótáknak is. Felcsattant a közönség tapsa a remek játékkal tökéletes vezetéssel előadott dalokért.

Nagy sikere volt *Farkas* György művészi tárogató szólójának. Ezután ismét *Rácz* Jancsi lépett az emelvényre s remek vezetésével legszebb magyar nóták művészi előadása után a »Szép vagy gyönyörü vagy Magyarország« gal ért véget a térzene, mely felejthetetlen élménye volt a hatalmas közönségnek s őszinte művészi propagandája a magyar nóta szépségeinek. Ezért külön elismerés illeti a térzene megrendezését vállaló Turul Szövetséget, valamint a nagy lelkesedéssel, szivvel és művészettel közreműködő debreceni derék magyar cigányok.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA
A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Tanulmányut egy debreceni mintagazdaságban

Nagyfokú érdeklődés mellett kitűnően sikerült tanulmányi kirándulást rendeztek a debreceni m. kir. gazdasági akadémia III. éves hallgatói igazgatói és tanári vezetés mellett az egész Tiszántúlon jól ismert Pásztor Ferenc debreceni vetőmagtermelő gazdaságában. A napokban felkerestük otthonában a hires magtermelő Pásztor Ferencet és megkértük, mondjon el egyet-mást e tanulmányuttal kapcsolatosan:

— Örömmel értesültem a gazdasági akadémia kiváló igazgatójának elhatározásáról és szándékáról: mely szerint a III. éves hallgatóknak olyan gazdaságot is akarnak bemutatni, ahol a legújabb növénytermelési technika segitségével a mai modern mezőgazdasági üzem legfiatalabb üzemága, a szántóföldi zöldség és virágmagvak termelése folyik. A legmagasabb mezőgazdasági oktatás vezetői részéről gazdaságom iránt megnyilvánult tanulmányi érdeklődés, mi tagadás benne, jól esett, mert a szakoktatás hathatós támogatást is megnyerve sok olyan akadályt sikerül majd a zöldség- és virágmagvak termelésének útjából elhárítani, amely ezidőszerint erősen nehezíti ennek a növénytermelési ágnak a megizmosodását.

— Van-e nálunk a zöldség- és virágmagvak szántóföldi termelésének olyan komoly alapvető termelési tényezői és termelési lehetőségei, amelyre nagyobb arányú termelését rentabilisan rá lehet építeni? — tesszük fel a kérdést Pásztor Ferenchez.

— Erre egy szóval is felelhetnék. Van. Még pedig óriási. **A nagy magyar Alföld és a Dunántúl talajminőségénél, klimatikus viszonyainál fogva kiválóan alkalmas zöldség- és virágmagvak szántóföldi termelésére.** Igen jó csiraképességu, nagy csirázási energiával rendelkező vetőmag termelhető a sok napfénnyel megáldott hazai területen. A hosszantartó meleg nyárutó és ősz is igen kedvező ezeknek a magvaknak aratására és megszárítására. Természetes. Erre a természetes adottságra a külföldi és belföldi világhirű nagy magtermelő cégek már jöttek és nagy előszeretettel adnak termelési megbizást megbizható, szakszerüen vezetett honi gazdaságok számára. Itt látok nagy lehetőséget a mai kisebb birtokkal rendelkező intelligens fiatal gazdageneráció széleskörű működésére és intenziv foglalkoztatására. Egész kis birtokterületek tudnak foglalkoztatni okleveles gazdákat és eltartani, ha saját eddig gazdasági üzemüket magtermeléssel kiegészitik és azt **üzemtanilag meg tudják szervezni.** Növénytermelési technika és üzemtani megszervezésében van az egész magtermelés jövedelmezőség sikerének a titka. **De van jövője a sok munkást** igénylő magtermelésnek munkaalkalmak jövedelmező és magántevékenységből fakadó termeléséből is. Nálunk a **munkáskérdést** illetően könnyü a megoldás, **mert** elegendő munkás minden időszakban kapható.

— Szólhatnék még a valutáris vonatkozásáról is. Ezek a nagyértékü **magvak** birván a legtávolabbi országba való szállitási költségeket is: messze lehet vele menni és olyan államokba (így pl. Herbst Brothers newyorki cégnek is termelek), amelynek devizájára a Magyar Nemzeti Banknak igen nagy szüksége van. Könnyü vele azért is sok felé menni külföldön, mert a legtöbb államba ezek a magvak vámmentesen mennek be és az exkliring államokban effektiv valutával fizetnek mindennemü kompenzációs kötelezettség nélkül.

— Ezekután miben különbözik az Ön gazdasága a környéken szokásos gazdálkodási módszerrel kezelt gazdaságoktól?

— Két jelentős különbség azonnal feltünik, ha gazdaságom üzemvitelét a szomszédos gazdaságokkal összehasonlitjuk. **Gazdaságombau termelt összes növények a cukorrépa és dohány kivételével: mindeu mint vetőmag kerülnek forgalomba.** Búza és tengeri a m. kir. Növénytermelési Hivatallal kötött termelési szerződés alapján, a többi cikkek pedig részben magyarországi, részben külföldi magtermelő cégekkel kötött szintén termelési szerződés alapjan. A másik körülmény pedig, hogy minden termelendő cikk **előre el van adva szerződéses alapon fix áron, részben bel-, részben külföldi cégeknek.** Igy megszervezve **az értékesités nem függ a tőzsdék napi hangulatától munkám eredménye és a vevő minden körülmények között biztositva van bármilyen nagy termés esetén.**

— Megvalósitható-e nálunk minden gazdaságban ilyen üzemrendszer?

— Határozott nemmel kell felelnem. Szántóföldi zöldség- és virágmagvak termelésén csak a középkötött vályog, fekete és barna homok alkalmas, ha ez jó trágyaerőben és jó kultúrállapotban van és ilyenben tartható fent. Másodszor határozottan magasabb foku szakértelem, széles növénytermelési technikai tudás szükséges sok-sok gyakorlati fogással. Harmadszor megfelelő felszerelés kiegészités és nagyobb forgótőke, miután ezek a magvak nagyobb termelési költséget igényelnek.

— **Melyik eddigi termelt növény háttérbe szoritásával rendezkedett be magvak termelésére; és milyen szemmel nézi jelenleg a búza termelését?**

— A búza termelését eszemágában sincs elhanyagolni. Sőt. Területileg ugyan a búza termelését csökkentettem, de a zöldség- és virágmagvak termelésével a talajból aránylag kevés tápanyagot vonunk ki és olyan kiváló kultúrállapotban marad vissza a talaj, hogy **mütrágyák használatának segitségével a kevesebb területen ugyanannyi búzamennyiséget sikerül előállitanom.** Ez a magtermelés közvetett haszna.

— Ha a debreceni határnak nyugaton fekvő nagy területei, jó minőségü szántóföldjei és klimatikus viszonyai kiválóan alkalmasak magtermelésre, van-e remény arra, hogy Debrecen határában intenziv magtermelés induljon meg?

— Ez tisztán Debrecen város és környékének fiatal gazdatársain fordul meg. A természeti adottság meg van: a példa azt mutatja, hogy ez út járható. Szerződéses termelési megbizatás külföld részéről jelentkezik és megszerezhető kevés utánjárással. Hálás közszereplésnek igérkezik a magtermelés megszervezése. Vegyék kézbe a gazdaérdekképviseletek.

(h. m.)

A gyümölcsfákat óvatosan kell kötözni

A gyümölcsfákat, ahol erős a széljárás és a fák még nem elég erősek, szükséges kötözni, de nagyon vigyázni kell, hogy a kötözéssel bajt ne okozzunk. Nem szabad erősen szorítani a fák törzsét és nem szabad olyan anyaggal sem kötözni, amelyik kárt tehet a fában.

Két igen használható kötözési módot ajánlanak újabban a szakemberek: a nyolcas és a kettős nyolcas kötözést. Mind a kettőnek meg van az a nagy előnye, hogy ilyen kötözési mód mellett a karó egyrészt nem dörzsölheti ki a fát, másrészt az egyenletesen megoszló terhelés a szelekkel szemben ellentállóbbá teszi a kötést. A nyolcas kötözésnél a fa a nyolcas egyik hurokrészébe kerül, a karó a másikba. A kettős nyolcasnál csomókötés nélkül még egy nyolcast kötünk és csak azután csomózunk. A fák kötözéséhez kétségkivül legjobb anyag a kókuszkötél. Sajnos ennek az ára, külföldi anyag lévén, meglehetősen drága.

A belföldi eredetü kötözőanyagok között első helyen említendő az olcsósága és tartósága miatt mindinkább elterjedő juncus (népiesen szittyó), amelynek bármelyik hosszúlevelü fajtája alkalmas a kötözésre. A szittyókat tévesen káka néven is ismerik és nálunk vizes réteken igen gyakori. Leveleit megszikkasztva, de nem szárítva használják. A dróttal való kötözés nem gazdaságos és sokat árthat a fának is.

Gazdasági hirek

Az első negyedében Magyarország búzakivitelének értéke 25 millió pengő volt, tavaly ugyanezen időszakban 10 millió pengő.

Tavaly az első három hónapban rozsot nem szállitottunk külföldre, idén a január—márciusi rozskivitel értéke hét és félmillió pengő volt.

A MÁV igazgatóságának legutóbbi jelentése az államvasutak ingó és ingatlan vagyonát 1,841,000.000 pengőre értékeli. — A vasút egy év alatt 65,165.925 utast szállitott, ezek közül hatvanmillió utazott harmadik osztályon. Érdekes, hogy a MÁV vonalain egy év alatt 32.192 kutyát szállitottak s hogy a kutya menetjegyének árából a MÁV bevétele közel harminezer pengő volt.

A nemzetközi cukorkartell megállapodása szerint Magyarország egy évben 45.00 tonna cukrot szállithat külföldre.

Magyarországon egy év alatt 2664 darabbal szaporodott a gépjárműállomány. A személykocsik száma 21 százalékkal emelkedett.

—

Az állami gépgyár ezer cséplőgép kivételéről tárgyal a török kormánnyal.

A papirgyárak az elmult héten 20 százalékkal emelték az árakat.

A Külkereskedelmi Hivatal a Dunántúlra 80, a Dunán innen pedig kgként 83 fillérben állapitotta meg azt az árat, amelyen alul tojást ez exportőrök és megbizottaik a termelőtől nem vásárolhatnak.

— *A magyar szőlőkivitel 142.000 mázsa volt.* Ez a szám bizonyitja, hogy a magyar csemegeszőlő iránt érdeklődik a külföld és az idén is szép eladás lesz, ha 1927 óta, amikor még mindössze 6000 métermázsa szőlő került külföldre, az idén meghaladta a 142.000 métermázsát. Az idei kivitellel az utolsó tiz év alatt 963.000 métermázsa volt szőlőkivitelünk. A kivitt szőlőért — 3,333.435 pengő folyt be. A magyar szőlő legjobb piaca Németország és Ausztria. Gyöngyös, Izsák és Kecskemét foglalta el a kivitel nagysága szerint az első három helyet, az idén azonban Nagykörös átmenetileg fölülmulta Kecskemétet.

— *120.000 hektoliter bor eladatlan a kecskeméti határban.* Már megkezdődött a 165 ezer holdas kecskeméti határbeli szőlőben a munka, de a gazdák elkeseredve fogtak hozzá a dologhoz, mert még a tavalyi borteméstikön sem tudtak túladni. A szüret óta a borárak változatlanul alacsonyak és ha néha egy, egy vendéglős érkezik Kecskemétre, csak kis tételeket vesz és olyan áron, ami alatta marad a termelési költségnek is. Jó 120 ezer hektóra becsülhető az a bormennyiség, amely még a kecskeméti szőlősgazdák nyakán maradt. A védő szerek állandóan drágulnak, a kecskeméti szőlősgazdák kétségbeesve tekintenek a jövő elé.

— *Hogyan állapitjuk meg a kakasok életkorát.* A kakasok életkorának megállapitása a sarkantyuk ról történik. A sarkantyú rendszerint 5—6 hónapos korban jelentkezik kidudorodás alakjában, egy éves korra kifejlődik, azután már nem egyenesen nő, hanem felfelé görbül. A sarkantyú külső felén évről évre mélyedő barázdák láthatók. Könnyú testü és simalábú kakasoknál a sarkantyú fejlődése gyorsabban megy végbe. Egyes fajtáknál, leginkább az olasz tyúkoknál a tojókon is észlelhető sarkantyú. Ennek jelenléte azonban nem jelenti a tyúk öregségét, mert néha már háromnegyedéves tyúknál is jól kifejlődött. A tyukok korának legjobb ismertetői a csüdpikkelyek. Annál idősebb a tyúk, minél durvábbak és vastagabbak csüdpikkelyei.

— **Védekezés a szőlőt pusztító pajor ellen.** Abban az esetben, ha a fiatal telepitésü szőlőben komoly károkat okoz a pajor, akkor szükséges, hogy szénkénegezéssel védekezzünk. A szénkénegezés ugyanúgy történik, mint a filoxera elleni védekezés. A szénkéneg adagolásához adagológép szükséges, melyet kisebb birtokosok, kölcsönkérhetnek nagyobb gazdaságoktól. Az adagolás veszélyes, mert az anyag robbanékony és ezért a munkásoknak nem szabad dohányozni, míg az adagolás tart. A pajorok elleni legjobb védekezés az, ha a telepitésnél már védekezünk és a hetven centiméter mélyen átforgatott homoktalajt sürüfonású drótszitán átszürjük és így minden pajor visszamarad és megsemmisithető.

A multhéten nagy szenzációt keltett világszerte, hogy egy bécsi diplomata leányát Wiengreen Ingridet az országúton meggyilkolták. Előbb még szerelmi drámára gondoltak, de később kiderült, hogy rablógyilkosság történt, három suhanc lőtte le autójában a leányt. Képünk: a főbűnöst elvezetik a csendőrök

Clemsohn, a repülő ember, aki merész mutatványokat végzett az általa feltalált szárnyakkal, legutóbb felszálláskor lezuhant és szörnyet halt.

Anyák napján

Irta: *Bot Andor.*

Jó pár esztendő óta május egyik vasárnapján kettős ünnepi köntössel és fokozott meleg érzésekkel léptünk ki az álom karjaiból az életbe, az új virradásba. Amióta nálunk is ünnepet szentelünk az édesanyáknak, ezen a megjelölt vasárnapon lelkünk a hála és tisztelet nektárját hörpinti az örömükre, vagy emlékükre. S bár sokszor gondolkodtam azon, helyes-e csak egy napon megkülönböztetett gondolatokkal elgondolni, meghatványozott érzésekkel átölelni az édesanyák emlékét... mikor ezt minden nap ezer okunk volna cselekedni, mégis belátom, szép s nemes egy ragyogó májusi napon az emlékezések sátora alatt virágot szórni anyáink emlékeire. S vajjon adódik-e szebb, hivatottabb nap erre, mint ilyenkor május egyik vasárnapján, mikor a természet is együtt ünnepel velünk, s ünnepi dísszel koszorúzza, nászöltözetbe varázsolja a legtermékenyebb legönzetlenebb közös édesanyánkat: az anyaföldet!?

Valóban a csodálkozás és öröm ébred a szívünkben, mikor ebben a tiszta magyar szóban »Anyaföld« ráeszmélünk, milyen találóan, milyen szeretettel jelölte meg már az ősmagyar nyelv maga a mindent adó humuszt azért a nagy és felbecsülhetetlen kincsért, melyet oly gazdaggá tett minden ittélőt! Mikor a földet az anyaság fogalmával köti össze a nyelv, akkor e meg határozás nemcsak az agyban születik, de az egész ész a szívtől kapja az sugallatot és így összepárosítja a két legdrágább fogalmat, az anya és a föld fogalmát. Ezért van talán, hogy sem az édesanyákat, sem a szülőföldet nem elég az ész mértékeivel felbecsülni csak az érzés és a szeretet képes lépést tartani a két életadó értékeinek nagyságával. S ezt a képességünket is tőlük vettük és kaptuk az élet minden adományaival együtt. Mert az életünk és belső világunk egy fényes palota tele kincsesi tehetséggel, nagy és nemes dolgok iránti fogékonysággal... ez is az ő adományuk, ez is csak örökségünk az ő átadott és ránk testált kincseikből...

Mennyiszer hallhatjuk a mai fiatalság vipera szisztémáját! Mivel tartozom én az édesanyámnak, szüleimnek, hát az én akaratom volt, hogy születtem, hát kérdeztek engem!? Én minden ilyen háborgó kiszólásban egy sötét kapuban érzem magam, egy kapuban, melyen át egy lélek sötéten ásító üres barlangjában vész el figyelmeztetésem!

Ezek a lelek valóban igen szegények s ezeknek néha fájdalmas botorkálás az egész életen át! — Mert mi világítja be útjukat ha lelkükből hiányzik az a tiszta fény, mely a tabernákulumára emeli s világít a zord idők viharában és éjszakájában is, sőt annál jobban világít, minnél sötétebb az élet körös körül! Mert életünk legdrágább és legerősebb fényforrása az anyai kéz meleg érintése, az anyai csók méze, az anyai szemek könnye és mosolya! A gyermek lelke úgy szívja ezek éltető melegét magába, hogy később évtizedek után is felragyognak lelke falán e képek, ha az emlékezés mécsét felgyújtja annak belsejében! Mert nem lehet a lélek faláról letörölni a gyermekkor tiszta álmainak megszentelt freskóit. Azért áldott a gyermek s áldott egész élete annak, kit az anya simogató keze indít útnak, kit az anya féltő tekintete kísér minden úton: szenvedésben és örömben, jóban-rosszban egyaránt.

Mi volna a teremtés anyák nélkül!?

S mégis hogy van az, hogy bár mindnyájan anyáktól kaptuk életünket, mégis oly sokan s oly sokszor feledkeztünk meg az ő minden áldozatnál nagyobb áldozatukról, életük kockára tételéről: arról a sok könnyről, szenvedésről, mely életünk eligazításával járt!? Talán az emberi hálátlanságban s az anyák gyengeségében rejtőzik a titok. Mert valóban az édesanyáknak a gyengédségben is erőseknek, a legnagyobb lelki jóságban és sokszor ridegebbnek kell lenniök! Mintha példát mutatna erre is az alkotó a másik édesanyával, az anyaföld dél! Mennyiszer bebizonyosodik már ennél, hogy az a legdrágább kincs — melyeket nélkülözni kell s küzdelmek árán lehet csak elérni. Hol a föld kincseit kevésbé gazdagon ontja, ott e kincsekkel szemben a tízszer annyit fáradozó, ezerszer odaadóbb, hálásabb, mint ahol bőviben van minden.

S milyen végtelen jósága Istennek a kegy, hogy a legdrágából, az édesanyából is kettőt juttatott számunkra.

Az elmúlt évben egy rostavizsga előtt a magyar nyelv tanára házi dolgozatban adta a negyedikbe járó tanítványainak, írjanak az édesanyjukról...

Nosza, volt mozgás és öröm az osztályban! Ilyen szép és mégis ilyen könnyű kérdés! Mindnyájan buzgón láttak neki a dolgozatnak. Az egyik az édesanyja szépségét magasztalta, másik a jóságát: volt aki szegénységében is gazdag szívét vázolta áradozó szavakkal... s mégis mikor a dolgozatokat beadták, egy fiúnak, Árva Mihálynak üresen maradt az irkája... csak a címe volt meg a dolgozatnak. — A tanár kérdőre vonta a különben jó tanítványát?

— Mi az, fiam, te, nem tudsz írni az édesanyákról, azok jóságáról, azok áldást fakasztó életükről?

S Árva Mihály negyedikes sírva fakadt:

Tanár úr kérem, én nem hirtam írni semmit, én csak sírni tudtam, nekem nem volt édesanyám, meghalt, amikor születtem. Az én kezemet más kapcsolta össze az első imákra, engem idegen kéz ringatott, idegen tanított járni, beszélni, játszani és dolgozni!

A tanár úr elgondolkozott s aztán — dolgozat nélkül is — a legnagyobb jelest Árva Mihály irkájába írta.

Pedig Árva Misinek nem volt igaza s a tanár úr is tévedett.

Mert Árva Misinek igenis volt édesanyja. Az hordozta a szíve alatt s vérének patakjával hozta mozgásba az ő kicsi szívmalmának ritmikus mozgását: az életet, a gondolatot, az érzést attól kapta, attól örökölte; mosolyának fészke, könnyeinek forrása az édesanyja szíve volt.

S ezek közül neki is még itt volt s itt van másik édesanyja... a hazai föld!

A róna ringó kalászos, pipacstól tarka búzatáblái... vizek partján suttogó füzesei: a hegyek sötétkék sűrűségei s lábunknál rohanó pajkos patakjai... fekete szántások búbos pacsirtái... falukemények gólyafészkei... s minden mit a szülőföld fogalma takar s harangkondulással, pásztorsíppal, tárogató szóval lelkedbe lop és varázsol... Árva Misi szívében épp úgy, mint mindnyájunk szívében arany ágyat, meleg ágyat vet...

Ezen az ágyon édes az álom, ezen pihened ki a minden nap fáradalmát fájdalmát és bánatát!

Ezen az ágyon ébrednek álmaid valósággá, ehhez támasztod Jákób létrádat, amelyen emelkedni tudsz a magasba, Isten felé!

S ez az ágy lesz pihenő vánkosod, ha vissza kell térned oda, ahonnan jöttél, mindnyájunk közös anyjának ölelő karjaiba... Ha beteljesül az örök szózat: Itt meghalnod kell!

Árva Misinek mosolyt, virágot kenyeret ad e második anya! Mert neki is, mint mindnyájunknak így juttatott az isteni jóság az édesanyából is kettős kincset... csak az a szomorú, hogy mi egyiket sem tudjuk eléggé tisztelni és szeretve megbecsülni!

— **Üvegnyakkendőkről jelentenek Newyorkból.** Az amerikai iparművészeti kiállításon bemutatták az első Amerikában készült üvegnyakkendőket, melyeket finom üvegszálakból szőttek. Az üvegnyakkendők ragyogás és színpompa tekintetében tulszárnyalják a legjobb selyem nyakkendőket is. Nagy előnyük, hogy színüket soha nem veszítik el, nem fakulnak, legfeljebb porosak lesznek. Nem kefével, hanem törléssel tisztíthatók.

Gyermektenyésztés és módszertani nevelés napjainkban

Irta: KÖRNER GÉZÁNÉ.

Ifjú és élelmedettebb szülőjelöltek — miután hosszabb időn keresztül sikeres eredménnyel kijátszották a Schoppenhaueri »vak akarat« — előzetes heves vita után, meghatározzák leendő gyermekük nemét, kitüzik életcélját, pályát választanak neki, ellátják naptárakban fel nem lelhető nevekkel, ráteszik a célpontot a mit sem sejtő, kiapadhatatlan jövedelmi forrású keresztanyaára és végül fait accompli elé állítják a jövevényt és kitüzik a születésnapját, lehetőleg olyan időpontot véve alapul, amikor szórakozásokban holt szezon van és másféle családi esemény sem képez gátló akadályt.

Ilyen módszeresen érkezik meg a csemete és körülbelül ilyen tempóban folyik továbbfejlesztése és nevelése is.

A nudista irányzat felé hajló bölcsek már rég elvitatták tőle a pólyát, mint a huszadik század akarnok jelöltjétől, mely nem méltó hozzá s így időnek előtte rugnak vágnak és meztelenségüket tárják a világ felé, nyilván ezzel demonstrálva, hogy ez a világ nem érdemel tőlük egyebet.

Ugyszintén az anyatejet sem tartják részükre nélkülözhetetlennek, különféle kényelmesebben hozzájutható pótlékkal bolondítják el őket, melyeknek a felvételét nem az éhség szabályozza, hanem az előirásos mérleg.

Ezekután a pólyasbaba és csecsszopó címet törölték a huszadik század csemetéinek gótaj almanachjából és jelenleg pályázat van hirdetve új, modern, a valóságot híven jelképező elnevezésre.

Ámbár a mai szülő alkalmazkodik a részére kényelmesebb Adleri nevelési rendszerhez, mindazonáltal az új jövevényben nem lehet föllelezni az úgyne vezett »mindervertigkeitsgefühlt«, sőt fontosságának tudatában nagyon is uralja a helyzetet és csak akkor hajlandó p. u. szülőknek alvást engedélyezni, ha őt előbb ballábbal sántikálva álomba babusgatják. Olyankor a boldog apára pikkel és csak akkor hajlandó az eszeveszett üvöltéssel felhagyni, ha az apa jobb lábbal sántikálva, balkézzel gyöngéden paskolja őt.

Fejlődésével és képességeivel ilyen arányban nő önérzete is. Megköveteli, hogy szülői naponta kezet csókoljanak neki s az ő leereszkedő tegezését, tiszteletteljes magázással, vagy méginkább tessékeléssel viszonozzák.

Amikor elkövetkezik a csontképző főzelékek megkedveltetése, a régi jeligét, »aki nem eszik főzeléket, nem kap tésztát«, mint relikviát tisztelettel kissé lemosolyogják s ehelyett két tányért tesznek a család szemefénye elé, mindkettőbe spenótot tálalva, mert »nem akar« belőle enni csak olyan feltétellel, ha egyik tanyérban — mialatt eszik, — a kezével tapsikálhat.

Ha valami kis indispozició miatt ágyban kell maradnia, nem nyul addig ételhez, amíg azon kívánságát nem teljesitik, hogy az ágyát vigyék az asztalhoz, nem pedig az asztalt az ágyhoz.

A régi tekintélyt féltő nevelést tehát föleserélték a nyugati államok tulságba vitt gyermekakarat, szabadság védelem módszerével.

Az én anyám, mikor félt, hogy elrontjuk a gyomrunkat a sok édességtől, azt mondta, hogy nincs több édesség, Erre lett nagy nyüglődés és zugolódás. A drága bálványozott ezüstös hajú nagy apa pedig azt mondta: van, de nem kaptok többet! Azonnal elhallgattunk, mert éreztük, hogy nincs ellene appeláta és semmivel sem szerettük kevésbbé öt érte, mintha kivánságunkat teljesítette volna.

Egyes családanyák csillogó szemekkel ujságolják barátnőiknek, hogy a Jézuska ajándékait a kis gazemberek pár óra alatt felismerhetetlenségig részeire szedték. Tudvalevőleg egyik gyermekben jobban ki van fejlődve a romboiás, a pusztitási düh, mint a másikban. Az ilyen gyermekeket, mai rendszer által javallan, el kell látni értéktelen lim-lomokkal, természetesen fiókban tartva értéktelenségüket, mert ellenkező esetben nem tartják érdemesnek a gyermekek tönkretenni azokat.

Tehát a huszadik század emberpalántáinak amugy is veleszületett romboló pusztító hajlamát nemhogy irtani, de öregbiteni igyekeznek és én balga, nemrég egy ismert történelmi regényt azért tettem le, mert mindjárt azzal kezdődik, hogy egy pár századdal előbb élt erdélyi fejedelem, öt éves fiát maga mellé ültette a harci ménre, hogy korán beleidegződjön és megkedveltesse vele a harci zajt.

Szerintem a mai Trück vagy »taktikai« nevelés is lehet jó Sipulusz humor P. u. ha jól viseled magad, neked is kivetetem a manduládat«, de mindenesetre komolytalan dolog a pedagógia szolgálatában.

A gyermeknek gyermekszobában és játszótereken a helyük. Azok az anyák, akik ehhez alkalmazkodnak, semmivel sem rosszabb anyák, mint a fiahordó tipusok, akik mindenhová magukkal viszik gyermekeiket.

Semmivel sem rosszabb anya az, aki vendégeinek bemutatja gyermekeit és pár perces produkció után, miután meg győzte vendégeit, hogy rendkívüli jelenséggel állnak szemben, mert gyermekei úgy szellemi, mint testi vonatkozásban átlagon felüliek, a világ legkülönb csodagyermekei — visszatereli őket a gyermekszobába, mint az az anya, aki vendégeit csemetéi kotnyeleskedéseivel mulattatja és összes le- és szétszedhető ingóságait martalékul dobja nekik, sőt vendége szeplőtlen tiszta öltözetét is föláldozza lekváros ujjlenyomataik számára.

Vannak anyák, akik az alatt a naiv égisz alatt, hogy nincs kire hagyni csemetéiket, szinházba, moziba vagy műsoros előadásokra is magukkal viszik.

A sötét nézőtéren a gyanutlan nézőközönség egyszer csak arra eszmél, hogy a hátán maszatos kezek — rosszabbik esetben — poros lábak doboljak a taktust és cérnaszál hangok kísérik az orchester összhangos melódiáját. Ilyenkor a csemetéknek kiszolgáltatott, védtelen közönség — ünneplő ruhájára gondolva szorongatot helyzetén úgy segit, hogy a sötétség leple alatt kijátszva a szülők éberségét, óvatosan nagyot csip a legifjabb szinházlátogatón, aki meglepetésében elfelejt tovább zongorázni a hátán.

Nehezebb a helyzet a műsoros előadáson, mert mint tudjuk a gyermekben különben is él a szereplési viszketegség, melyet még csecsemő korában tudtára ad mindenkinek, akit illet, p. u., ha társaságban nem vele foglalkoznak, artikulálatlan hangon mindenkit tulkiabál. Igy a műsoros előadáson egy darabig tűri, hogy nem ő az előadó, — aztán előbb kukac-szerű mozgatással tereli magára a hallgatóság figyelmét, később ez sem hoz neki százszázalékos sikert, azért ült, ott belerikolt versbe, prózába és zenébe, sőt hangos megjegyzésekkel füszerezi előadását.

Nemrég egy vidéki fiahordó tipusú családanya ismerősöm három csemetéjével ment Pesten egy belvárosi fodrász üzletbe fésülködni, nem kis meglepetésére a vendégeknek és alkalmazottaknak egyaránt. A csodagyermekek pár óra leforgása alatt önmagukon kontrolálták hibátlan működésében az összes kozmetikai felszereléseket és miután összes képességeiket kellő hatást érve el, bemutatták, emelkedett hangulatban, mint győztes hadvazérek, elhagyták az üzletet, mint hadszinteret, mely invázió után a tulajdonos okulva a történteken preventiv intézkedéseket csinált és légvédelmi célból kifüggesztett a bejárathoz egy táblát következő szöveggel: Családanyák legfeljebb két gyermekkel léphetik át az üzlet küszöbét és azok is lehetőleg csecsemők legyenek.

Egyszóval a nyugatról jövő irányzat, az önállóságra való nevelés, akaratszabadsággal súlyosbitva, mindinkább tért hódit. Hol áll meg, mi lesz az eredménye, csak a következő emberöltő tudná megmondani.

Modern szindarabokban p. u a Virágzó asszonyban, erősen érezteti hatását, amikor is viszket a tenyere az embernek arra a hangra, melyet a gyermek anyjával szemben használ. Mindenesetre nem a gyermek tehet róla, hanem a nevelés. Viszont korszellem ellen küzdeni annyi, mint folyó vizet ellenkező folyásra kényszeriteni. Részemről az értéktelen lim-lom helyett, mely a gyermekek romboló, pusztító dühét szolgálja, én egy értékes mogyoróbot pálcát ajánlanék.

Hogyan áll Debrecenben a végzett fiatalság elhelyezkedésének kérdése?

Az a nagyszabású terv, mellyel a kultuszminiszter napirendre tüzte a végzett fiatalság elhelyezkedésének kérdését, különösen aktualitást ad ennek a már éveken át vajudó, de mindeddig megoldhatatlanul maradt problémának. — Kétségtelen, hogy eddig a sok ankétezés, tervezgetés kevés segitségére volt ennek a mai ifjúságnak, amelyik nem tehetségtelenebb, nem kevésbbé életrevaló, mint más idők emberei, de akik elől az életnek úgyszólván minden útja el van torlasztva.

A közelmultban egyik pedagógiai lap hosszabb cikkben foglalkozik a végzett ifjúság elhelyezkedésének kérdésével — köztük épen egyik debreceni intézet tanulóival — s megállapitja, hogy a három évvel ezelőtt végzett 46 növendékből mindössze öt helyezkedett el, de — teszi hozzá rikoltó mellékzöngeként — egyik sem a saját pályáján.

Mindennapi éltünkön, mintha egy földrengés vonult volna keresztül, mely végzetesen összekeverte és cserélte a sorsokat. Mindenkit messze dobott a saját helyétől. Ma a diplomás ember ügynököl, az iparos üzletet nyit, az érettségizett villamoskalauz lesz és igy tovább. Az emberek messze jutottak attól, hogy predesztinációjuk s képességeik alapján próbáljanak elhelyezkedni. Mindenki mohón kap az első feléje kinálkozó falat kenyér után s igazán nem lehet válogatós valaki abban, hogy oly pályán kapja-e meg azt, amire hajlama, tehetsége van, ahol teljes értékü munkát tud nyujtani. Szerencse, élelmesség, összeköttetés, protekció, mind olyan tényezők, melyek előbb szóhoz jutnak egy életpályán elhelyezkedésnél, mint a rátermettség. Az azután nem csodálható, hogy ebből fonák és torz életpályák alakulnak ki.

Néhány ilyen torz képet jegyeztünk fel az alábbiakban. Könnyes, megható mai figurákat, akik nem tehetnek arról, hogy élnek és olyan korban élnek, amikor elfelejtették megkérdezni őket, hogy mit tudnak, mihez van hajlamuk, miért élnek?

*

Balambér már gyermekkora óta vágyott egy autóra. Már elemista korában megfordult a robogó kocsik után és valami titkos, kellemes borzongás futott végig rajta, ahogy utánuk nézett. Olyan érzés volt ez, mintha valami nagyon magas helyről pillantana le.

Később is a zajos utcákat szerette, ahol tompa búgással suhantak el széles gummitalpukon a kocsik... Valami homályos érzés foltja tört lelkében, talán a sok, zavarosan összeolvasott könyvből... a nagy életről, ahova repül az ember karcsu Rols Royson. — Titkos zugok kisértették tudatát, mély homályos sikátorok, majd fényben uszó utcák, ahol zajtalanul áll meg a kocsi.

— Rohanni kell, száguldó autókon repülni, mert az élet egyetlen percét sem lehet többé behozni... Kár lemaradni valamiről... Nekünk autón kell száguldanunk a szerelem felé, nehogy a vágyunk hamarabb elmuljon, mint beteljesülhet... Aztán, aki lassan halad, ráér gondolkozni, sebeket vájni magában... titkos, mélyre kapart sebeket. Az életen pedig nem gondolkozni kell, hanem átrepülni, átszáguldani... Nem érezni csak egy nagy félelmes robbanást, lüktető, újongató száguldást, aminek a végén biztosan ott van a zuhanás... De addig gyönyörű az út...

Érettségi után már az elméletét is megtalálta, amire ráhuzhatta ezt a makacsul belelköltözött vágyát.

— Mai ember vagyok — mondta leginkább csak magának. — Ideges, sietős. Nekünk rövid az élet... annyi érzés van... annyi élmény, amit meg kellene ismerni.

Ezer színes szálat gombalyitott képzelete erre az életre. Közben csak egyszer ült autón életében, amikor a nővére esküdött Tiszayval. Sikerült nagynehezen kierőszakolni a férfitől, hogy elvegye... pedig Tisza kétségbeesetten ellenkezett, hogy ő nem gondolt házasságra. Csak, mikor a Matild néni, a nagynénéjük, hogy segitsen, pénzt igért, akkor engedett.

Én tulajdonképen szeretem Mancikát — mentegetődzött, — nagyon szeretem. De a megélhetés kérem... Ha én most megnősülök, kérem, a nőpáciensem háromnegyed része ott hagy és megy át egy nőtlen fogászhoz. Ma nagyon kell vigyázni egy fiatalembernek, pedig én imádom Mancikát.

Utálta ezt a hosszú, száraz fogtechnikust, aki órák hosszat el tudott beszélni arról, hogy milyen igazságtalanság az, mikor nem engedik a fogtechnikusokat szájban dolgozni az orvosok...

Azután sem tudott megbarátkozni vele, mikor már a sógora volt. Általában az egész családi életet lesujtónak, fullasztónak találta. Az apa, aki egész életét az adósságokkal birkózta el... Az anyja, aki öt perces beszélgetés után már mindig az inflációnál tartott, mely elvitte pénzüket, pedig már majdnem meg volt a városi házravaló s dacára az állandó vendéggé vált nyomorúságnak, úgy feszengett mostani életében, mint egy rossz karosszékben. A legkevésbbé pedig a nővérét értette... ezt a bolondos, mindig vidám, forróvérü lányt, aki otthon táncolt, bolondozott egész nap, csak az erótikus regények érdekelték s addig bolondult a film-ztárokért, míg felesége lett Tiszaynak, az üresfejü, ragacsos modorú fogtechnikusnak.

Ezek a kiábrándító valóságok néha nagyon beárnyékolták fényes elképzeléseit, melyek az autó köré a távoli jövőben bankvezérséget engedtek sejtetni, nagyszerű üzleti manőverekkel, melyek legapróbb részleteit is kidolgozta magában az utcai séták félhangosan el mormogott morfondirozásai közben.

Lassan azután maga is rájött, hogy ez mind céltalan s minden nappal leszakadt valami lelkéről ezekből a tervekből.

Két év telt el az érettségi után s az utolsó félesztendőben már nem is próbált állást keresni.

— Minek — mondta az anyjának, aki néha még nógatta. — Ugyis felesleges.

A tervek cifra selymei már régen leszakadtak... már csak az egyszerű, rideg kenyérvágy sirt fel fásultságából gyötrő erővel.

— Valami praktikus pályára kellene menned — mondta egy napon az apja az asztalnál. — Ma már alig van valaki, ki abból éline, aminek készült. Igy lerongyolódsz teljesen... egy tányér étel, amig nekem lesz, neked is kerül

Londonban omnibusz-sztrájk tört ki. A sztrájkoló omnibusz soffőrök igy szórakoznak.

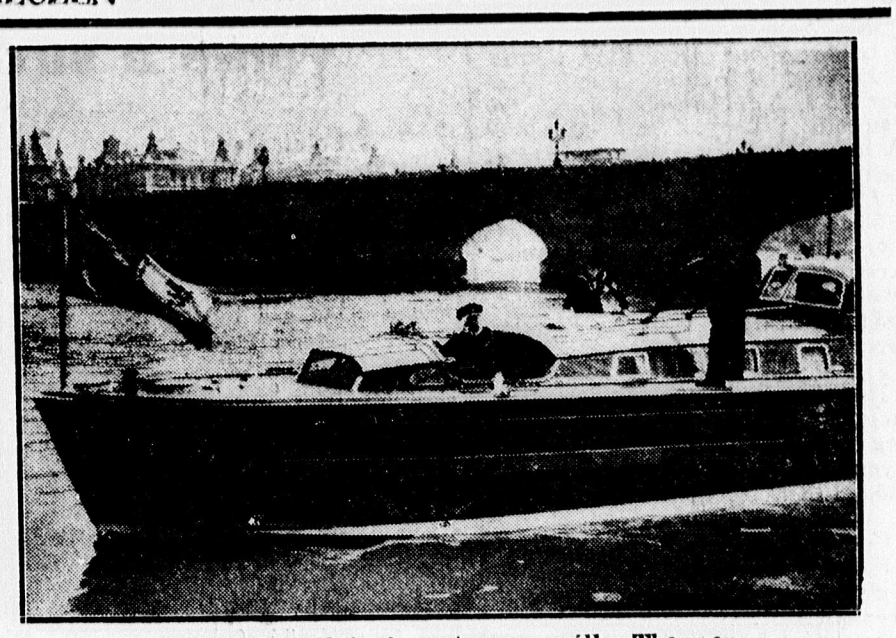

Az angol királyi pár motorosra száll a Themsen.

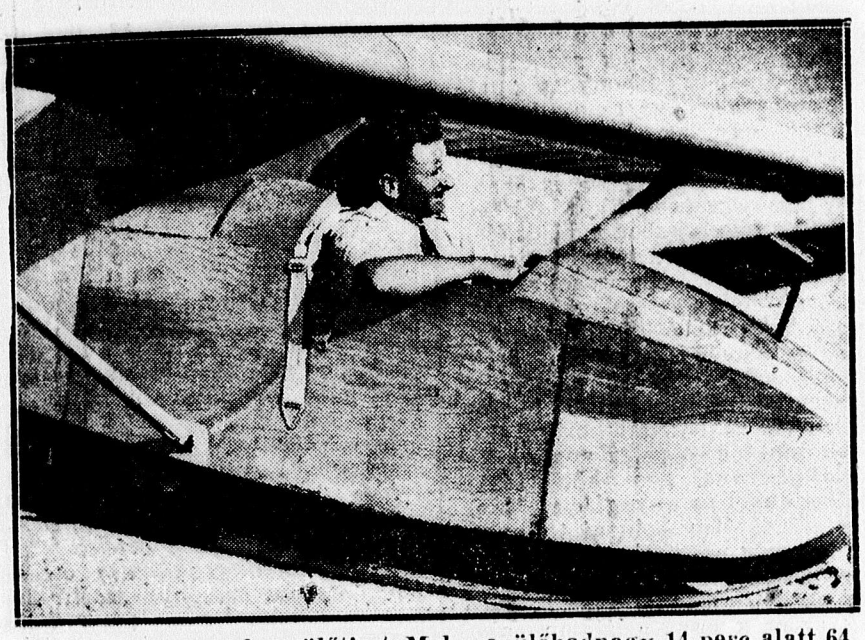

Kairoban egy angol repülőtiszt, Mole repülőhadnagy 14 perc alatt 64 loopingot csinála levegőben. Képünk: A repülőtiszt a vakmerő teljesítmény után gépével.

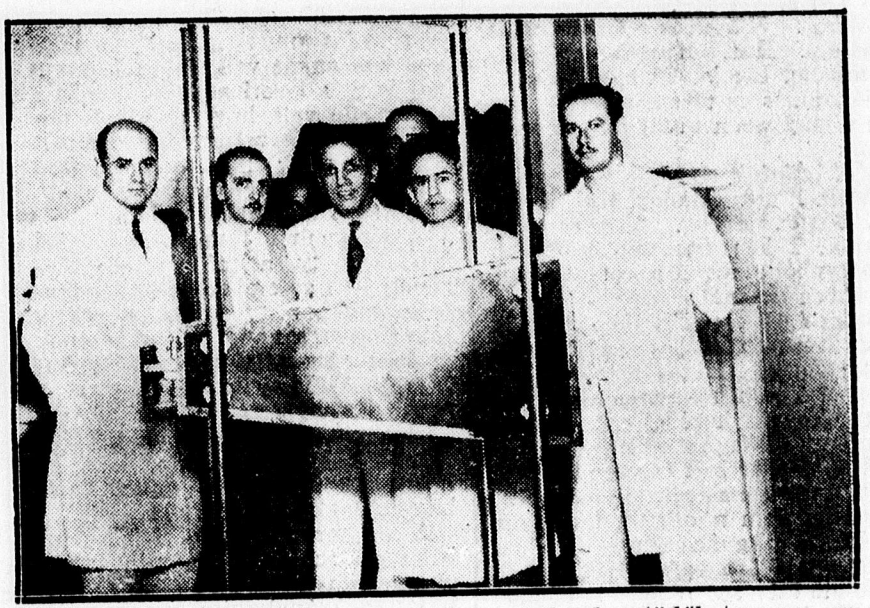

Röntgen automata. Rio de Janeiroban, ahol sok a tüdőbeteg, egy orvos feltalálta a röntgen automatát, mely egy cent bedobása ellenében röntgenképet ad az ember tüdejéről, vagy bármilyen más testrészéről.

a házunktól, de ruházni fiam nem bírlak.

— Én már gondoltam rá, hogy magam mellé veszem, — mentegetőzött a sógor. —De most éppen mi is csak, hogy vacillálunk.

— Oda nem is mennék, — vágott közbe a fiú hirtelen és szárazon.

Asógor megsértődve húzta fel a vállát.

— Kérem, — dünnyögte, — Igazán nem erőszak... és kivett a tányérból még egy tésztát.

— En azt gondoltam, — szólt újra az apa, — hogy hosszabb dologhoz nem lenne már kedve és türelme. Ez a válság, ami mindnyájunkon átment, öt is megviselte. Aztán meg nekem nincs pénzem valami hosszabb újabb költekezésbe belemenni. Én azt gondoltam, hogy a gépkocsivezetést kitanulhatná.. Az autóhoz úgyis mindig kedve volt... nem emlékszel rá anyus — fordult az asszonyhoz, — mikor gyermek volt, mindig autót kért ajándékba... Pár hónap alatt elvégezhetné a tanfolyamot, megkapja a hajtási igazolványt és mindjárt kereshet, mint söffőr. Ugye jó lesz Balambér?

— Nekem már minden jó — mondta a fiú és csendes beleegyező mozdulatba csuklott élete.

•

Szolgálatkészen, alázatos mozdulattal nyitotta fel az autó ajtaját.

— Hová méltóztatik parancsolni, — kérdezte, mikor a férfi besüppedt a kocsi ülésére.

— A Podmaniczky utca sarkán álljon meg.

Suhant az autó finoman, lágyan, simán, mint egy puha gondolat. Ugy, ahogy valamikor elmosódott évek alatt elgondolta. A volán mellett ült és izgatottan nézte az utcát. Hangosan töffögött a kanyarodóknál. A benzin átható szaga folyta körül. Minden úgy volt, ahogy elképzelte.

— Csak éppen elől ülök, nem hátul, gondolta fájdalmasan. **(kiss.)**

Kossuth Lajos négynyelvü szótára

Irta: *Dr Hegyajai Kiss Géza*

Kossuth Lajos kiadtalan iratai között szerényen húzódik meg egy kis füzet: Kossuth Lajos négynyelvű szótára. Bár keltezve nincs, már a papirjáról is megállapitom, hogy *a kutahiai száműzés szűkös napjaiból való*, vagyis 1851-ben a január és augusztus közötti napokból. Máskor Kossuth lehetőleg vastag, nagyívű papirt használt és annak is csak az egyik felét szokta beirni, jó bőven hagyva helyet a széljegyzeteknek, pótlásoknak. — Kutahiában rendszerint egy kis ív papirt hajt össze füzetkévé és arra irja magán szorgalommal való tanulásának jegyzeteit.

Abból az elvből kívánta levezetni az emigráció egész szervezetét, hogy a magyarságnak erre az Ázsiába sodort töredékére nagy hivatás vár: reábízta a Gondviselés, hogy a népek rokonszenvét megnyerve élő tiltakozás legyen az osztrák önkényuralom ellen. Ne legyen azonban tagjai között senki, aki mások kényétől várja kenyerét, hanem *idejét mindenki arra használja fel, hogy tanuljon mesterséget, tökéletesitse magát valami hasznositható foglalkozásokban, vagy nyelvekben, hogy bárhova sodoria is a szél, fenntarthassa magát idegenben.* Kossuth megszervezi az emigrációt ebből a szempontból is: ki mit tud, hogy arra a többit taníthassa. Ómaga is folyton munkában van. A harcászati és hadvezetési tudományokban képzi magát nagy lendülettel és nagy kitartással és a nyelvekben.

Erre a célra szolgál ez a kezembe került kis szótár, mely sajnos, csak egy 16 lapos töredék. Becsét abba látom, hogy világot vet Kossuth nyelvtanulási módszerére. — Egy olyan egyénnél, aki 10 nyelven tanul meg beszélni az anyanyelvén kívül, érdekes a módszer is. — E módszer lényege az, hogy mindig a legszükségesebb szavakat, a legfontosabb fogalmak megjelölését sajátítja el először tárgyi rokonság szerint. Jellemző aztán Kossuthra ez a kis füzet. Ez a kis töredék is alkalmas arra, hogy őt mint az erkölcsi eszményiség (ethikai idealismus) világnézetének hívét mutassa be. Mikor a fogalmakat csoportokba osztja, hogy a megfelelő szavakat tárgyszerinti csoportosításban megismerje, az elköl csi értékelésben legmagasabb fogalmakon kezdi és szótárában az első szó: *Isten.*

Szótárának címe:

Magyar-Francia-Angol-Török legszükségesebb kézi Szótárka.

Kis ívrétben 14 számozott oldal. Minden oldal ceruzával vízszintesen megvonalozva. Minden lap függőleges vonalakkal 4 hasábra osztva. — A hasábok fején a nyelv, amelynek szavai jelölik az azonos fogalmakat. Igy:

Magyar. Francia. Angol. Török.

Azután felírja a csoport nevét, mely értelmi rokonság szerint összeállítva tünteti fel a szava sorrendjét. A szótártöredék hét ilyen római számmal jelzett csoportot mutat, melyekben Kossuth szemrontóan apróbetűs, de gondos, tiszta, az utolsó vonásig jól kivehető irásával következnek a négy nyelv szavai. Az első csoport jelölése:

I. Methaphisikai fogalmak.

Isten. Dieu. God. Allah.

Nem terhelhetem a szíves olvasót azzal, hogy az egész Szótár gyüjteményeit közöljem mind a négy nyelven. De legalább magyarul közlöm, hogy az egyes csoportokon belől mely szóknak a tudását tartotta Kossuth Lajos, minden idők eddig legjobban csodált nyelvtehetsége a legszükségesebbeknek. Igy az I. csoportban még 20 szó jelentését sorolja fel francia, angol, török nyelven: Angyal. Ördög. Örökkévalóság. Halhatatlanság. Menny. Pokol. Próféta. Látnok. Idvezítő (a töröknek erre nincs kifejezése) Vallás. Hit, Igazhivő. Paradicsom. Üdvösség. Kárhozat. Babona. Bálány. Bűbájos. Boszorkány.

II. Természeti tárgyak.
Csillag. Une étoile. Star. Jyldiz.
És még 56 fogalmi megjelölést sorol fel. A fontosabbak ezek: Teremtmény. Lény. Világ. A föld. A nap. Napvilág. Üstökös. Tejut. Levegő, világosság. Sötétség stb.

III. Geographiai tárgyak.
53 szó következik a földrajzi ismeretek köréből. Ilyenek: Tenger. Árapadás. Hab. Tengorszoros. Öböl. Part. Kikötő. Zátony. Sziget. Félsziget. Száraz. És így tovább.

IV. Mathematikai képletek.
Itt elégnek tartja 17 fogalom megjelölését, többnyire méréssel, vagy geometriával kapcsolatban. Ilyen tudnivalók: Pont, Vonal. Szöglet. Kör. Háromszög. És a többi.

V. Időosztályfogalmak.
Ebben a csoportban 50 szó négynyelvű alakját állítja szemünk elé, ilyen sorrendben: Idő. Örökkévalóság. Század. Év. Tavasz. Nyár. Ősz. Tél. Újév. Hónap. Hét. Nap. és még ami idetartozik.

VI. Városrészek.
Város. Külváros. Utca. Piac. Kastély. Ház. Kunyhó. Kerítés. Templom. Iskola. És még 15 szó a tájékozódás és terepismeret köréből a magyaron kívül három nyelven.

VII Állatok.
Állat. Emlős. Madár. Hal. Kétlakú. Bogár. Féreg. Ló. A ló fajai. Szamár Tehén. Összesen 38 név az állattanból amelyet a köznyelv leg sűrűbben használ.

Sajnos csak eddig ismerhetjük meg Kossuth Lajos négynyelvű szótárának kéziratos töredékét. — Az utolsó oldal magyar szóhasábja alatt Kossuth kezével egy kicsiny számjegy: 260. Azt jelenti, hogy a I—VII. csoportban összesen 260 magyar szó sorakozik egymásután. Most csaknem mindenik után ott találjuk a magyar jelentés francia, angol, török megfelelőjét, tehát csaknem *ezer szó* egy 14 oldalas díjóhéjszótárban.

Őszintén sajnálhatjuk, hogy folytatása nem következik. Mert Kossuth Lajos eredeti és praktikus összeállításában egy pompás gyakorlati módszer állana előttünk három szükséges nyelv megtanulására. — Ugy amint a világ egyik legnagyobb nyelvtehetsége a maga szemével, saját tapasztalata alapján a legjobbnak látta.

Merengőhöz

(Mult és jelen.)

Egy kis aranyhajfürt van imakönyvemben.
Te adtad azt, egy májusi reggelen.
Az aranyhajfürtök már hófehérré váltak,
A mi szerelmünk ma is végtelen!

A Komlósi-uti fenyőparkban,
Hol a rózsák nyilnak oly illatosan
Szép öregasszony elmerengve sétál
Unokája karján vigan boldogan.

Szelidség, jóság sugárzi kszép szeméből
Nevetős szép szeme bizó-biztató
Szeretet örök szép zenéje
Fenkölt lelkével egybe olvadó.

A kerti útnak virágos mezején
Liliomok fakadnak pici lába nyomán,
A zengő madárdal örömmel üdvözli
Oly kedves bájos látomány!

A járókelők kívánesian figyelik,
Mindenki üdvözölve feléje int.
Mily szép öregasszony hangzik a légben
És felvidámul, aki rá tekint!

Nekem az örömtől röpdös a lelkem,
Amint mellett büszkén lépdelek
„Örök napsugár" az szép Nagymamám
...Kit [illegible] het!

ANONYMUS

Van-e a síron túl élet?

Irta: NÁNÁSSY LÁSZLÓ.

(Folytatás és vége.)

Az indiánok azt hiszik, hogy a halál pillanatában a lélek a szájon át távozik a testből; ezért a megfojtástól szörnyen irtóznak, mert úgy képzelik, hogy ez esetben a lélek a testben marad s így nem juthat el soha a boldog örök vadászterületre, Manitu birodalmába. Az eszkimó elhalt gyermekei tetemei mellé egy kutyát temet, hogy hűséges kísérője legyen a másvilági életben. Afrikában a primitiv emberek között általánosan elterjedt azon hit, hogy a meghaltak lelkei régi lakóhelyükre visszatérnek és élő hozzátartozóikra jó vagy rossz befolyást gyakorolnak. Egész Ausztráliában közismert a lélekvándorlás hite, amelyek szerint az elhunytak lelkei egykoron visszatérnek. Az összes ősnépeknél fellelhető azon szokás, hogy a halottat életében használt eszközeivel együtt temetik el, hogy az elhunyt lelke a másvilágon hasznukat vehesse. A hindunál és más keleti népeknél sokáig szokásban volt, hogy az elhalt férfit élő feleségével együtt temették el. Az angolok alig tudták kiirtani e kegyetlen ősi szokást meghódított keleti tartományaikban.

A történelmi tanulmányainkból tudjuk, hogy a művelt görög és római hitt az emberi lélek halhatatlanságában. A régi népekről írja Cicero, a nagy római szónok és író: »Amint természet szerint hisszük az Isten létezését, úgy a népek közös meggyőződése következtében valljuk a lélek halál utáni továbbélését. Már pedig amit mindenki igaznak tart, — annak valóban igaznak kell lennie!«

A mi korunk összes felekezetei bár tanitásaikban sok mindenben eltérnek egymástól, de a lélek halhatatlanságának hite minden felekezet alapvető tanítása; e tekintetben nincs különbség a keresztény és nem keresztény vallások között.

Az is igen figyelemreméltó jelenség, hogy majdnem minden ember irtózik a végleges halál, az örök s teljes megsemmisülés gondolatától. Ha az ember egy szeretett hozzátartozóját, jóbarátját, kedves ismerősét látja a koporsóban felravatalozva, szinte egy tiltakozó megdöbbenés remegteti meg, amely szinte meg akarja akadályozni az eltemetés folyamatát. Lehetetlen, kegyetlen igazságtalan valaminek tartjuk, hogy egy tudós, művész, szerető, hitves, apa, anya, gyermek, jóbarát a megsemmisülés martaléka legyen. — Ez a belső tiltakozó átélés az emberi lélek halhatatlanságának döbbenetes apologiája!

Nincs nagyobb kín, gyötrelem, szenvedés, vergődés, mint a halálfélelem. Akit ez rabjául ejtett, az nem ismer semmit, nics illemtan, emberi törvény, amely e félelmet el tudná nyomni, el tudná némítani. Tudomány, művészet, költészet, hirnév, cím, rang, vagyon, összeköttetés, szépség, ifjúság, biztos karrier — értéktelen agyrémmé omlik össze az előtt, aki életét látja fenyegető veszélyben. A megtörtént szerencsétlenségek a bizonyító példák megdöbbentő sorát nyujtják erre. Tapasztalható ez minden pániknál, mint gázolja le az erősebb a gyengét, mint tapossa halálra a férfi a nőt, a gyermeket és aggot. Ilyenkor ösztönszerűen megérzi az ember, hogy természetellenes szörnyű lehetetlenség a teljes végleges megsemmisülés, — a halál.

Némely ember egész életén keresztül vonul a haláltól való aggódó félelem: hiszen a halál olyan adó, amit egyszer mindenkinek meg kell fizetni, ezt letagadni, végleg megsemmisíteni nem lehet. Aki elvesztette valamely kedves hozzátartozóját s nem hisz az örök életben — annak fájdalma emberileg vigasztalatlan: nem tud soha belenyugodni, hogy szeretettje nincs többé, a férgek martaléka lett, énje, egyénisége megsemmisült, örökre elpusztult. Ezzel szemben mily boldogító valóság az örökélet, a lélek halhatatlanságának biztos, öntudatos, élő, eleven hite, bizonyossága tudata. Amikor az ember már nem csak hisz, hanem rendíthetetlen bizonyossággal tudja az örökéletet. Amikor a temetőben nem keressük már a kedves halottainkat, hiszen a temetőkben csak porladó, szétmáló hullák, testmaradványok vannak az egyszerű és művészi siremlékek és sirhantok alatt. Boldog, nagyon boldog ember az, akinek lelkében, elméjében bizonyosság annak valósága, hogy az elhalt szeretteink egy más világba, egy szebb, egy boldogabb hazába költöztek, — ahol továbbra is a szeretet közösségában maradnak az anyagi a földi életben maradt élők kel. A leki kultúra, a lelki megvilágosodottság legmagasabb csúcsára ért fel az az ember, aki számára nincs többé halál, megsemmisülés, hanem csak élet, örökélet! A halál után énünk nem a megsemmisülésbe ömlik, hanem új lehetőségekbe bontakozik, ahol nincs szükség többé az anyagi lét korlátaira, ahol nem kötik többé szellemünket az anyagi élet szűk lehetőségei. Mily boldogító élmény annak még csak elgondolása is, hogy a jelen élet után reánk virrad egy oly létrend, ahol az örök igazság, az örök jóság a létalap, ahol az örök Béke a jogrend, ahol az örök Szeretet az éltető napsugár.

Az eleven hitű ember nem félhet a haláltól, mert nincs számára halál: nem töri össze, nem sujtja porba kedves, szeretett hozztartozójának eltávozása az életből, mert meg van győződve, hogy csak eltávozás s nem elveszés, megsemmisülés, mert a földi lét határain túl — az örökélet birodalmában, szellemi létrendjében, az Isten országában találkoznak mindazok, akiket összeköt a szeretet, soha el nem múló köteléke, valósága! — A temető nehéz, sáros földje nem nyomja agyon énünket, lelkünket, öntudatunkat: a síron túl mindnyájunkra az örökélet boldogító valósága várakozik. Akiket most siratunk, akiket mélységes, soha el nem múló fájdalommal gyászolunk, azok nem haltak meg, nem semmisültek meg, hanem az örökélet hazájában továbbélnek, teljes öntudattal, szeretettel gondolnak reánk, a földi életben maradt, itt küzdő hozzátartozóikra!

*

Cikksorozatunk végére érve — úgy hiszem, sokan belátták, hogy a lélek halhatatlanságának hite nem csak egy naiv hiszékenység, minden alapnélküli elképzelés. — A tudományos érvek egész arzenálját sorakoztattuk fel a lélek halhatatlanságának bizonyítására. Aki elfogulatlanul átelmélkedte okfejtésünket, annak be kell látnia, hogy minden művelt embernek meggyőződéses bensőséges meggyőződéssel vallania kell az ujjongó apostoli hitvallást:
»Credo in vitam aeternam — Hiszem az örökéletet!« Öntudattal hiszem, hogy van síron túl élet!

*

A cikksorozatunk elején feltett oknyomozó kérdésünkre:
»Halhatatlan-e az emberi lélek?«
— a tudományos meggyőződés komolyságával, teljes határozottsággal válaszolhatjuk:
Igen! — az ember lelke halhatatlan!

*

Ha e cikkek írója csak egy embernek használt e cikksorozatával, ha csak egy ember elméjében gyujtotta meg a hit világosságát, akkor e tanulmánya megirásáért ez lesz a legnagyobb emberi jutalma!

Jó volna már őszintén szólni

GÁL ANNA VERSEI

Az asszonyok sokszor őszintébben el tudják mondani azt, amit a férfi is érez. Nagyon kivételes tehetségű művész volt Ady Endre, azért tudott olyan boszorkányos szépséggel játszani a szerelmi líra lantján is, hogy előtte senki se játszott úgy magyarul. Voltak, akik megpróbálták, de nem sikerült. Ady Endre nem próbálta, Ady a lelkéből énekelte azt, amit egyedül számára adatott énekelni...

Gál Anna kétségkívül járt a nagy vátesz iskolájába, mint minden új magyar poéta, de ez nem hiba. Mert Gál Anna külön asszonyi lelkével, perzselő átéltségével új varázst tud adni szavaknak és érzelmeknek. Még akkor is, mikor sokszor úgy érezzük, hogy hasonló érzelmek skáláját más is énekelte már, ha mindjárt hamisabban is, mint ő...

Egy bizonyos, őszinte, szivből szakadt. A levetkeztetett lélek beszédes szavai fonódnak koszorúba, mely koszorút a vágyódó szerelem fűt egy ideig, majd a beteljesedett szerelem lángoltat mindig őszintén, mindig asszonyi szeremmel.

Füzetecske ez a könyv, mégis könyv és értéke van, bizonyitván azt, hogy nem az a fontos, hogy mennyit adunk tömegben, hanem az a lényeges, hogy mit adunk...

Különösen szépek azok a rövid, néhány sorból, egy két strófából álló versei, melyek egy-egy szerencsés pillanatnak szülöttei. — Frissek, mint a tavaszi rügyek. — Tiszták, mint a hegyi patak, mert minden meglátszik bennük, semmit se titkolnak, semmit se takargatnak.

Az új magyar lírának felfelé ivelő szépségében is helyet biztosit magának ez a költő asszony. — Saját maga kiharcolta helyet. Saját maga megálmodta lépcsőn lépdelődő, vergődő, megnyugvó, majd felriadó lélekkel...

Asszonyi szivvel. Őszintén, szivből. Érdemes elolvasni a füzetet, mert ebben a tultermelésben is érték. sz. r. i.

— **Magyar cigányzenekar az „Európa" óceánjárón.** Brémen és Newyork között közlekedő Európa óceánjáró hajóra állandó zenekart szerződtettek és versenyt rendeztek, hogy a legjobb zenekart szerződtetik le. A versenyt Berkes Béla magyar cigányprimás kilenctagu bandájával nyerte el és így ők fognak, mint állandó zenészek az Európán utazgatni a két világrész között. Az óceánjáró fényüző éttermében a magyar cigányprimás huzza majd a nótákat az előkelő nemzetközi társaságoknak. A zenészek megkapták már a hajóskönyvet, mint állandó alkalmazottai a tengerjáró hajónak. A tengerészet történetében még nem volt példa arra, hogy állandó zenészek legyenek a hajó szolgálatában. Ez az első eset és itt is magyarok vitték el a pálmát a sok pályázó elől.

Gyermekházasság Amerikában. Epperson amerikai városban egy 12 éves leánnyal kötött házasságot a 33 éves Homerpeel nevű férfi. A leányt szülői 18 évesnek mondták, de a dolog kiderült s most valószinüleg megsemmisitik a házasságot. Képünk: A Homerpeel házaspár.

Az osztrák hadsereg tavaszi parádéján legelőször jelentek meg a kis tankok. Ezeken csupán két főnyi személyzet van, az egyik tüzel, a másik vezeti a gépet.

A vérátömlesztési szolgálatot országosan szervezik meg

Kijelölik a vértadókat.

Ez a terv érkességénél fogva bizonyára nemcsak az ország határain belül, hanem azon túl is nagy érdeklődésre tarthat számot. — A terv lényege az, hogy

a Vöröskereszt Egylet meg akarja szervezni országosan a vérátömlesztési szolgálatot.

A terv szerint ezt az országos szolgálatot önként jelntkezők bevonásával gondolják keresztülvinni, — hogy vérsegélyt juttathassanak azoknak, akiknek erre szükségük van.

Nem kell sok szót vesztegetni arra, hogy milyen jelentősége lenne ennek az intézménynek, ha meg valósulna. Mindenekelőtt háború esetén van legnagyobb szükség arra, hogy minden sebesült, aki arra szorul, kellő időben megfelelő vérsegélyben részesüljön. Ha meggondoljuk, hogy például a légvédelmi tanulmányokkal állandóan tele vannak a lapok és folyóiratok, — melyek egy esetleges háború esetére oktatják már a lakosságot, sőt a légvédelem már a törvénykezésbe is belekerült, nem fog olyan távolinak feltünni — minden egyéb háborús fegyverkezés és felkészült ségtől eltekintve — egy esetleges háború. Ilyen esetben pedig sok súlyos sebesültet lehetne majd megmenteni még a gyors vérsegély által.

De eltekintve a háborús időktől, ma is nagy szükség volna ennek az intézménynek felállítására.

Hiszen kivérzéseknél, szeptikus megbetegedéseknél, baleseti sérüléseknél, szülés előtt beálló nagyobb vérzéseknél és sok más helyén az orvosi segítségnyujtásnak minden időben szükség van tranzfuzióra. Igy mindenképen dícséretre méltó lenne a vérátömlesztési szolgálatnak országosan való megszervezése.

Az eredeti terv ezzel kapcsolatban az, hogy

minden községben orvosi vizsgálattal keressenek ki négy-négy olyan egyént, akiknek a vére a Landsteiner professzor által megállapított négyes vércsoportot képviselheti. Ez a négy ember szükség esetén azonnal megfelelő segítséget tudna adni az arra rászorulóknak.

Most, miután beérkeztek az orvosi szakvélemények a Vöröskereszt Egylethez ezzel a tervvel kapcsolatban, módosult a terv. Most az a felfogás alakult ki, hogy nem községenként, hanem

kórházanként kellene kijelölni a vércsoportok szerint kiválasztott véradókat.

A helyzet ugyanis az, — az orvosi vélemények szerint, — hogy vérátömlesztés csak ott történhetik, ahol sebészeti intézmény van s azt csak kórházak jól felszerelt osztályai végezhetik el. Ezt a véleményt támogatja az a körülmény, hogy a vérátömlesztés rendkívül alapos körültekintést, pontos diagnosztikai tevékenységet, kellő gyakorlatot kíván meg. Ehhez járul még az is, hogy amikor a vérátömlesztésre kerül sor, a beteg már valamelyik kórházba, vagy klinikára került.

Ezzel az orvosi véleménnyel szemben azonban a Vöröskereszt Egylet szükségesnek tartja a tervezetnek eredeti formájában való megvalósítását. Az Egylet felfogása ugyanis az, hogy baleseteknél nagyon sokszor ninesen idő arra, hogy a sérültet kórházba szállítsák és így a községenként való kiválasztás indokolt. Ehhez járul az is, hogy az őszi és tavaszi esőzéseknél és nagyobb hóolvadások idején de meg hóviharos télidőben is a közlekedésben támadnak sokszor áthághatatlan akadályok, melyek a betegnek a községből, tanyáról városi kórházba való szállítását lehetetlenné tehetik.

Hogy melyik terv fog megvalósulni most már a kettő közül, az már csak részletkérdésnek tekinthető, mert maga az eszme életképes.

Megfelelő orvosi előzetes vizsgálattal ki kell jelölni a vértadókat, az ugynevezett »universal spender«-eket, akik vérösszetételüknél fogva mindenki számára egyaránt segítséget nyujthatnak. Azután ki kell jelölni a vércsoportok négyes tagozódása szerinti vértadókat is, ahol ennek szüksége mutatkozik, a megyei körorvosok megfelelő kioktatása mellett, azután körorvosi kerületenként könnyűszerrel megvalósítható a vérátömlesztés országos szolgálata.

A világ leghosszabb hídja

Roosevelt elnök New-Yorkból egy gombnyomással olyan hidat adott át a forgalomnak Kaliforniában, amely az amerikai szárazföldet egy szigettel köti össze. — A hid valóságos technikai csoda. Hossza 13 kilométer, vízfölötti magassága 58 méter. A hidnak egy alsó és egy felső útteste van. — A felső úttesten mindkét irányban hat személyautó futhat egymás mellett. Az alsó úttesten három nehéz teherkocsi és egy közúti vonat közlekedik. A hidon egy óra alatt 16.000 jármű haladhat keresztül és minthogy nagyon magasan fekszik a víz fölött, a hajóforgalmat nem akadályozhatja. A hidoszlopok hatalmas tornyokhoz hasonlítanak; magasságuk 160 méter, alapjuk a tengerfenék alatt 74 méter mélységbe van beépítve. Hogy a hid minő méretekben van megszerkesztve, az abból következtethető, hogy 2 oszlop közötti legnagyobb fesztávolság 720 méter. A hidat tartó acélsodronyok átmérője háromnegyed méter, amelyek egyenként 17.400 huzalból vannak összesodorva. Az ilyen hatalmas technikai alkotások régente a fantázia birodalmába tartoztak.

— **Eleven fáklya Buddha oltárán.** A burmai egyik hires pagodában Damathi buddhista szerzetes elhatározta, hogy önként megy a halálba és feláldozza magát Buddha oltárán, mint égő áldozat, hogy minél hamarabb részese legyen az örök életnek. A szerzetes meghatározta a napot, amikor elégeti magát a pagodában. A hívek az égő áldozat megtekintésére ezrével tolongtak a pagodához, melyben a szerzetes az oltáron leöntötte magát bőségesen kőolajjal és azután meggyujtotta. A lángok körülnyaldosták és ő énekelt, míg ájultan össze nem rogyott a lángok közé égő testével. A tömeg extázisban **imádkozva nézte a szerzetes tüzhalálát.**

Nősül a falu

Irta: SZABÓ JÓZSEF SÁNDOR.

Az ember, — Kinceses Balogh József, — a tűzhely mellett ült és a pipájával bajlódott, az asszony ülbetett kézzel gubbasztott a sutban, a sütőkemence mellett. A szobában nem égett a lámpa, csak a tűzhelyajtó két kerek szeme vetített néha vörös kigyókat a szemközti fehérre meszelt falra.

A koloncos óra kilencet ütött.

Az asszony felserkent a szendergéséből, néhányat cuppantott, nagyot sóhajtott, azután álmos hangon, nyújtottan megszólalt:

— Sándri nem jött még haza?

Az ember nem válaszolt rögtön, mert éppen a pillanatban készült el a pipatöméssel és most rágyujtani készült. A tűzhelyből egy diónyi parázsló csutkadarabot vett ki a pipájába tette, azután hüvelykujja körmével rászorította, addig nyomkodta, míg a nedves dohány nagynehezen tüzet fogott tőle. — Akkor egy gyors mozdulattal lekapta a parazsat a pipáról és az egyik tenyeréről a másikra dobálva, visszadobta a tüzbe. Most hirtelen becsukta a pipakupakját, — mert a finánc-nem-látta dohány igen kivánesi természetű: égés közben kidagad a pipából.

Az asszony látta, hogy a fontos művelet befejezést nyert és megismételte a kérdést:

— Sándri még mindig nem jött haza?...

Az ember morogva válaszolt:

— Ráér...

Az asszony nyugtalankodott:

— Már hogy érne rá, mikor kilenc óra is elmult... Higyje el kend, Sándri jár valahová...

Az ember kicsókolt egy-két felhőt a pipájából.

— Hadd járjon, — válaszolt, — nem gyerek már az...

— De én attól félek, valami jány van a dologba...

— Hát osztán?

Az asszony nagyot sóhajtott, aztán kisvártatva folytatta:

— Az ősz óta egészen megváltozott... Beszélni is alig lehet vele. Ha hazajön, csak épen, hogy eszik, oszt már is szalad. Ezelőtt mindig hazahordta a keresetét is. Most azt is máshová hordja. Csak a jóisten tudja, hogy hová. A gépkeresetit se láttuk. Pedig keresett vagy öt mázsa búzát...

Az embert bántotta a dolog, de azért tetette a közömböst:

— Oda vitte, ahová akarta, — szólt morózusan, — ő kereste...

Az asszony hangja sírósra vált:

— Hát mink már semmi se vagyunk neki, éppen semmi?

— Van elég tengeri a padon, vehetünk abból búzát, ha elfogy.

— Az sincs már meg.

Az ember felugrott a padkáról és a sötétben az asszony felé fordult:

— Mit beszélsz?

— Azt, hogy a tengeri sincs már meg, elhordta azt is a Sándri...

Az ember körüljárta az asztalt.

— Osztán most mondod ezt nekem?

— Nem mertem, féltem, hogy baj lesz...

Az ember az asztalra csapott:

— Baj lesz... Most már én mondom, hogy baj lesz... Összetöröm azt a kölyköt, az Istenit neki, csak jöjjön haza... Igy kijátszani az apjával...

Az asszony hangja engesztelővé vált:

— Dehogy is töri össze kend, dehogy töri. Hiszen hagyott annyit, hogy kettőnknek elég lesz. Különben is ő kereste...

Ebben a pillanatban csapódott az utcaajtó és nehéz léptek kongták végig a ház előtti fagyos útat, majd nyikorgott a veréceajtó és a valaki bejött a pitarba.

Az asszony önkénytelenül megszólalt:

— Sándri jött haza...

Az ajtó feltárult és belépett rajta az izmos, erős legény.

— Aggyon Isten! — dörmögte, miközben csizmájáról leverte a havat.

Miután a köszönést senki sem fogadta, szó nélkül leült a kanapé végére.

Az asszony lekászálódott a sutból és meggyujtotta a petróleumlámpát.

— Ennél valamit? — kérdezte a fiát.

— Nem kell semmi! — válaszolt a fiú s látszott rajta, hogy valami nagy dologra készül.

— Tán máshová helyezted a kovártéjt? — mordult rá az apja, anélkül, hogy ránézett volna.

A fiú felvágta a fejét:

— Máshová! Hát osztán?... — Nem lehetek mindig itthon...

Az ember felugrott a padkáról és a fia elé állott:

— Ne feleselj, te... mert...

— Mír ne feleseljek... Nem vagyok én már gyerek, hogy vallasson...

Az apjából kitört az indulat:

— Arra válaszolj, hová vitted a tengerit!?

— Ahová akartam!...

Az ember felemelte a kezét, a fiú felugrott, az asszony közbevetette magát:

— Mér nem mondod meg apádnak, amit kérdez, — fordult a fia felé, — tán csak joga van tudni...

A fiú visszaült a helyére és kedvetlen hangon válaszolt:

— Minek mondjam... úgyse hiszik... meg sose azt akarják, amit én... Hanem most azért jöttem, hogy a passzusokat adják ide...

Az ember összehuzta a szemöldökét:

— Miféle passzusokat?

— Miféléket... Nagyon jól tudja azt apám... a tehénpasszusokat

— Mit akarsz velük?

— Eladom a teheneket... Én vettem azokat, eladhatom őket...

— Eladod? Miért?

— Azért, mert kell a pénz... — lopni nem mehetek...

— Osztán mire kell a pénz?

A fiú lekapta a szemét az apjáról:

— Hát a lakadalomra...

Az asszony is felfigyelt a szóra:

— Hát házasodsz?...

— Igen...

— Aztán kit?

— Kovács Piroskát... az esküdt jányát... Azért kell a pénz... tudják, hogy jómódú... Csak nem állhatok mellé rongyosan. Hiszen tudják, hogy tiszteséges testiruhám sincs...

Elhallgattak.

Kis szünet után a fiú folytatta:

— A búzából meg a tengeriből van 83 pengőm... de az kevés, — mert ruha is kell, csizma is kell, meg ing, gatya néhány darab... ne menjek úgy oda, mint az ágrólszakadt...

Az ember megszelidülve ült visza a padkára, az asszony szeme megnedvesedett. Sokáig, az anya gyönyörüségével nézte a fiát majd felkapott egy széket, a koloncos óra alá állította, fiatalos fürgeséggel felugrott rá és egy ócska kalendáriumot huzott ki a koloncos óra hátamögül.

Azután ragyogó arccal a fia elé állt:

— Nem kell eladni a teheneket, Sándrikám... kell néktek az a két tehénke... Van itt ebben a kalendáriumban százötven pengő... A lakodalmadra kuporgattam össze Nesze... itt van... De aztán egy szép fekete selyem fejkendőt vegyél nekem is belőle a lakadalmadra...

Találka

Találkára hivott a Tavasz
Ám, helyet nem jelölt a ravasz!

Soha ily csintalan szeretőt;
Hol keressem, hol leljem meg Őt?

Figyeljem a bokrokat, fákat —
A mezőt, a lankát, dombhátat?...

Szivemben már nem kereshetem;
Talán szivem sincsen már nekem!

Üssem meg a lelkemnek húrját,
Figyeljem a kék ég azurját?

Keressem fel, ahol tavaly járt?
Hol a szivem, lelkem reá várt.

Lessem az erdőben, a mezőben
S tán a csendes-bús temetőben?

Kutassam lenge felhők fölött?!
— Tán legjobb lesz; az avar között...

— Soha még ily boldog szeretőt;
— Megtaláltam az ineselkedőt!!

Ó, hogy nevet bájos mosolya —
Reám, az első kis kék ibolya!

ASZTALOS GERZSON.

HANGAY SÁNDOR:

Füttyösen, derüsen

VERSEK.

Hangay Sándor lirája különlegesen előkelő helyet követel magának a magyar irodalomban. Neve pedig a magyar iradalom történelem lapjain harcolta ki az elismerést és a maradandót. Annyi hittel és reménykedéssel kevés magyar költő énekelt a magyar ég alatt, mint Hangay. Optimizmusa elég volna egy nemzedéknek. És ez a fölös. Istentől különlegesen megáldott optimizmus hatja át minden sorát. Még akkor is ez a nagy reménykedés muzsikál minden sorában, mikor a kötet egyik legszebb versében arról énekel, hogy többé nem fog énekelni...

Férfi ember nem szokott dicsekedni de az idő rohanása se kedvetleníti el. Hangay Sándor se azért akar visszahúzódni, mert elrepült a lira bugyborékolásának fiatal ideje, nem, nem azért, hanem valami szokatlanul nagy és őszinte helyetadó lendületből. — Füttyösen járja ő deres fejjel is az életet, s ezeket a »füttyöket« nem szabad azért feláldozni, mert talán tul lépte az ötven év küszöbét. Erre a füttyre szüksége van a magyar irodalomnak, ezeknek a fütytyösen dalolt verseknek nem lehet egyedül és kizárólagosan az énekelőjük az éltetőjük, vagy sírbaringatójuk. Nem is merjük hinni, — hogy ez a remek kiállításu könyv bezárta immár egy gyönyörű lendületű élet dalos egetkeresését, — Nem, ez a bejelentő vers, legyen csak vers, mint a többi művészien faragott kincs, hiszen a költőnek szabad az ilyen esetben játszani a szavakkal...

Derüsen és füttyösen tovább és mindig tovább énekelje Hangay Sándor azt, amit három évtized óta pompásan és egyedül tudott énekelni: a saját lirájának szivből fakadt, lélekből született szépségeit. Mert némasága üresen hagyná a maga teremtette helyet a magyar irodalom életében. Ezt pedig még ő sem engedheti meg magának.

Van ezekben a versekben valami szokatlan ma is. Valami illatosan tavaszi, valami nyugtalanító keresés az elérhetetlen szivárvány utáni rettenthetetlen törekvésből. Az igazi művész szomja és született énekes vergődése az elégedettség és az elégedettlenség határán. Nem a deres fej és kopott szív kiváltsága ez a hang és az a szin. — Nem az immár »öregség« útjára tért ember egyszerű megnyugvása hanem a soha időt és éveket felszámoló lélek röppenése olyan ifjúi tüzzel, ami nagyon sok fiatalunkban hiány, éppen ezért nem tud szállani a fellegek felett, a tiszta végtelenség útján.

Hangay Sándor új könyve nyeresége a magyar lirának és kedvenc olvasmánya első sorban azoknak, akik a holnap lelkét is meglátják a sorok mögött. A felségesen egyszerű vonalakból szőtt, hangulatos képek, ezek a rangos díszek a könyvben a legszebb kiállításu magyar könyvek közé emelik.

sz. r. i.

Napoleon mint könyvügynök

Napoleon Bonaparte-nak — irja G. Ginephty „A »Könyvek Múzeuma« című belga folyóiratban — fiatalkorában nem nagyon kedvezett a szerencse. A vagyontalan tűzérhadnagynak csekély fizetéséből kellett fedeznie a saját és nagyszámú családjának szükségleteit. Egy napon rászánta magát és felajánlotta szolgálatait egy párisi könyvkiadónak, hogy — a katonaság kötelékében megmaradva, — némi mellékkeresethez jusson. A Boulanger és Társa kiadóvállalat éppen »A forradalom története« című munkát készült kiadni. Napoleon a könyv terjesztésére vonatkozó irásos szerződést kötött a céggel, Minhogy a korlátozott térre szorítkozó megbizatás csak egészen jelentéktelen összeget hozott Bonaparte hadnagynak, ezért ügynöki tevékenységének a Vendée egész területére szóló kizárólagos jogú kiterjesztését kérte a kiadóvállalattól. Mivel azonban a cég ezzel a feladattal egy avatottabb egyént kívánt megbízni, a jövendőbeli császárnak »A forradalom története« című könyv terjesztését illetően kénytelen-kelletlen meg kellett elégednie Páris egyik külvárosára szorítkozó egyedárusítási monopóliumával. A tűzérhadnagy nem csüggedt: megfeszített szorgalommal folytatta a hálátlan munkát, de alig több eredménnyel, mint kezdetben.

— **Megtalálták a malária ellenei védekezés gyógymódját.** Moszkvai jelentés szerint az orosz orvostudósok hosszas kutatás után megtalálták a malária betegség új gyógykezelési módját, mely igen eredményes és a veszélyes betegség teljes kiirtását eredményezi. A kubáni tartomány falvaiban, ahol a lakosok nagy százaléka volt maláriás és voltak községek, ahol 40 százalék volt a beteg, az új gyógymód következtében ma már alig akad maláriás beteg.

Debreceni világutazó bejárja a földkerekség minden államát

Esztendőkkel ezelőtt Debrecenből származott el Erdélybe egy tehetséges fiatalember, Dunavölgyi István. Azóta többször találkoztunk nevével erdélyi lapok hasábjain. Amerikai pályázatokat nyert meg, egyik kolozsvári lap pedig, mint »ötletember«-ről írt róla, kuriózumként említve meg, hogy **többezer ötletből álló gyüjteménye van Dunavölgyinek, a legérekesebb gyüjteménye napjainkban a világnak.** Később felfedezték, mint a pályadíj nyerések rekorderét, a közelmultban pedig egy páratlanul érdekes nagyszabású tervéről irtak a lapok.

Dunavölgyi István az amerikai magyarság segítségével nekivágott egy hatalmas világkörüli útnak, 72 államát járja be a világnak s megismerve ezeket a nemzeteket, megírja a »nemzetek regényét«. »A világbéke asztalára akarom letenni ezt az egész életemet igénybevevő munkát« — mondotta nyilatkozatában Dunavölgyi. Hetvenkét regényciklusban, hetvenkét nemzet életét, fájdalmát, speciális fajiságát és mindezen keresztül megkeresni bennük az örök embert.« De érinti ez a fiatal iró tervei szerint a világ nemzeteinek értékes munkásságát. »Ugy summázhatnám célomat, — irja, — hogy mindazt, **amit értékként és érdekességként a szegény, nyomorult, röghöz tapadt és mégis fellegekbe emelkedett emberiség produkált táncban, dalban, irodalomban, művészetben, mindazt, ami az egyes népeket egymástól megkülönbözteti és egymáshoz hasonlóvá teszi, akarom összegezni és összegyüjteni...** Egy ember életét szántam erre a munkára s talán, Isten segítségével sikerülni fog megcsinálnom.«

Ez volt az utolsó találkozásunk Dunavölgyi István nevével s **a napokban a debreceni rendőrségen összetalálkoztunk vele személyesen Pár napra hazajött debreceni rokonságaihoz, mielőtt elindul a párisi világkiállításra.**

A JULIÁNUSOK ÉS KŐRÖSI CSOMA SÁNDOROK UTJÁN

A magyar történelem Juliánus szerzetestől Kőrösi Csoma Sándorig minden korban megteremtette a maga világvándorát, aki feláldozta életét nemzete kultúrájának érdekében. Ez a ragyogó történelmi névsorozat Dunavölgyi István páratlan érdekes terve folytán a huszadik században sem szakad meg, sőt valami mélyen humanisztikus közösséget, univerzális csillogást kap. »A világbéke asztalára helyezem művemet...« a mai lőporszagú, fojtogató atmoszférájú Európában ennél nagyobb, szebb célt kitüzni nem lehet. Dunavölgyi aki pár éve megnyerte négyszer egymásután a montevideoi művész olimpiászt, valóban hivatott ennek a munkának végrehajtására.

Megkérjük, beszéljen valamit terveiről...

Most, hogy útam előtt állok, — mondja, —úgy érzem, eddigi életem csak egy nagy előkészület volt arra, ami ezután fog következni. Talán ezért volt csak minden: ismeretek lázas gyüjtése, megírt könyvek egymásfölé terebélyesedő halmaza, a megismétlődő külföldi tanulmányutak, a filmnél eltöltött esztendők, hogy most végre készen induljak neki nagy feladatomnak.

— Sokan vannak segítségemre.. Főleg amerikai magyaroktól kaptam meg a támogatást. Uti közlönyömre, melyet a világ minden részéből küldök litografáltan, közel háromezren fizettek elő. Lapok, folyóiratok és könyvkiadók kötötték le többoldalú beszámolóimat, egyik filmvállalattól is megbizásokat kaptam... tehát utam anyagilag is meg van úgy alapozva, hogy e részről nem kell fiaskótól tartanom.

Az ötletgyüjteménye felől érdeklődtünk az »ötletkirály«-tól.

— Ezt valószinüleg kiállítom a világkiállításon. **Közel ötezer, ötlet terv, téma. Megvallom büszke vagyok rájuk. Azt tartom, hogy korunk legnagyobb hibája az eredetiség hiánya. Gondolja meg csak, hogy mi lenne, ha csak azoknak a könyveknek, színműveknek, filmeknek lenne szabad nyilvánosságra jutniok, melyek valami újat, valami novumot hoznak, vajjon abból a könyv- és filmtengerből, mi maradt volna meg, mi elborítja a századunkat?** Ugyebár csak igen kevés. Már pedig az én meggyőződésem az, hogy annak semmi értelme, hogy amit elmondtak már előttünk egyszer, ugyanazt elmondjuk, esetleg szebben, finomabban, művészibben is mégegyszer.

— Néhányat ezekből az újszerű témákból lehetne közölnünk? — érdeklődünk.

— Kérem... Hát például irodalmi vonatkozásban »Beszélgetés önmagammal« című regényem egy vita a belső énnel, leleplező, dermesztően igaz irás. A »Miránk mindig szükség lesz« egy összeomló vállalatnál a takarítónő, mindenes diadalmasan vágják szemébe a távozó vezérigazgatónak, hogy őket nem érinti a dolog, rájuk az éra alatt is szükség lesz. Az »Állatok és emberek« megdöbbentő párhuzamba állítása az állati és emberi életnek és tipusoknak. A »Próféta vagy szélhámos« egy gigantikus alakot mutat be, akivel nincsen tisztában az emberiség. A »Kicsi korban, nagy ember« a mai világ aprólékos életében felőrlődő monumentálitás drámája. Az Emberiség regénye« az ember története kezdettől a fináléig. »Az elátkozott kontinens« a kivénhedt, pusztulásba futó Európa regénye. A »Gázháború« témája az, hogy a föld felszínén nem lehet élet, mert megmérgezték évszádokra s az ember elevenen kénytelen a föld alá bujni, vakondéletet élni. A »Különös találkozásban« az uralkodó jön össze egy diplomás munkanélkülivel. Az »Élet javító nagyüzem« egy korszerű üzem, a mai zseniális szélhámosság találmánya, ahol elfuserált életeket javítgatnak. A »Szerep-csere« egy érdekes reform ról szól, mi lenne, ha évenként szerepet kellene cserélni egyes embereknek. A »Képzelet játék« egy befelé fordult lelkü ember lázas, fantasztikus viziói arról, hogy miként kellene lenni. A »Csillagász felesége« irás egy csillagászról, aki a világür titkait kutatja, de a felesége nem ismeri. A »Végül csak fegyver marad« a fegyverkezési őrület véres szatirája, a mohó, lázas méreteket öltött fegyverkezés minden nyersanyagot megesz, aztán az embert is, végül csak fegyver marad. A »Kinai fal« a mai lelkek elzárkózottságáról beszél. A »Vetélytársak — munkatársak« a nő és férfikollegák regénye. »A lázadó« egy emberről szól, aki a mai hazug társadalmi rend ellen. »A történelemiró« ennek a kornak a történelmét irja s nem talál hőst, csak profitéhes demagóg alakokat. Van egy darabom, amelyik 21 estét tölt be, folytatásos színmű. Van egy latinnyelvű regényem, melynek klasszikus formáival merészen felesel a benne lázongó mai élet vulkánja. Ez csak a legintelligensebbeknek van irva, azért irtam egy klasszikus nyelven »A gyermek érdeklődik« regény szülője nem tud feleletet adni. Az »Embermuzeum« az emberi élet maradandóságának s tipusainak gyüjteménye abban az időben beállitva, mikor már kihalt az emberiség s a konferász summáját adja annak, hogy mi értelme volt életének. A »Célnélküliség filozófiáját« megírtam egy kötetben s van egy indítványom arra, hogy a játékszerekben, amit gyermekek kezébe adnak, ne állítsanak elő kardot, puskát, ágyut és katonát, ne neveljék a hare, ölés gondolatára a gyermekeket, hanem faragjanak nekik szántó-vető embereket, dolgozókat. A »Megáll az idő« azt mutatja be, mi történne, ha egy pillanatban megdermedne a világ élete.

— Mikor indul útjára? — érdeklődünk búcsúzóul Dunavölgyi Istvántól.

— **Összel indulok el. — Hiszem, hogy sikerülni fog ez a monumentális vállalkozás, amit magam elé tűztem, amire hittel és meggyőződéssel készültem fel életemen át. Talán, amit teszek, az is kevés** lesz ahhoz, **hogy közelebb hozzam egymáshoz a fajokat, hogy megértessük a világgal, mik vagyunk, magyarok, számukra.** De azért megkísérelem és rajtam nem fog mulni. Az emberiségnek, **az egyetemes emberi nemnek akarok örök**emlékeket állítani munkámban, s azt akarom, **hogy fajoknak, népeknek ebből a sorából is kiragyogjon nemzetemnek, fajtánknak, a magyarságnak arca, melyen Isten csókja ragyog s amit onnan véres és szörnyü századok sem tudtak letörölni. Az embert akarom megkeresni, az egyazon embert Afrika ősrengetegében, Ázsia rejtelmes életében, Európa túlfinomult kultúrvilágában éppúgy, mint az Ujvilág lüktető zajában... mezítelen véres szívük lüktető dobbanásában az élet közös ritmusát megtalálni s rámutatni arra a szörnyü tévedésre, amely mint ellenséget állít szembe egymással embert és embert.**

—

Ára: 32 fillér

Hetivásár

Tavaszi napsütés, tarka zsivaj, jellegzetes vásári lárma. Két sorban asszonyok ülnek részben a földön, részben a rögtönzött alacsony ülőszékeken, előttük ponyván kiteregetve a portéka. A sorok között a vásárlók hullámzanak fel-alá.

Egy asszony kis csibéket árul. Nagy kosárban nyugtalankodnak előtte a párnapos, sárgapihés kis jószágok. Vékony, cérnaszál-hangon csipognak. Olyan a hangjuk, mint a cukorfütyülőé.

A kosár körül nagy az érdeklődés. Mindenkit megállít egy pillanatra ez a kosár nyugtalankodó élet. Egy néni megkérdi:

— Hogy adja, lelkem?

— 32 fillér...

Az érdeklődő összecsapja a kezét:

— 32 fillér...! Rettenetes drága...! Mit gondol maga, lelkem?

Most valaki kiemel egyet a sárgapihés kiscsibék közül, de a nyugtalan kis jószág kiugrik a kinyujtott tenyérből és hangos cipogással riadtan szaladgál a kosá rkörül.

Csupa élet, csupa törékeny gyengeség, csupa üde tisztaság.

Hátam megett valaki rá akar gyujtani. Odafordul a mellettem állóhoz:

— Nincs egy szál gyufája véletlen?

A megszólított büszkén pattantja lángra öngyujtóját.

A cigarettás rágyujt, majd megjegyzi:

— Jó öngyujtó! Mennyiért vette?

— 5 pengő volt!... De márkás preciziós...

— Nem volt drága...

Nem drága, mert márkás...

Tudja Isten, önkénytelen a kiscsibére gondolok, hogy az milyen drága 32 fillérért és hogy az öngyujtó nem volt drága 5 pengőért.

Ne tessék félreérteni engem, én nem vitatom azt, hogy a kis csirke drága-e, vagy hogy az öngyujtó olcsó.

Nekem csak annak a »márkás« öngyujtónak és annak a kiscsibének a szembeállítása furcsa.

Én nem vitatom azt, hogy akinek öngyujtóra van szüksége, annak az a márkás öngyujtó nem drága 5 pengőért, sőt azt sem vitatom, hogy az a picike sárgapihés kis jószág drága 32 fillértért.

Már tudniillik aszerint, hogy kinek melyikre van szüksége.

Én csak azt tartom ebben a pillanatban nagyon furcsának, hogy annak a futkározó kis életnek, annak a sárgapihés kis csodának 32 fillér az ára és még ráadásul drága is 32 fillérért.

Pedig az ő márkája is nagyon jó márka. Versenyenkívüli márka, csak egy kicsit elfeledkeztek róla.

Hogy mi mindent tud az a pici jószág? Hogy milyen szenzációs, preciziós »szerkezete« van...! — Az a picike jószág érez, lát, hall, fél, akar: egyszóval él: rajta a Teremtő márkája.

Hát nem vétek pénzben megszabni az árát? Vagy meg lehet egyáltalán szabni?

Hát nem furcsa, hogy egy élet 32 fillér, egy öngyujtó 5 pengő?

Nem furcsa?

— **Krisztus születése előtt 4500 évvel** ezelőtt temették el Demed egyiptomi földbirtokost, akinek Sakkarában a föld alá rejtett sirhelyét most fedezték fel. A titkos földalatti folyosó falai csodás színezésü festmények boritják teljes épségben. A sirkamrában alabástrom és bronz szobrok, áldozati oltár és igen sok kincs van. A régészek szerint a felfedezés igen nagy értékü, mert teljesen érintetlenül találták a sirt és annak kincses kamráját. Rablók nem hatoltak el hozzájuk az évezredek alatt, nem találták meg a titkos utat. A földbirtokos családjának élete történetét megírva találták. Nagyon szegény ember volt, de igen élelmes és nagy vagyont gyüjtött. Hercegnőt vett feleségül és gyermekeit hercegi rangra emelték.

— **A cári korona árverésen.** Az oroszoknak pénzre van szükségük, ennek bizonyitéka az, hogy az egyik cári koronát elvitték Tiencinbe, ahol a gazdag kinai kereskedők között akarják elárverezteni. Valószinű, hogy nem egy darabban adják el, hanem szétszedik drágaköveit, gyémántjait és úgy értékesitik. Az árverés hirére amerikai vevők is utaznak Tiencinbe, hogy vásároljanak a kincsekből.

— **Ötven millió kilowattóra áramot használnak** el évenként a newyorki magas és földalatti vasutak a vonalak és pályaudvarok világitására. A társaság 340.000 lámpát éget. Ebből a mennyiségből naponta 2000 darabot kell cserélni, mert kiégtek. Ez az áramfogyasztás egy 70.000 lakosú város teljes áramfogyasztását fedezné egy éven át.

—

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Modern erkölcsök

ninesenek, Aszonyom, mert az erköles örök és szent. Változatlan, mentes a divattól és az idő mulásától. Az ami jó, mindig jó volt és mindig jó lesz. Az, ami tiltott volt a multban, az a jelenben és az lesz a jövőben is.

Nem lehet idővel mérni az erkölcsöt és mikor modern erkölcsökről beszélnek, akkor takargatnak valamit, aminek meg kellene lenni, de helyette éppen az ellenkezője van meg az emberek között.

A gyönge emberek szoktak ezzel a szólammal fontoskodni, ők azok, kik lépten, nyomon előszedik és hivatkoznak reá. Mondják bizonyos fölénnyel, hogy ma már modern erkölcsöket élünk és így tovább ...

Persze, változott az élet, de a lényeg ma is azonos.

Az ember ma is ember, akinek Istennel, hazával és vallással szemben azonos kötelességei vannak.

Mert mi lenne a világból és hova ésne vissza az emberiség, ha a szoknyák és frizurák mintájára cserélnék, berélnék az erkölcsi szabályokat is.

Látszatra, valóban úgy van, Asszonyom, ahogy írja: modern erkölcsöket élnek az emberek ...

De régi igazság, hogy a látszat csal.

És sehol annyira nem csal ez a látszat, mint éppen itt.

Itt, mikor erkölcsről van szó.

Mert az, aki csak a látszat kedvéért őrzi meg azt, ami parancs, amit a lélek maga is ellenez, az föltétlenül csal, ha mást nem, hát saját magát csalja meg, ami végeredményben mindegy.

Hogy szabadosabbak, hogy korlátnélküliek lettek az emberek, az nem a modern erköles, hanem éppen az erköles semmibevevésének az eredménye.

Tehernek tartják s ott csalják meg, ahol alkalom kínálkozik erre.

De azért ki merné mondani, hogy ezek a „modern erkölcsű" emberek boldogabbak, mint voltak azok, akik a tiszta erköles és becsület nevében nyugodtan élték le életüket.

Mert azok a multban nyugodtan, szépen éltek és nagyon szépen haltak meg. Ezzel szemben mai erkölcsű, modern erkölcsű embereink nyugalmáról nem lehet beszélni, életük örök jajszó és hajsza, haláluk keserves elmulás, mert semmit se visznek el magukkal...

Ha ezért kellett a modern erkölcsök táborát növelni, ha ezért dicséretes a haladás, akkor mi nem kérünk belőle. Asszonyom. Mert hogy is mondta a nagy magyar költő: Minden ország talpköve a tiszta erköles ...

Tiszta erköles és nem modern s nem konzervatív erköles. Csak tiszta, mert más erköles nincs is ...

sz. r. i.

Recept

KAPROS TURÓSLEPÉNY.

Egyszerű kelt tésztát készítünk cukor nélkül. Tiszta tejjel és vajjal dagasztjuk meg. Ha jól megkelt, nyujtsuk ki egészen vékonyra, tegyük a tepsibe és öntsük rá a következő túrókeveréket: Fél kiló szitán áttört túrót keverjünk össze egy deci jó sűrű tejföllel, két tojás sárgájával, a két tojás felvert habjával, megfelelő mennyiségű sóval és jó csomó apróra vagdalt kaporral. Az egészet szép egyformán kenjük fel a tészta, a tepsi szélére küröskörül tegyük egész vékony tésztadarabokat, nehogy a túró sütés közben a tészta alá folyjon.

KIKELET

Most amikor tavasz táján minden újra éled,
De jó lenne kis madárka messze szállni véled.
Felrepülni, eldalolni a susogó szélnek,
Én Istenem tavaszkor oly gyönyörű az élet.
Mily szép lenne, ha sok szivről lekopna a kéreg ...
Tavaszkor egy jó szív mélyén, de sok ember fér meg, —
Jó lenne a nagyvilágot szivünkre ölelni,
A bánatot eltörölni, ne sirhasson senki.

CSER KATALIN ÉVA.

Soványító étrend

Túlzott hizékonyság oka lehet örökölött hajlam s lehet valamely beteges elváltozás eredménye. Közvetlen oka minden esetben helytelen anyagcserefolyamat, a felvett táplálék és az elégetés közötti aránytalanság. Hangsúlyozzuk, hogy soványítókúrák használatánál nem lehetünk elég óvatosak. A kövérség természetét s a követendő eljárásokat csakis orvos állapithatja meg. Esztelen, kontár módon leadott kilóinkat nem egyszer drága áron, egészségünkkel fizetjük meg.

A testsúly csökkentésének többféle módja — égési folyamat fokozása, testmozgás, sport stb. — közül rovatunk keretébe csupán a diétikus módszerek tartoznak. És pedig olyan étrendekkel foglalkozunk, amelyek elhizott, de egyébként egészséges szervezetű egyéneknek valók, tehát nem kell valamely kóros elváltozásra tekintettel lennünk.

Soványító kúráknál nem annyira az ételek tömegét, mint kalóriatartalmát csökkentjük. Ugyanakkor ügyelünk arra, hogy bőséges fehérjebevitellel fokozzuk a szervezet elégetési folyamatát. Célunknak megfelelő étrendeket olyan táblázat segítségével állithatunk össze, mely feltünteti az egyes élelmicikkek tápértékeit és kalóriatartalmát. A diétát ezen az alapon úgy válogatjuk össze, hogy az egész napon át fogyasztott élelmicikkek kalóriaértéke alólmaradjon a túlzott testsúly fenntartásához szükséges kalóriamennyiségnek. Olyan ételeket fogyasztunk, amelyek aránylag nagy tömegben is csekély tápértéket tartalmaznak, tehát anélkül, hogy hízlalnának, jóllakottság érzetét idézik elő.

Általában kerüljük a kövér húsokat, tejfelesen és zsíros rántással készült leveseket és főzelékeket, gyúrott és zsírban sült tésztákat. Alkalmas fogások például: zöldség- és húsleves, főtt marhahús, szárnyas, párolt borjúsült, vadfélék mártás nélkül, zsír- és vajmentesen roston sült halak. Körítésnek találhatunk főtt és zúzott burgonyát, mindenféle angolosan vajjal készített zöldfőzeléket, salátát olaj nélkül, savanyúságot stb. Tésztaféléket sovány sajt, vagy friss gyümölcs helyettesítheti.

Reggelire fogyasztunk szacharinnal édesített teánk mellé 1 darab főtt vagy buggyantott tojást, vagy 30 gr. sovány sajtot, vagy 50 gr. sovány hideg sültet. Ezek helyet adhatunk olykor 2 deci tejet szacharinnal. Tízórai kikapcsolandó. Uzsonna: egy csésze tea vagy 1 deci író. Napi kenyéradag 150 gr. barna vagy Grahamkenyér.

Soványító diétákba olykor gyümölcsnapokat iktathatunk. Ilyenkor egész napon át mindössze fél kg. almát vagy narancsot, vagy szőlőt fogyasztunk megfelelő időközökre beosztva. Nyári vegyes gyümölcsnap étrendje lehet például a következő: reggelire és uzsonnára 100—100 gr. cseresznye vagy meggy, tízórára 100 gr. eper vagy cseresznye, ebédre 100 gr alma vagy eper, vacsorára 100 gr. körte vagy cseresznye; összesn 500 gr. gyümölcs.

Mindezeket a diétikus módosításokat lassan, fokozatosan hajtjuk végre. Nem hirtelen fogyasztásra, hanem állandó, egyenletes súlycsökkentésre törekszünk.

A házinyul

Csodálatos, hogy mily nehezen válik nálunk általánossá a házinyúltenyésztés. Pedig oly kicsi helyen elfér, igénytelen, tartása olcsó; különösen faluhelyen nem probléma. De a városban is tarthatjuk ott, ahol a családi ház körül egy kis kert vagy udvar is van. Éppen csak a néhány ketrecre való férőhelyre van szükség, fedett, de levegős, világos fészerben s máris több családot nevelhetünk. Az élelmezése nem okoz nehézséget ott, ahol egy kis zöldségeskert is van, vagy ahol közelben van valamely nagyobb kertészet, amelynek zöldséghulladékait egész esztendőben úgyszólván ingyen kaphatjuk. E mellé egy-egy marok arpa vagy árpadara, télen egy kevés lucernaszéna s néhány répa s megvan a szerény igényű házinyúl kosztja. A kellő gondozás s a ketrecek tisztántartása mellett aztán ellátminket a házinyúl olcsó hússal, amelyről csak a képzelődés állítja, hogy nem jó. Ugyanúgy készítheljük el, mint a csirkét: a húsosabb hát- és combdarabokat úgy, mint a rántottcsirkét vagy borjút, aztán pörköltnek, paprikásnak, becsináltnak; rizzsel körítve vagy paradicsomosan, úgy, mint a pácolt ürüt ir módra. De úgy is, mint a vadnyulat, páccal. Vagy az öreg nyulat levesnek, a husát aztán ledarálva, kevés sertéshússal vegyítve, rendes vagdalthús módjára. Legalább tizféleképp elkészítve, elég változatosságot hozhatunk vele étrendünkbe s ha annyi házinyulunk van, hogy végre is megunjuk a húsát, akkor eladjuk azt s még egy kis bevételre is szert tehet így a ház asszonya.

De a szőrméjét is sok mindenre fel lehet használni. Láttam belőle sapkát, téli kesztyüt, vadászmellényt, meleg cipőbélést, házipapucsot, kabátgallért és kézelőt, karmantyut, kabátbélést, gyerekkabátot és gyerekkocsitakarót.

TEJFÖLÖS BORJUSZELET

A szép vékonyra felvágott borjúkarajt, vagy bécsiszeletet megmossuk, húsverővel kissé megveregetjük, besózzuk. Megfelelő nagyságú lábosban zsirt melegítünk s a besózott szeleteket abban jól megforgatjuk. Teszünk bele fél fej reszelt vöröshagymát, apróra vagdalt citromhéjat, egy kis csöves erőspaprikát, késhegynyi törött borsot, meritőkanál vizet és fedő alatt többször megforgatva pároljuk, amig puha lesz. Ha a vizét elsülte, citromlével megsavanyitjuk és néhány kanál tejföllel hirtelen felforraljuk.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Gulyásleves, szilvalekvárosgombóc. Vacsora: Rántott borjúmáj burgonyapürével.

Kedd. Ebéd: Vegyes zöldségleves, tejfölös borjúszelet rizzsel. Vacsora: Tojásos burgonya kolbásszal, alma.

Szerda. Ebéd: Lencseleves, füstölt oldalas borsópürével. Vacsora: Töltött rizs.

Csütörtök. Ebéd: Almaleves, pácolt őz áfonyával és burgonyapogácsával. Vacsora: Gombapörkölt.

Péntek. Ebéd: Halikraleves, paraj bundászsemlyével. Vacsora: Rakott burgonya, ementhali.

Szombat. Ebéd: Bableves disznókörömmel, sertéborda rántva. Vacsora: Pároskolbász tormával, alma.

Vasárnap. Ebéd: Májpüréleves, marhafilé burgonyával és mustárral, fánk. Vacsora: Hideg felvágott, tea, keksz.

Receptek

SZALONNÁS POGÁCSA (teához)

Huszonhét deka friss nyers szalonnát apróra vágva dörzsölünk el fél kiló lisztlel. Gyurjuk össze négy tojás sárgájával, sóval, kevés tejben áztatott élesztővel és annyi tejföllel, hogy ne legyen kemény. Pár óra hosszat pihentetjük, azután kisseggatjuk és szép pirosra sütjük.

—

ELSŐRENDŰ POZSONYI PATKÓ

Fél kiló vajat és egy kiló lisztet nyujtóval dolgozunk el jól a gyúrótáblán, gyúrjuk össze nyolc tojás sárgájával, hat-hét kanál tejföllel, négy deka tejben áztatott élesztővel és kis sóval. Pihentessük egy óra hosszat, majd osszuk el egyforma darabokra és minden darabot külön, külön nyujtsunk ki késfoknyi vastagságra. Töltsük meg a következő töltelékkel: fél kiló darált diót főzzünk meg tejben negyedkiló cukorral, kevés fahéjjal, szekfüszeggel és citrom héjával. A darált mákot ugyan így tejben főzzük meg, mint a diót, de beletehetünk egy szelet reszelt csokoládét. Töltsük meg a kinyujtott tésztákat, formáljunk belőlük kifliket és kenjük meg tojássárgájával. Jó, ha így megkenve pihentetjük egy órát és sülés előtt ismét megkenjük. Szép repedezett lesz a teteje.

TURÓSTÉSZTA FORMÁBAN, RÉTEGESEN

Tiszta tojással gyúrunk két levél jó kemény és egészen vékonyra nyujtott tésztát. Vágjunk belőle néhány tenyérnyi széles darabot, hogy ezzel a formát kibélelhessük. A többit vágjuk fel tenyérnyi kockára és hat-nyolc darabonkint főzzük ki sós vízben. Ha kifőtt, tegyük hideg vízbe, utána szürjük le jól. Ha ez készen van, a formát kenjük ki jól zsírral és rakjuk bele a hosszúra vágott tésztákat úgy, hogy az egész forma ki legyen bélelve és a tészta végei a forma két oldalán lelógjanak. Meghintjük forró zsírral, egy-két kanál tejfellel és megkezdjük a lerakást. Először egy sor tészta, majd az elkészített túró, ismét egy sor tészta, forró zsírral lelocsolva és így tovább, amíg elfogy. Ekkor rátesszük a lelógó tetejét, megzsirozzuk és szép pirosra sütjük. A túró tölteléket így készítjük el: Megfelelő mennyiségű túrót szitán áttörjük, két tojás sárgájával, tejföllel összekeverjük. Aki szereti, kaprot is tehet bele.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Olyan sok szépet

hallottál a cserkészetről, — írod, — és most nagyon szeretnél te is tagja lenni ennek a nagy családnak. Elragadtatással írsz és látszik minden sorodon, hogy tele vagy reménységgel, vággyal, hogy te is jó munkát végezhess az árvalányhajas kalapban...

Igen, az árvalányhajas kalap...

Itt van a baj, mert mint további soraidban írod, te nagyon szegény ember fia vagy. Olyan szegény ember fia, hogy még arra a kevés pénzecskére is rászorul az egész háznépetek, amit te keresel egyik társad oktatásával...

Látod, édes barátom, ez az, amit magadtól is megértettél.

Mert te cserkész voltál akkor is, mikor még nem gondoltál arra, hogy hivatalosan is belépsz valamelyik csapatba. Hiszen ott fogod hallani a tiz törvény között azt is, hogy a cserkész, ahol tud, segít. Hát lehet szebben és igazabban segíteni, mint te segítettél akkor, amikor kicsi kereseted is háztartásotok kiadására fordítottad...

Cserkészlélek vagy, akinek ott a helye a cserkésztestvérek között....

Mert nem a ruha tesz valakit cserkésszé, hanem a szív.

Egészen bizonyos, hogy akármelyik csapatnál fogsz jelentkezni, ott szivesen és örömmel látnak...

És nem fogják megkérdezni, hogy miért nem jársz diszes egyen ruhában, sőt egészen bizonyos, hogy alig veszed észre, s néhány hónap mulva már lesz egy,egy ruhadarabod is, anélkül, hogy kicsi kereseted kellene feláldozni....

Mert a szeretet találékony és segit ott, ahol csak lehet.

Minden csapat szivesen fogad, csak kopogtass...

Mindenütt szükség van ilyen öntudatos, őszinte, egyenes lelkű fiúra és ne félj a holnaptól, ha már ma igy megtudod állani a helyed. Mert azé a jövendő, aki helyt áll a jelenben...

Te pedig helyet biztositottál magadnak és helytállottál eddigi becsületes munkáddal életeddel...

Az ember szabja meg, hogy mennyit ér. Életével, munkájával.

sz. r. i.

Tavaszi hozsánna

A természet rügye már megfakadt
A nap arca együtt nevet velem,
Kint állok a virágzó fák alatt
Harmatos tavaszi reggelen.

Minden olyan üde mostan
Mégis olyan csendes.
Halk nesszel a fán felettem
Sok kicsi méh repdes.

A háztetőn turbékol a galamb
És mélabús andalító hangja,
Lelkemben egy mennybéli harang
A tavaszt hirdeti a tavaszt fakasztja.

Édes tavaszi napsugár
Orcámon megpihen,
Természet ajkáról hála száll
Te hozzád édes jó Istenem.

Távolról a harang mély zugását
Hozza ide a friss tavaszi szél
Ma itt minden melódiát zeng
Ma itt minden a tavaszról mesél.

Kenéz Elbert ref. gimn. II. á.

A ravasz Sanyi

Irta: Bartha József

A Sanyi anyja, ahogy megfordította a nagy idomtalan kulcsot a zárban, még vagy kétszer lenyomta a kilincset, hogy valóban bezárta-e a pitvarajtót. Aztán egy tekintetet vetett a hatodik életévét tapodó csemttéjére, aki az eresz alatt üldögélt nagy duzzogva és furcsa ákom-bákomokat rajzolt a földre ujjaival.

Ránézett Sanyira és meg is szólalt:

— Te Sanyi, aztán ugy vigyázz Zsuzsikára, mint a szemed fényére! Itthon ülsz, míg haza nem jövök a földről! Se a kúthoz, se az istállóhoz ne engedd a gyereket, megértetted!?

Sanyi durcásan rántott egyet a vállán és gyülölettel nézett az udvar közepén játszadozó hugára. Zsuzsi az oka mindennek! Itt van ez a gyönyörű napsütéses idő és most itthon kell kuksolni. Paliék már biztosan felkeltek, hiszen reggeli hét óra felé jár már az idő. Fel keltek és mennek az erdőbe madártojást szedni, meg az István völgyre, ahol roskadásig állanak a fák almával, meg körtével. Délig haza sem jönnek Paliék, viszont ő délig az udvaron ül és vigyáz Zsuzsikára, annak minden lépésére.

Az anyja ezután kapát, gereblyét vett elő és kifelé indult. De a kis kapunál még jónak látott visszaszólni.

— Ha rendesen vigyázol a gyerekre, apád hoz vásárfiát.

Sanyit ez sem vigasztalta meg. Tudja, hogy az apja ugyis hozna valamit a vásárból, ami a harmadik faluban volt, talán már azóta meg is vett egy csomó holmit.

Mondom, ez se kárpótolta az unalmasnak igérkező délelőttöt és ezért komoran piszkálta a földet. Először leirt egy »M« betűt, azután egy »K«-t. A »K« különösképpen tetszett neki és azt mégegyszer le is rajzolta.

Akkor azonban odajött a szöszke Zsuzsi és arrébb tolta a bátyját.

— Nem firkálsz az én homokomba, rossz Sanyi! — sipított a kétéves kislány.

Mert Zsuzsiban is megvolt az a sajátság, mint ebben a korban minden gyermekben: Mindent a magáénak vallott.

Sanyi egyszerűen megüthette volna és tovább rajzolt volna. De Zsuzsi ugy tudott bömbölni, hogy végig hallatszott az egész falun. És ha az egész falu nem is hallotta meg a bömbölést, de meghallotta a Csigéné szomszédasszony, ami épen elég. Csigéné ugyanis egy hét óta bizonyos almalopások miatt haragszik Sanyira; igy egészen biztos, hogy beárulta volna Sanyit, hogy verte a hugát.

Sanyi letett az ilyen verésekről. Felállt és lustán odább ment. Zsuzsi pedig diadalmasan visszacsoszogott az udvar közepére. Sanyi a fa kerítéshez sompolygott és kinézett a széles poros utcára.

Szembe velük a Berecék udvarán Berecné idomtalan bottal verte a télen házilag szőtt pokrócot.

Sanyi nem azt nézte, hanem a fenyvesre bámult. A Berecék udvara már a hegy aljában terült el. Ott még kopár volt a hegy és nagy szürkés sziklák meredeztek fel. Kis fenyők, nagy fenyők váltakoztak egymással néha a reggeli szél végigfutott rajtuk, olyankor megmozdultak a fák és nagy madársereg repült ki belőlük.

Sanyi azokat a fákat bámulta. Tudta, hogy a mezei verebek a fenyőfák aljában szoktak fészkelni, közvetlenül a föld felett. Hej, ha most ott lennénk Palival...

— Zsuzsi, menj a kúttól! — szolt rá nagy búsan. És hogy a húga ijedten arrébb ment, otthagyta a kerítést és nagy léptekkel járta körül az udvart.

Rettenetes harc dult benne. Tudta, hogy a Pali több fiúval nemsokára bejön érte és már előre habozott, hogy ittmaradjon vigyázni a hugára, vagy elmenjen és kitegye Zsuzsit a legrettenetesebb szerencsétlenségnek, magát pedig a legnagyobb verésnek.

Szórakozottan nézegetett körül az udvaron. Itt-ott egy tyúk kapargált. Az egyik jókora gödröt vájt a földbe és beleült, hogy elférje már benne, majd kiugrott belőle és tovább kaparta a gödröt.

A kakas is ott volt nem messze. Néma megbotránkozással szemlélte a kup alaku, alul-felül nyitott vesszőalkotmányt, amit a falusiak borítókasnak neveznek. Bámulta s mély szánalommal hallgatta a kas alá tett kis csirkék csipogását.

— Ilyen ostobák az emberek, — elmélkedett, — tudják, hogy mindenkinek a szabadsága a legfontosabb, anélkül nem élet az élet és no lám, éppen a szabadságot vonják meg a kis pelyhes jószágoktól.

Sanyi hatalmasakat lépdelt, majd megfordult.

— Ejnye, az ördög!! — Hát már megint a kutnál vagy! — ordított a kislányra.

Oda sietett hozzá és odébb penderítette.

Aztán ujra gondolataiba merült.

Mit tegyen? Nem hagyhatja itt ezt a kis nagyon gyámoltalan gyereket, hiszen megtenné azt a szégyenletes dolgot, hogy belefulna a kis kacsák ivóvizébe. Viszont mind járt itt lesznek Paliék és neki menni kell velük, mert nem birná ki egyedül egész délelőtt.

Zsuzsi ezalatt odament a szénapadlás feljárójára tett létrához és nagy bátorsággal kezdett felmászni rajta. Sanyi ere igen dühös lett. Ez a lány készakarva minden pillanatban az életével játszik — gondolta — hogy engem kétségbe ejtsen.

És akkor hirtelen felderült az arca.

— Na megállj te szoknyás artista, — gondolkozott nagy örömmel, — mindjárt nem fogod te a tudásodat megmutogatni.

És odaszaladt a borítókashoz. Felemelte. A csirkék minden irányba futottak ki alóla. A kakas ptdig buzgón helyeselte magában, hogy ime az ember is tud jó lenni, feltéve, ha akar.

Sanyi megragadta a kast s nagy buzgón a ház falához vitte. Majd megfogta Zsuzsit, aki éppen a harmadik létrafokot tapodta. Megfogta és a borítókas alá tette.

Aztán hátra se nézve, kirohant az udvarból. Zsuzsi pedig csak ült a kas alatt, a szemét óriásira nyitotta meglepetésében, még a csöpp szája is tátva maradt a meglepetéstől.

Imre bácsi postájából

Sokaknak. A szerencse forgandó lassan minden kis olvasónkra rákeríti a sort. Nem kell türelmetlenkedni, mert a türelem az, ami rózsát terem. Csak kitartás, szorgalom és előbb utóbb meghozza az eredményt. Én mindenkit számontartok. Mindenkinek itt a neve a könyvemben és az, akire rámosolygott a szerencse, már bele is kerül a jutalmazottak közé. Csak persze a szerencsét munkával, kitartással szorgalommal lehet ám siettetni is.

E HETI KÖNYVJUTALMAT: Mikó Sándor, Lázár János és Borbély Imre kapták. Jutalomkönyvüket szerdán délután fél négy órakor átvehetik a kiadóhivatalban.

Kedves Imre Bácsi!

A multkor a »Gyermekek Debreczenjében« azt tetszett irni, hogy az »Én szivem« cimü vers nem alkalmas a közlésre, most újból irtam s ha Imre Bácsi jónak találja, legyen szives közölni.

Szivélyes üdvözlettel:

Borbély Imre ref. fg. I c.

Kedves Imre Bácsi!

Nagyon megszerettem a »Gyermekek Debreczenjét. Én is szeretnék belépni a munkatársak közé. Itt irok egy verset, melyet ha Imre Bácsi jónak talál, legyen szives közölni.

Gajdics György ref fg. I c.

Kedves Imre Bácsi!

Ismét felkeresem irásommal Imre Bácsit Nagyon kérem Imre Bácsit, ha a verset jónak tetszik találni, úgy tessék szives lenni közölni.

Maradok továbbra is hü munkatársa:

Mikó Sándor ref. fg. II. b

Kedves Imre Bácsi!

Ismét itt küldök két verset. Ha jónak tetszik találni, tessék közölni. Ezután már sürübben keresem fel irásommal Imre Bácsit. Nemsokára egy történetet fogok beküldeni.

Addig is üdvözli Imre Bácsit:

Vincze Mária

Tavasz

Itt van a tavasz, elmult a tél
Minden kis madár szárnyra kél,
Repül a lepke, a barna cserebogár
S a kis pacsirta a levegőt hasitván.
A fák rügyeznek, a természet megindul,
Minden virág, minden fa új életnek indul.
Melegebb a föld, a gyermekek játszanak,
Még a felnőttek is jobban munkálkodnak.

Gajdics György ref. gimn. I. c.

Az ón szivem

Olyan, mint egy tiszta szilárd acél,
Ha ellenségem ellenem is kél,
A kezemben a kard sem henyél
S a szivem bátor marad!
S ha olykor a nagy pusztán
Végig süvölt a szél,
Nálam a szenvedés hitet, szeretetet remél.
A nagy égi csatában is megállom helyemet,
Mert Isten biztató szava vezeti szivemet.

Borbély Imre ref. fgimn. I. c.

A Stefánia Szövetség hajdúböszörményi csoportja sikeres gyermekdélutánt rendezett. Képünk: A kisszereplők.

Róka Róbert, az állásközvetítő

— MESE —

Irta: Szalacsy Rácz Imre.

Mióta olyan szerencsétlenül találkozott a Nagy Vadásszal Róka Róbert, igazán nem tudott dolgozni. Ugy tele volt a lába sörtékkel, hogy ha megmozdult, mindjárt ezer fájdalom nyilallott a derekába. Sántitott, sóhajtozott és már elszánta magát a legvégsőre: az elpusztulásra. Annál is inkább, mert senki sem hitte el neki a fájdalmait, azt hitték, hogy most is csalafintáskodik s azért huzza a hátulsó fertályát, mert könyörületet akar kelteni.

Rókáné asszony nyiltan hangoztatta, hogy:

— Nincs ennek a hurokra való betyárnak semmi baja, csak a dolgot nem szereti!

— Asszony, ne vétkezz az ég ellen, hogy ilyeneket híresztelsz rólam, — hajtogatta bánatosan Róka Róbert, de annyi ereje se volt, hogy megbubolja élete párját a disztelen beszéd miatt.

— Ismerlek én téged, finom firma, — csatarált hangosan Rókáné asszony, — az kellene neked, hogy én dolgozzak, munkálkodjak, míg te nagy kevélyen tekeregsz, csavarogsz, mint egy nagy úr.

Róka Róbert olyan méltatlannak tartotta a vádakat, hogy már nem is válaszolt. Szedte-vette a sátorfáját és nagy búsan elbicegett hazulról. Amint ment, mendegélt, itt is, ott is megállott sóhajtozni, nyögni, de mindenfelől csak csufondáros kacagást kellett hallania. Szarkák, Varjuék, sőt még Veréb Viliék is kacagtak a sántikáló veres koma után és akárhányszor hallotta, amint így beszélgettek róla:

— Tökéletlen fickója, még most is azt akarja elhitetni, hogy munkaképtelen!...

Amint jött, ment, egyszer csak azon törte a fejét, hogy vajon mit lehetne csinálni. Minden úton, módon keresethez akart jutni, mert már nagyon égette belső részeit az éhség. Hiába próbált kéregetni, elzavarták:

— Ismerünk jó maszk, csak haladj dolgodra! — vágták minden nütt a fejéhez az elutasítást.

Már arra is rávetemedett, hogy egy félnapot eltöltött az egyik Úrge tagnál, hogy hátha sikerül elcsípni valakit, de bizony Úrgé k is észrevették, hogy miben töri ökelme a fejét s nyomban más kijáratot furtak maguknak és nagy vihogva kacagtak ravaszdi felé, aki alattomosan pislogott zsákmányra az ürgelyuknál.

— Elkéstél verespofájú, elkéstél! Máskor jókorabb kelj fel, ha rá akarsz szedni bennünket.

Szégyenkezve oldalgott el Róka Róbert ujabb meggyalázása helyéről, s amint Füzfa uton kullogott tova, hát meglátja ám, hogy az egyik odvas Füzfán ékes betükkel az van kiirva:

— Bagoly Bálint tanácsadó irodája.

— Ezt megnézzük, — villant egyet Róka Róbert agya, s nyomban elkezdte kapargatni az odvas Füzfát, mire kibökte nagy, pápaszemes fejét Bagoly Bálint:

— No, hé, hát téged mi szél hozott erre?

— Csak hagyd el, tudós Bagoly Bálint, ne is kérdezd! — kezdett sopánkodni ravaszdi.

— Akkor mit zavarsz engem, — türelmetlenkedett Bagoly Bálint, aki jól ismerte Róka Róbert gazságait és hirtelen visszahúzódott a lakása ajtajából. Erre Róka Róbert könyörgésre fogta a dolgot:

— Ha Istent ismersz, ne hagyj el, segits rajtam!...

— Akkor beszélj, ebadta, ne óbégass itt, ugy is tudom, hogy engem is rá akarsz szedni!...

— Óh, dehogy is akarlak, éppen téged, te nagy tudású Bagoly Bálint, aki ugy is bele látsz a vesémbe is!...

— Gyorsan mond, mit akarsz tőlem, mert nincs időm!

— Tanácsot kérnék! — nézett fel olyan szelíden Róka Róbert, hogy mindenki megszánta volna. De nem ugy Bagoly Bálint:

— Te kérsz tőlem tanácsot?

— Én, én, tekintetes fiskális úr, mert ha te sem adsz tanácsot legalább, akkor elpusztulok éhen!...

— Dolgozz, haszontalan fickója. Erős, ügyes vagy!

— Gyenge és beteg vagyok. Aztán meg is rokkantam...

— Ez mese beszéd, fiam takarodj innen, mert nyomban megbaracko lak! — és most már véglegesen visszahúzódott Bagoly Bálint és semmiféle könyörgésre nem jött többé elő.

— No megállj te országos nyúzó — vicsorgatta a fogát Róka Róbert dühében, mert szerette volna kitekerni nagy pápaszemü Bagoly Bálintnak a nyakát. De lám, mint felvigyorgott kivicsorított foggal a fára, látja ám, hogy mi is van kiirva a Bagoly Bálint ajtajára:

— Ingyen tanácsadó iroda. Állás és elhelyezkedés...

— Megvan, nohát, Róka Róbert hogy te eddig erre nem gondoltál, — bökött nagy kacagással a nagy buksi fejére hires Róka Róbert és nyomban felkiáltott Bagoly Bálint hoz, amint elindult nagy boldogan

— Jusson eszedbe, te álomszuszék, hogy ezt még hétszeresen megkeserülöd!...

Bagoly Bálint szóra sem méltatta ravaszdi szemtelen kiabálását.

Róka Róbert szedte az irháját és menet közben egyik terv a másik után pattant ki az agyából.

— Ugy lesz az, hogy a Füzesnél felütöm a sátorfámat... Megnyitom állásközvetítő irodámat, aztán bát persze, arra járnak el Juhosék, Bárányék... Majd csak meglesszünk mostmár... Ez a tökéletlen Bagoly Bálint akaratlanul is ellátott jótanácsal. — szedte olyan gyorsan a lábait Róka Róbert, ahogy csak birta.

Füzes közelében vizsgálni kezdte a fákat, végre kiválasztott egy öreg odvas füzet. Körüljárta, bekukkantott az oduba is, aztán csettintett a nyelvével és ugy mondta:

— Pompás, egészen más!...

A közeli szántóföldről hozott egy nagy töklaput és ravaszkodó álnokoskodással belibbent egy másik darab földre is, ahol cékla levele piroslott. Hirtelen kirántott egy céklát, lekaparta róla a borító héját és irni kezdett a töklapura:

— Róka Róbert állásközvetítő irodája. Bárkit felelősség mellett jó állásba helyezek el szerény díjazás mellett.

Mikor elkészült a felirással, a Füzfa odujának bejárata fölé akasztotta egy száraz ágra. Aztán leült az iroda elé és most már várta az ügyfeleket. Amint ott üldögélt és spekulált, hogy mit is fog ő most tökéletlenkedni, észrevette, hogy a földön mellette Gyermekláncfü fehérbóbitás szálai hajladoznak. Nosza, menten eszébe jutott, hogy Bagoly Bálintnak bizonyára azért van olyan nagy tekintélye, mert pápaszemet is hord. Kapta, fogta magát és mindjárt le szakitott néhány Gyermekláncfü szárat és abból olyan ügyesen összemesterkedte a pápaszemét, hogy boltban sem lehetett volna takarosabbat kapni. Majd hosszú muharszállal orrára és fülére akasztotta a pápaszemet és igy olyan tudós képe lett egyszerre, hogy egy éppen ara haladó Nyuszi nagyot köszönt ravaszdinak.

— Kezét csókolom, doktor bácsi, mit tetszik itt csinálni?...

— Növényt gyüjtök, fiacskám, hát te hol jársz erre? — sunyitott csillogó szemmel ravaszdi.

Hivogató harangszó

Magas tornyú kis templomban tizet üt az óra,
Megkondul már a harang is vigan bimbamozva.
Szép csengésü méla hangján a fáradt lelkeket
Hivogatja, csalogatja a jó embereket

Öreg néni fájós lábbal siet a templomba,
Gyorsan tipeg, hogy ott legyen a vég harangszóra.
Szép zsoltárral a kezében leül egy kis padra,
Hálaadó imádsággal magába roskadva.

Ha elhallgat a harangszó s a búgo orgona
A nép boldog énekével felhat a magasba
És a komoly lelkipásztor felmegy a szószékbe
S nagy lelki gyönyörüséggel merül az igébe.

Majd vége lesz a beszédnek s felhangzik az ének
És a hivek a templomból mind kiözönlenek.
S bent a magas kupolában halkan szól a kis harang,
Szép csendesen tovább búgja bim-bam, giling-galang.

Nagy Erzsébet.

Május

Giling, galang,
Május harang,
Ezer virág,
Üvölt, kiált
Kint az erdőn.

A nap feljön,
Pacsirta zeng,
Lent és ott fent,
A nagy világ
Tele van szavával

Kicsi virág,
Kis gyöngyharang
Giling, galang
Beh szép minden.
A jó Isten.

Szeret minket,
Ime intett
Ezer virág
Milljó virág,
Illatán keresztül.

Csina néni.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György

A „Debreczen" 500 pengős pályázata

TANÁR UR KÉREM!

— Tizedik hét. —

Tudom? Nem tudom?

1. Mi a címe annak a magyar hangosfilmnek, amelyben Jávor Pál keresztrejtvényt fejt?
2. Hány világrekordot tart ma még Nurmi? (Melyek ezek?)
3. Hol volt »János pap országa«?
4. Ki az a magyar költő, aki közleményeiben »legbúsabb búsulók«-nak nevezi magát?
5. Hányt hős bujtattak el a görögök Trója alatt a »fa-ló«-ba?
6. Kik találták fel a pénzt?
7. Ki volt az a görög böles, aki minden dolgot a vízből származtatott?
8. Ki volt az első magyar színházi karmester?
9. Ki volt »ferney-i pátriárka«?
10. Ki és milyen munkájával kezdte meg az irodalomban az Alföld szépségének leírását? — (Etekintetben Petőfit is megelőzte.)

Megsugom magának

a »Tanár Ur kérem!« című pályázatunkkal kapcsolatban — a hetedik és a nyolcadik héten — feladott kérdésekre helyes feleleteit:

Tudja-e még? (Hetedik hét.): 1. Ruzsicska József: Béla futása. 2. Irinyi János. 3. Jugoszláviáé. 4. Gróf Benyovszky Móric. 5. Egressy Béni. 6. Babonás hagyomány. 7. Deák Ferenc. 8. Monok (Zemplénmegye) 1802 szeptember 17. vagy 19. — 9. 10.3 secundum. 10. Kisfaludy Károly.

Ön is tudja, csak nem jut eszébe. (Nyolcadik hét.) 1. Kékes (1010 m). 2. II. Apafi Mihály az önálló Erdélyi fejedelemség uralkodója, míg Erdély utolsó választott fejedelme II. Rákóczi Ferenc volt. 3. Gidófalvy Janesó Pál (1761—1845). 4. Fadrusz János. 5. Arábia. 6. IV. (Kun) László és Habsburg Rudolf Ottokár cseh király ellen. — 7. Izsó Miklós. — 8. Luxemburgi Zsigmond (1387—1437). Ferenc Józsefet csak 1867-ben koronázták magyar királyá, s így 49 évig uralkodott mint alkotmányos és jogilag is elismert király. 9. Sehol. 10. Vulkán Mexikóban (Közép-Amerika 5452 m. magas).

A »Tanár Ur kérem!« c. pályázatunkon résztvevők pontállása, — a nyolcadik hét után — a következő:

80 pontos: 6, 10, 11, 25, 36, 49, 50, 91, 92, 108, 118, 157, 165, 215, 229.

79 pontos: 3, 4, 7, 9, 12, 14, 15, 28, 32, 48, 60, 63, 66, 71, 75, 83, 94, 96, 97, 103, 106, 121, 132, 137, 140, 147, 149, 151, 152, 153, 168, 169, 174, 190, 202, 228.

78 pontos: 5, 19, 20, 23, 26, 27, 33, 35, 44, 51, 59, 61, 68, 78, 80, 81, 89, 91, 98, 100, 123, 130, 131, *134, 136,* 138, 139, 158, 172, 175, 179, 184, 198, 206, 208, 209, 210, 216.

77 pontos: 21, 22, 24, 30, 39, 47, 53, 55, 56, 58, 62, 65 69, 72, 73, 77, 84, 86, 87, 90, 109, 110, 112, 119, 122, 127, 128, 129, 135, 144, 145, 146, 159, 160, 161, 170, 176, 177, 178, 185 192, 201, 218, 225.

76 pontos: 1, 8, 17, 40 41, 42, 70, 76, 79, 99, 105, 111, 113, 115, 116, 120, 148, 163, 164, 167, 181, 182, 183, 191, 205, 213, 214, 217, 219, 221, 222.

75 pontos: 2, 16, 29, 31, 37, 45, 46, 54, 101, 102, 104, 107, 114, 133, 141, 143, 154, 155, 166, 171i 173, 180, 188, 193, 194, 195, 196, 199, 203, 204, 207, 211, 212, 226.

Mindenkit nyomatékosan figyelmeztetünk arra, hogy legkésőbb péntek este 6 óráig adja be a »Tanár Ur kérem!« pályázatát! — A 6 órán túl beadott pályázatokat nem áll módunkban elfogadni!

A »Tanár Ur kérem!« c. pályázattal kapcsolatban felhívom mind denki figyelmét arra: a nyertesek sorsolását május 18-án fogjuk meg ejteni a szekesztőségünkben, délután 3 órakor. Erre az érdeklődőket szívesen látjuk. A nyertesek neveit, valamint a pályázók végleges pontállását a május 23-iki számunk rejtvényrovatában fogjuk nyilvánosságra hozni! A díjakat május 26—30-ig bezárólag, — d. e. 9—1 és d. u. 4—7 óra között, — mindenki átveheti a pénztárnál, a törzslappal való igazolás ellenében.

Rejtvényposta

MINDENKIT ÉRDEKEL!!

A »DEBRECZEN Keletmagyarországi Napló« — nagy anyagi áldozatok árán, — ez év márciusában »Tanár Ur kérem!« cím alatt, nagyszabású rejtvénypályázatot irt ki, mely a mai kérdéscsoporttal be is fejeződik. Ezzel kapcsolatban 40 értékes díj kerül kiosztásra, 500 pengő összértékben. A rejtvényrovat nagy sikere arra indította lapunk igazgatóságát, hogy újabb pályázatokat irjon ki előfizetői és példányszámonként vásárlói részére.

Már most felhívjuk olvasóink figyelmét, a pünkösdi számunkban kiirásra kerülő keresztrejtvénykészítési pályázatra, melynek kapcsolatban, — egy 10 pengős első díjon kívül, — hét értékes jutalom kerül kiosztásra.

A május 23-iki számunkban pedig, egy öthetes Rejtvényolimpiász feltételeit hozzuk nyilánosságra. — Ezzel kapcsolatban ismét 40 értékes jutalom kerül kisorsolásra.

Mint játjuk, lapunk mindent megtesz ennek a felkapott »szellemi sportnak« népszerűsítése érdekében. A rovatvezető pedig mindent elkövet a rejtvényrovat érdekessége és újszerűsége érdekében. Rejtvényfejtőink részére számos meglepetést tartogatunk, melynek csúcspontja Boross György: Amikor az élet ad feleletet című rejtvényregénye lesz. Ennek első része 1937 június 27-iki számunkban fog napvilágot látni.

Petőfi Sándor

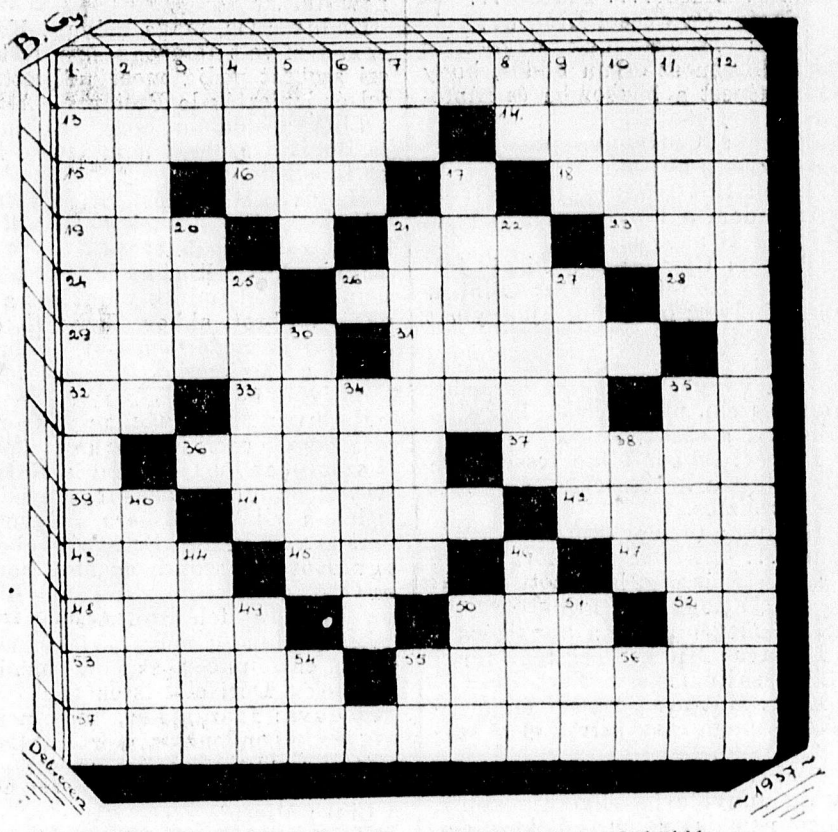

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

VIZSZINTES SOROK:

1. Petőfi szeremese, akit később feleségül is vett. 13. Szó csúnya időjelzésre. 14. Isten neve az Izlámban. 15. Vissza: képző, -ve párja. 16. Itóka jassznyelven. 18. A magyar kártya égyik lapja. 19. Gyom. 21. Nen is ezé! 23. Lol. 24. Állam — franciául. 26. Erdélyi magyar újságíró. A »Brassói Lapok« főszerkesztője volt, mi gbe nem tiltották. Keresztneve: Béla. 28. A neodym vegyjele. 29. Dohány németül. 31. Ilyen szerkezet pl a daru is. 32. A stontium vegyjele. 33. Petőfi elbeszélő költeménye. — 35. Rangjelző szóeska. 36. Egész része. 37. Vissza: betévő falat nélküli. 39. Egressy Gábor. 41. Ilyen barát is van!?! 42. Nem áll szilárd alapon! 43. Csomó a kötélen. 45. Lakoma. 47. Vissza: hatalmas ázsiai népfaj. 48. Főúri cím. 50. Kendert munkál. 52. Veisz Áron 53. Például: Hektor a kutyáknál! 55. A »rémek« ugyancsak dörzsölik a tenyerüket örömükben, ha a naplementét ez követi!?! 57. Petőfi elbeszélő költeménye.

FÜGGŐLEGES SOROK:

1. Petőfi humoros költeménye. 2. Petőfi költemény címe. 3. Betű kiejtve. 4. Égitest. 5. Vissza: valamennyi, összes. 6. Rka. 7. Megyek latinul. 8. Igen — más nyelven. 9. Bugyi Sándor fogja a tajigája elé. — névelővel. 10. Egyforma mássalhangzók. — 11. Mondai görög hős, az argonauták vezére és az aranygyapjú elrablója. 12. Petőfi költeménye. 17 Azért van..., hogy lássak vele! 20. Lóeledel. — 21. Petőfi böleselő költeménye. — 22. Köszörülő, fenő. 25. Állóvizek. 27. Faképnél hagyja!? 30. Rimánkodtat. 34. Bűnt követ el. 35. Petőfi hazafias költeménye. 38. Vég angolul. 40 Egyenes ellentéte! — 44. Német egyetemi város a Rajna mellett (92.000 lakos). 46. Áldás ellentéte. 49. Fékező kezeli. 50. Jó háziasszony teszi délelőtt. — 51. Használja a szemét. 54. Képző: -ve párja. 55. Egyforma mássalhangzók. 56. A tantal vegyjele.

Csak ugy mondom

... hogy ezen a héten a következők részesültek jutalomba:

1 díszdoboz csokoládé: Fekete Anna, Homok utca 132.

1—1 könyvet: Kiss Rózsa, Miklós utca 46. Kovács Zoltán Ötmalom utca 7. Kovássy Imre, Vámospéresi út XXII. Lukács Mária, Werbőczy utca 2. Máthé Gizella, Timár utca 46. Mender József, Erzsébet utca 34. Püspök György, Csillag utca 38. Selényi Zoltán, Baranya u. II. Szörnyi Rózsika, Szaboleska u. 15. Takács Ilona, Jerikó utca 42. Titonelli Ida, Varga utca 23.

Megfejtések a jövő vasárnap.

TANÁR UR KÉREM!
10. SZÁMU SZELVÉNY.

Név:
Foglalkozás:
Pontos cím:
Törzslap száma:

10. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név:
Pontos cím:
Foglalkozás:

LUDAS MATYI

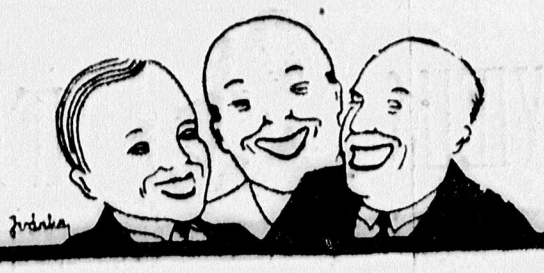

Link és Haduva

Irja: **Ali ben Rasi.**

Link: Pincér!... Pincér!...

Pincér: Parancsol Link úr?

Link: Ez magának egy friss sajt? hiszen ez olyan büdös, hogy ehez képest a büzbomba és záptojás csak rózsaviz.

Pincér: Csodálom, pedig egészen frissen hoztuk.

Link: Hát frissnek elég friss, alig tudom a tányéromon tartani, mindég ki akar mászni.

Pincér: Ugy látszik kissé tulérett, de ha tetszik parancsolni, a retek helyett hozhatok újhagymát az elveszi a szagát.

Link: Inkább egy gázálarcot hozzon vagy fogja be az orromat, amíg eszem, mert félek, hogy leszédülök a székről.

Pincér: Akkor talán tessék átülni ebbe a karosszékbe, ami biztos, az biztos.

Haduva: (belép) Jónapot... Jónapot...

Link: Alászolgája kedves Haduva úr, jó hogy jön, legalább segít nekem megenni ezt a kis tizórait.

Haduva: Mit kell segíteni annál a falat sajtnál?

Link: Hát a sajtot azt én megeszem, maga csak szivja el a szagát.

Haduva: Már kezdi az ugratást, pedig annyi a beszélgetni valónk, hogy nem is tudom, hol kezdjem. (Pincérhez) Maga meg legyen szives, legalább egy legyezőt hozzon nekem.

Pincér: Igenis kérem (el).

Link Mi az: olyan meleg van itt?

Haduva: Meleg az nincs, de annál büdösebb van.

Link: Azt én is érzem, na meséljen már, mi az a sok új hir?

Haduva: Na hallja, Kecskeméten földrengés volt, Párisban világkiállításra készülnek, Pesten megnyilt az Áruminta Vásár, a Bocskay-Belgrádból 14 golt hozott haza 1 ellenében, Londonban királykoronázásra készülnek, Pesten leleplezték a Rákóczi szobrot és leszerelték a NEP jobbszárnyát, mit mondjak még?...

Link: Elég, elég, csak egyenként Tényleg üdvös volt ez az Áruminta-vásár, ha olyan jutányosan lehet ott bevásárolni.

Haduva: Miért? Maga mit vásárolt?

Link: Én semmit, de a Bocskai az ugyancsak jól bevásárolt.

Haduva: De Link, az Istenért! ne keverje össze a dolgokat, a Bocskay nem Pesten volt, hanem Belgrádban és ott nincs is Áruminta Vásár.

Link: No ez még külön szerencse, képzelje akkor mit hozott volna haza, ha ott is nagyvásár van.

Haduva: De esett az eső és nagy sár is volt, amibe a labda valósággal beleragadt.

Link: Igen, de ugylátszik csak akkor, amikor a mieink akartak gólt rúgni. Egyébként Kósa, a kapus igenesak száraz maradt.

Haduva: Hogy-hogy?

Link: Mert behúzódott a kapu alá ott nem ázhatott meg és csak akkor szalad ki, amikor a belgrádiak gólt akartak rúgni, biztosan azért, nehogy őt érje a sáros labda.

Haduva: Hát valahogy így lehetett, de mit szól a szép Rákóczi szoborhoz, látta már képen?

Link: Igen, láttam a lapokban a képen, ahogy a munkások leszerelik, jó erős földrengés lehetett, csoda, hogy az egész szobor össze nem dült.

Haduva: Oh, maga hólyag! Kecskeméten volt földrengés, a Rákóczi szobrot pedig most állitották fel és leplezték le Pesten.

Link: Csodálom, hogy Kossuth és Bocskai szobrát nem vitték fel az ünnepélyre.

Haduva: Már miért vitték volna fel őket, mit keresnek azok a Rákóczi szobor mellett?

Link: Na hallja, ha a Déri muzeum elől fel tudták vinni azt a 4 pucér szobrot, akkor Kossuth és Bocskai is megérdemelték volna, hogy a kollégájuk ünneplésére meghivják őket.

Haduva: Maga gyenge barom, csak nem képzeli hogy a Déri előtti szobrokat Pestre vitték a Rákóczi szobor mellé, azokat Párisba vitték a világkiállításra. Egyébként is van Pesten Bocskai szobor és a Kossuth szobra az meg pont az Országház téren van, ahol Rákóczi szobrát felállitották.

Link: Mondja már... Párisban is van elég pucér szobor, mégis kivitték a Déri elől is őket.

Haduva: Igazán kár, hogy nem vagyunk Londonban, mert akkor legalább magát is zárt intézetben tartanák.

Link: Miért?

Haduva: A koronázásra való tekintettel az összes olyan elemeket akik a közre nézve veszélyesek, letartóztatásba veszik az ünnepségek idejére.

Link: És kik azok a veszélyes elemek?

Haduva: Az ilyen hülyéken kivül, mint maga, a politikailag megbizhatatlanokat továbbá a zsebtolvalyokat és nemzetközi szélhámosokat.

Link: Na ennek is csak a zsebmetszők örülnek.

Haduva: Hogy-hogy? Ezt nem értem?...

Link: Már azok, akiket nem tudnak elfogni, mert ezek legalább megszabadulnak a konkurenciától és több jut nekik...

Függöny.

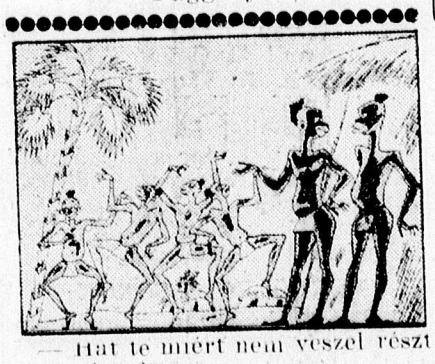

— Hát te miért nem veszel részt a táncban?

— Sajnálom, de nem vagyok megfelelően öltözve.

REKORD

— Hallottam, hogy a fia rekordot állított föl a motorbiciklijével.

— Az ám. Fél év alatt nyolcszor került a kórházba.

HAJNALI TÁJÉKOZÓDÁS.

— Te mit gondolsz, hol vagyunk most? Tenálad, vagy nálam?

— Nem tudom... De ugy hallom, hogy jön egy asszony, mindjárt kiderül minden.

A MESTERDETEKTIV.

— A helyzetből következtetem, hogy ez itt az áldozat....

TÁRSASUTAZÁS.

— Hölgyeim és uraim. Miután körülvettem önöket a muzeumban külön felvilágositásokkal szivesen szolgálok.

— Mondja kérem, milyen viaszkal kefélik a parketát, hogy ilyen szép fényes?

IKREK A FÉNYKÉPÉSZNÉL

— Kérem, kedves mester, olyan legyen a kép, hogy az egyik gyereket meg lehessen különböztetni a másiktól.

— Természetesen! Csak azt tessék megmondani, hogy melyik a másik!

SKÓTOK

— Milyen most önöknél a futball élet?

— Városunkban teljesen megszünt a futballsport.

— Megszünt? Hiszen az önök csapata volt a legelső csapat a skót csapatok közt. Talán lelohadt a nagy lelkesedés?

— Nem, a lelkesedés ma is megvan, de elvesztettük a futball-labdánkat.

BONYODALOM

— Beleegyeztek már szüleid a házasságunkba?

— Még nem. A papa még nem nyilvánitotta véleményét és a mama vár, hogy ellentmondhasson neki.

A VÁSÁRLÁS IZGALMÁBAN

Nem felejtette véletlenül maguknál a kisbabát az asszonyom? Itt volt utoijára bevásárolni.

»BECSÜLETES GYEREK

— Hallom, javitóba vitték a fiát.

— Oda vitték, szegényt. Pedig nagyon becsületes gyerek volt, mindent hazahozott amit lopott.

IDŐSZÁMITÁS

— Mondja, János, mióta beteg a gazdája, a báró úr?

— Nem tudom pontosan, de mikor először jött hozzá az orvos, még Ford-kocsija volt, most pedig a pompás limousinban jár.

Pillangó

Irta: Móricz Zsigmond

(28. folytatás.)

Ilyenekhez jár az Andris. Ennek bezzeg nem kell a Maróti-lány, meg más tisztességes fejéreselédd, — megesett !... no nagy sor... hiszen kaphatna igazi hadiözvegyet is, akinek volt ura! De hát hiába huzzák a kutyának a fejét az asztalra. Nem is érdemes ilyen szegény lányokról beszélni se, egyik olyan mint a másik, soványak, nevetősek, ugrifülesek. Ezek között jól érzi magát. De komoly vagyonos, ruhás, becsületes lányokkal nem tud mit csinálni.

Csupa halál és kétségbeesés az anya sorsa, mikor azt látja, hogy két ilyen hatalmas, világesudája szép gyereke van s egyik se tudja a maga javát. Mit akarnak, mit akarnak a jóságukkal, szépségükkel, ha ilyen szerencsétlen természetük van, hogy mindenik boldogságot szerezhetne s egyiknek sem kell.

Szörnyü rossz kedv volt a házban, senki sem beszélt. Az öreg megette a vacsorát, savanyu krumpli volt, de olyan savanyú is volt ez az élet. Ma egész nap nehéz munkában volt, fát vágott ki szakmányban, úgyhogy kihajtotta magát, még lefeküdni sem volt kedve, oly fáradt volt. A felesége még rosszabb volt, folyton föl-föl vezekedett a nagy csöndben és káromkodott.

— Majd megtanítlak én benneteket.

Zsuzsika pedig ült magának a kuckóban és hallgatott. Már régen megszokta, hogy még munkát se vett a kezébe, csak ült, ült és a testében zsibongó szerelmet hallgatott. Jóska a Maróti-tanyán volt. Ugy szédült, ha erre gondolt, zuhant, zuhant lefelé a semmibe.

Éppen lefeküdni készültek, mikor muzsikaszót hallottak messziről. Az anya mindjárt megijedt, érezte, hogy a fia lelke szól a zenében. Az apa könnyelmü szívével fölügyelt.

— Ugyan ki lehet?

A muzsika egyre közeledett, meg állott a ház előtt. Akkor bejöttek s az ablak alatt kezdtek rá.

Zsuzsika elpirult. Boldog is volt.

— A te Jóskád? — mondta az apa. — Hát ilyen legény az? — és egy kicsit hümmögetett rá. Nem is gondolta volna.

Az asszony azonban nem engedett a rosszkedvéből s kinézett az ajtón. Rögtön visszakapta a fejét.

— Rossz betegség!... Majd az a málészájú!...

Elhallgattak. Akkor ki lehet. Az asszony még beléjük szurta:

— Talán a Maróti-tanyán! ott majd huzatja az úrfi...

— Hát ki a, no? — szólt az apa.

— A te fiad!

Az öreg elámult.

— Andris? Andriskám? — s ragyogott az arca. — Egyem meg a lelkit. Hát fiam, mi ez?

Andris csendesen mosolyogva lépett be, mint egy fiatal medve. Már nem volt katonaruhában, mert az anyja megőrizte legénykori ruháit. Tarka utazósapkát kapott valahol, az fityegett hetykén félrevágva a búbján.

— No idesanyám, mi a nótája, — mondta az anyjának — hagy recsesentem nyélbe.

A cigányoknak be kellett jönni. alig fértek a kis szobába. Körbe állott a négy cigány, primás kontrás, brácsás, meg a klárinétos.

— Mert mír azír, — mondta bocos áradozással, debreceniesen cifrázva Andris — olyan kedvem van idesanyám, még a kutyám is leül maga elibe, úgy kell neki szógálni!...

Az anya kicsit mosolygott. A napszámosember asszonyának öröme volt az arcán. Ez mégis megenyhíti az életét, ha a fia örvend és mulat. Ember lesz ebből, ha nem nagygazda is. Szegény ember úgyse tesz fére egy garast se, nem gondol a holnapra, nem úgy mint a gazdák, akik kétszer szeretnék megenni az ételt is. Szegény ember nek a jövője a két karjában és a munkakedvében van. Hadd örüljön hát a »fiam«, úgyis eleget szenvedett... Igy jobban szeretik őt a vagyonosak is, pedig az a reménység. Hadd mulasson, nem költi apjáét, anyjáét.

— Idesanyám, bikálni akarok! — mondotta Andris és ölelgette az anyját— bikálni akarok a sorsommal, e pedig nem esik meg bor nélkül...

Most a primásnak esett neki:

—Lacikám, a nyüstyit neki, ides Lacikám, most olyant húzol, amilyent még a fileddel sem hallottál. Adott pízemért azt húzod, akit parancsolok! Nem emijen-amojant.

— Orosz nótát fogtok tanulni, — mondotta aztán és elkezdett fütyölni.

A primás halkan kisérte, pengette a húrokat és lassú, síró, idegen dal libegett a kis szobában, idegen ízeket , szagokat hozott, idegen érzéseket.

Nekik csak furesa volt, különös, de Andrisnak szívére ment s egyszer csak a vastag legény levágta magát az asztalra s elkezdett tele tüdővel zokogni.

Megilletődve nézték, Zsuzsika odabújt hozzá és simogatta a fejét.

— Ezt mán tudta a kis fiam danolni — mondotta Andris és újra s még hevesebb zokogásban tört ki.

— Nem baj Andriskám, — mondotta a primás — majd szólok a jegyző úrnak, elhozassuk a feleségedet a gyerekkel.

Andris felbődült.

— Az nem kell... Az asszony nem kell, csak a gyerek.

Kinos csönd volt.

— Nem szereted? — Kérdezte Zsuzsi.

Andris hallgatott.

— Szerettem, — mormogta, nagyon is szerettem, még most is szeretem. De nem magyarul gondolkozott, csak spórolásra. Hét pokol volt nála az életem... Idesanyám, nem értett meg engem.

— Orosz vót, fiam.

— Nem orosz vót, az én asszonyom vót! Ugy kellett vón néki érezni, ahogy én érzek! azt kellett vón neki gondolni, amit én gondolok!... Ahogy maguk idesanyám.. De ha én azt mondtam fejér, akkor azt mondta fekete... Megöli magát, ha ellene szólok.

— Ölje.

Andris hallgatott.

— Mit jöttem el édes szülém! El kellett szokni az asszonytul. Idesanyám míg meghalok, siratom... Tűzd rá... Nem azt! ne magyar nótát! azt az oroszt, hé... akit fütyültem .. ezt... amèket a kisfiam is tud...

Ujra ráborult az öklére és soká sírt.

Akkor nyilt az ajtó és bejött Jóska.

Mentegetőzni kezdett.

Csudalkozva nézte a dolgot, a cigányokat, az András sírását, a pipázó Hitves Pait és a Zsuzsika mozduiatlan, rémülten ránéző arcát.

Megjelenése mindenkit megzavart. Az anya bálvánnyá lett és elfordult, az apa lesütötte a fejét, Zsuzsika dermedt volt. Csak Andris pattogtatta tovább az orosz nótát.

(Folytatjuk.)

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNY PIACI ÁRAK

Búza 18.60—19.00, rozs 18.60—19.00, árpa 13.50—14.20, zab 13.50—14.50, tengeri 9.60—9.30, lucerna 5.50—7.00, szalma 1.50—1.60, cukorrépa 1.50—1.60, takarmányrépa 1.00—1.10.

TERMÉNYTŐZSDE.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.05—20.25 78 kg 20.25—20.45, 79 kg 20.50—20.70 80 kilós 20.60—20.80. — Felsőtiszai 77 kg 19.85—20.05, 78 kg 20.10—20.30 79 kg 20.35—20.55 80 kg 20.50—20.70 rozs pestvidéki 20.30—20.40, rozs más származású 20.40—20.50, takarmányárpa elsőrendü 15.25—15.75, középminőségü 14.60—15.00, sörárpa kiváló 20.50—21.50, prima 18.00—19.50, sörárpa 16.50—17.50 zab elsőrendü 16.70—16.85, középminőségü 16.60—16.70, tengeri 11.30—11.40, korpa 11.00—11.20, nyolcas liszt 13.90—14.20 P.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 18.50—19.00, rozs 18.40—18.50 árpa 13.50—14.00, zab 13.50—14.00, tengeri 9.20—9.50, ólucerna 6.00—7.0 ujlucerna 3.50—4.40, cukorrépa 1.50—1.60, takarmányrépa 1.00—1.10.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérjövedelemben beállott változást május hó 20. napjáig a jogkövetkezmények terhe mellett jelentsék be. A bejelentés erre a célra szolgáló nyomtatvány ürlapon történik, melyet a városi adóhivatal kivetési osztályában, darabonként 6 filléres előállítási költség megtérítése ellenében lehet beszerezni (Városháza I. emelet 26. sbámú szobába). A kiállított és a bérlővel eláíratott bejelentési ív május hó 20. napjáig ugyanide nyujtandó be. Bejelentés tárgyát képezi minden, rendszerint bérbeadás utján hasznosított és az év április havában üresen nem állott bérlettárgy, amelyek május havi vagy évnegyedi bére a novemberi bevallásban bevallott bértől akár bérengedmény, akár béremelés vagy új bérbeadás folytán eltért. Nem képezik bejelentés tárgyát az év április havában üresen állott és ilyennek bejelentett bérlettárgyak, valamint azok a helyiségek, amelyek nem bérbeadás utján hasznosíttatnak, ideértve azt az esetet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik. Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május hó 20. napjáig nem tesz eleget, az előálló béresökkenés folytán járó adótörléshez való igényét elveszti. Ha oly évközi változás bejelentését mulasztja el, mely a beállott jövedelem emelkedése folytán terhére előírást eredményezne, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 P-ig terjedhető pénzbirsággal fog súlytatni, ahány bérlettárgynál a bejelentést elmulasztotta. Amennyiben a változások közül csupán a béresökkenések nyernek bejelentést és házbirtokos a béremelkedés bejelentését elmulasztja, cselekménye adócsalásnak minősül. *Városi adóhivatal.*

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről akár tengelyen, akár vasúton, vagy posta utján a város területére behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, sör, hús, szeszesital — a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatal fogyasztási adóügyosztályánál (földszint, kapubejárattal szemben) a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy az összes behozatali útakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak nyoleszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel elmarasztaltatik. *Városi adóhivatal.*

x A debreceni országgázló mindenkié, adakozzék rá minden debreceni !

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMTATVÁNYOK
alábbi szövegekben a kiadóhivatal pénztáránál, darabonként 10 fillérért kapható:
Pince kiadó.
.....hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás 1 2 3 4 6 szobás

Szenzációk
5 db stoppoló pamut
1 levél tűvel
5 db notesz
36 db hullám csati
4 pár cipőfüző 60 cm.
tételenként
25 fillér
Benyáts
Áruház.

Levelezés

Intelligens
fiatalember csinos séta és strandpartnernőt keres „Nyári pajtás" jeligére. 601

Házasság

Jobb
családból való nagyiparos vállalkozó nősülne. Leveleket „Rózsa" jeligére kiadóba. 1437

Férjhez menne
jómegjelenésü intelligens 36 éves elvált asszony 160 pengő havi fizetéssel kereskedőhöz, vagy jobb iparoshoz. — Levelet „Ketten keresükn" jeligére a kiadóhivatalba. 1622

Alkalmazást nyer férfi

Kőműves
építőmestert keres. Keleti sor 9. (Vargakert.) 1524

Fiatal
ügyes füszerességéd felvételik. Kiss Áron, Petőfi tér. 1573

Kerékgyártósegédek
felvétetnek Kigyó utca 16. Suba Mihály. 1581

Cukrászsegéd
ügyes, kiszolgálónő azonnalra felvételik, Farkas, Hatvan ucca 2. 1735

Fodrászsegéd
azonnal beléphet, Hunyadi ucca 8. 1743

Kitünő
összeköttetésekkel rendelkező, minden információt ki biró, intelligens jó megjelenő urakat és hölgyeket keresünk üzletszerzői tevékenység kifejtésére, fix fizetéssel és jutalékkal. Kezdőket beoktatunk. Jelentkezés az Anker Általános Biztosító RT. Ferenc József ut 34. sz. I. em. alatti irodahelyiségében 10—1 óráig. 1593

Magasrangu,
nyugdíjas kitünő összeköttetésekkel rendelkező urakat üzleti reprezentánsnak, fix fizetéssel és jutalékkal felveszünk. Jelentkezés Anker Biztosító Piac u. 34. I. em. alatti irodahelyiségében. Telefon: 22-29. 1594

Kocsis
jó bizonyítvánnyal felvételik. Hatvan u. 35. 1555

Kifutófiút
jó családból valót felveszek — Roth Adolf posztóüzletében, Révész tér 2. 1643

Üzleti szolga
állandó alkalmazást kaphat Tóth Gyula vas üzletében. Jelentkezés hétfőn az üzletben. 392

Fényképezőgépek

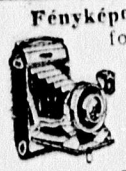

foto anyagok Takarékosságra is. **Ungár látszerész és** fotoszaküzletében, Széchenyi u. 1. szám. 317 7. 15

Uri szabósághoz

elsőrendű kézimunkások felvételnek, Sas utca 3. 1712

Kifutót

felveszek azonnal Szent Anna utca 39. fűszerüzlet. 1713

Zenészek

primás, cimbalmos, dobos felvételtik, Halász vendéglőben. 1721

Nőtlen

kiszolgáló csapost, vidéki vendéglőbe azonnal alkalmazok. Értekezni: Meszena utca 2. 1690

Kovácssegéd

és tanuló felvételtik, Kishegyesi út 38. 1736

Kőműves,

komencióra felvételtik, Széchenyi utca 21. sz., délután 3—5 óráig 1692

Fiatal fiú,

szikvízüzembe töltőnek azonnal felvételtik, Csokonai utca 31. 1694

Kifutófiú

felvételtik, Vágó László fűszerkereskedésében Feleki utca 71. 1742

Cipészsegédeket

állandó munkára 20—24 pengő keresetig biztosítom és tanulót felveszek, Simonffy u. 4. Klement. 390

Portás

és portafiú felvételtik. Frohner szállodában. 1745

Alkalmazást keres férfi

Házfelügyelői,

pénzbeszedői, raktárnoki állást keres nős szerelő 3000 P ingatlan biztosítékkal. Cim a kiadóban. 1571

Alkalmazást nyer nő

Müvelt

gyermekszerető bejáró gyermekbont 5 éves és 8 hónapos kis leányom mellé keresek. Foglalkoztatása reggel 8-tól este 8 óráig; reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora és készpénz fizetés mellett. Jelentkezés d. u. 2—3-ig Maróthy Gy. u. 18. 1532

Keresek

azonnali belépésre — kimondott jó hölgyfodrász kisasszonyt. Major Pál fodrász, Vásárosnamény. 1549

Ügyes

mindenes bejárónő egész napra — azonnal felvételtik. Péterfia 4. cukrészda 1552

Zacskóragasztó

lányokat azonnal felvesz „Albert" Papirüzem. Csapó utca 56. 2001

Gyakorlott

gyors- és gépírónőt keresek. Rényi ügyvéd, Miklós utca 4. 1562

Kenyérárusítónő

óvadékkal felvételtik. — Erzsébet u. 40. 1595

Confektio

nadrágszabósághoz kézi lányt, ki már volt alkalmazva, felveszek. — Wesselényi u. 77. 1596

Tanulólány

fizetéssel felvételtik. — Varjas Pál könyvkötészete. Péterfia u. 17. 1600

Bejárónő

azonnal felvételtik. Rákóczi u. 17. 1601

Mindenes

főző leányt azonnalra felveszünk. Ref. Kollégium. Tápintézet. 1603

Lakást

adok házimunkáért, — Acél u. 9. 1612

Intelligens,

megbizható kisasszonyt keresek délutánra. Német, németül tudó előnyben. Mester u. 33. 1503

Nagyobb

leány és fiu kifutónak felvételtik Petőfi tér 3. 1572

Főzőnőt

keresek vidékre 15-re. Szakácsnőt, vagy szobalányt 15-re vagy 1-re. Rákóczi u. 10. balra. 1579

Varrólányt,

ki önállóan dolgozik, azonnalra felveszek. — Schreiber Piac u. 19. 1587

Megbizható

középkorú nő, ki főzni tud, azonnalra felvételtik. Kut u. 90. 1589

Bejárónő

felvételtik, könyvvel. — Jelentkezés 8—10-ig Simonyi ut 21. sz. 1591

55 év

körüli bejárónőt keresek. Hétfőn jelentkezzenek. Poroszlay ut 37. 1592

Ügyes

fehérneműfoltozónő kerestetik. Jelentekzni dél előtt Péterfia utca 31. 1635

Fiatal

kisleány bejárónak felvételtik. Jókai u. 5. 1615

Trafikba

gyakorlott, komoly intelligens nőt keresek, óvadékkal. Cim a kiadóban. 1621

Cipőüzletbe

kiszolgálásban jártas leány felvételtik. Csapó utca 18 sz. Herskovics. 1698

Mindenes

leány, ki főzni tud hosz szú bizonyítvánnyal 15 re, vagy elsejére felvételtik, Vajda, Nemzetőr utca 4. szám. 1657

Délutánra,

pár órai munkára, jobb bejárónőt felveszek Károlyi Gáspár utca 20. Poroszlai út 26. számnál kezdődik. 1005

Ügyes

kifutóleányt vagy fiút felvesz Schultz fogászati laboratórium. — Piac utca 9. I. em. 1645

Tanulóleányokat

felvesz Tassi Kata női divatszalonja. Kossuth utca 11. 1642

Jó házból való

leány tanulónak és egy kifutó felvételtik. Fehérnemü szalon, — Batthyány utca 9. 1710

Bejárónő,

ki jól főz, kis családhoz felvételtik. Jelentkezés 12-től 2-ig Homok u. 46. 1654

Bejárónőt

keresek. Jelentkezni lehet. Károlyi Gáspár u. 14. szám alatt. 1652

Ügyes

tanulóleányok szönyegszövődébe felvételnek. Monti ezredes utca 14. 1646

Középkorú

asszonyt tanyásnénak keresek, Csemete utca 10. szám. 1674

Szakácsnőt

Hajdúszoboszlóra fürdő idényre tejivóba felveszek, aki hasonló üzemben dolgozott jelentkezzen, Nagyvárad u. 18 sz Balázsnénál. 1679

Mindenes

bentlakó leány azonnal felvételtik, Domokos Lajos utca 28.

Gyermekszerető

jobb leány, ki háztartási munkát is végez jelentkezzék. Német ajku előnyben, dr Gömöry, sebészet. 1696

Kifutóleány,

felvételtik, héttőn jelentkezni Szipál műterem, Piac utca 44. 1693

Gyermektelen

házaspár azonnal felvételtik, házmesternek, — Tanító utca 13. sz. 1661

Nadrágszabósághoz

kézimunkás férfi, vagy nő felvételtik, Timár u. 29. szám. 1668

Megbizható

ügyes mindenest, jó bizonyítványokkal azonnal felveszek, Eötvös u. 50. szám. 1672

Hölgyfodrász-

tanulóleányt felveszek. Ki gyakorlott előnyben „Piri" hölgyfodrász, — Eötvös ucca 49. 1705

Ügyes

segédlányokat felvesz Tóth szalon, Batthyány ucca 9. 1731

Női ruha

varrodába gyakorlott segédleány és tanuló leány felvételtik, Gergelyné, Miklós ucca 25. 1732

Kifutóleányt,

fogorvosi rendelőbe felveszek, Piac ucca 38. 1727

Munkásleány,

kifutóleány felvételtik, Boeskai légyfogó üzem, Garay ucca 16. 1720

Kiszolgálóleány,

vendéglőben jártas, fizetéssel, ellátással felvételtik Halász vendéglőben Margitfürdőnél. 1722

Fehérnemü

varráshoz segéd- és tanulót felveszek. Ugyanott bejáró kislány is felvételtik, Kölcsey ucca 21. szám. 1716

Kis lányok

felvételnek, Szépességi ucca 7. szám, uccai lakásban. 1715

Magas

fixfizetéssel jó munkás hölgyfodrász kisaszony állandó alkalmazásra felvételtik, Nyomtató u. 2. szám. 1737

Ajánlat

Magyar,

keleti szönyegek vétele eladása Izsáknál, Piac 68. Kedvező fizetési feltételek. 1. 5. 11

Zománctűzhelyet

felelősséggel készit, bármilyen szinben, szépen, Levencsik, Árpád tér 17 993 5 28

Költözködés

alkalmával villanykörtéit 20 fillérért beseréljük. Villanykörte 80 fillér. Mindent cserélünk. Vagyonmentő. Hunyadi u. 18. 1522 5. 2

Figyelem!

Mindenki, aki nálam 4 pengőért villanyvonulálást készittet, gyönyörü művészi fényképpel meg lesz örökitve. Szabóné fodrászaában, — Miklós ucca 7. 1043 5 13

Poloskairtás

lakások átvizsgálása felelősséggel, Kiss, Kigyó 5. Csapó felől. 1237 6. 2.

Tizennyolc éve

közmegelégedésre jutányos áron szolgáljuk a cseréphályhát vásárló közönséget. Átrakás Hardimutrendszerre s tiszlitás. — Zephir és mindennemü folytonégő kályhák szakszerü javitása, — Gschmeidyné, Timár u. 17. sz., telefon: 13—41. 1918 7. 8.

Némethy cipőüzem

Simonffy ucca 2. sz., fájós lábakra gyógycipőket, ludtalpbetéteket s mindennemü javitást szakszerüen készit. 1002 5. 5

Oltatlan és oltott mész,

cement és minden épitési anyag legolcsóbb a Debreceni Mükögyárnál, Fürdő ucca 2, telefon: 10-93. 1572 vv

Vágó Sándor

férfi ruha és női kabát árúházában, **Csapó u. 10. szám,** a tavaszi öltönyök, raglánok s női felöltők megérkeztek. 124 5 25

Olcsóbb

a Likalit faszénkocka tél kg. 20 fillér. Kapható Grünfeldnél, Hatvan 21 Kaufmannál, Csapó 29 667 5 25

Szerelési

kútfúrási munkákat és javitásokat jutányosan készit Füvessy, Simonffy ucca 15. szám, telefon: 28—03. 1439

Ciánoztassou

bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi 9., telefon: 14-27. 1430 6. 2.

Elvállalok

mindenféle helybeli, vidéki fuvarozást, — költöztetéseket Zugó u. 6. 1537

Sodrony,

ágybetétek, drótsodrony kerítések, vaságyak, mosdók, penzió berendezések, kerti vasbutorok készülnek Ottónál, Rákóczi 13. 1620

Kertilócák,

nyugágyak, vendégágyak, fürdőkádak, s gumicsövek, locsolók kaszák, kapák, kövek, nyelek, Nagy vasüzletében, (csapókanyar). 1704

Perzsaszönyeg

művészies javitását, s mosást garanciával legolcsóbban vállal Tütündjián, Arany János ucca 34. szám. 1675

Festés,

cipő, retikül, öv, stb, vallanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10. szám. 1691

Varrógépkölcsönzés

varrógépek s kerékpárok vétele, eladása, javitása, Eisenberger, Csapó ucca 101 113 +

Jégszekrények

sörapparát, hálók, ebédlők, kombinált szobák, iróasztalok, hármas szekrények, szőnyegek, s varrógépek, borbélyberendezés, eladók, — Széchenyi 6 124 +

Figyelem

mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait bútorát fényeztetné kérjen díjmentes árajánlatot **Szekeres** festővállalattól. Debrecen Homok ucca 122. szám telefon: 13—19. 145 +

Fürdőszoba

berendezések mintaraktára, Gyenes, Szent Anna ucca 8., telefon: 19—37. szám. 84 +

Sempernova,

nemes vakolat, kapható minden szinben a Debreceni Mükögyár Rt. Fürdő ucca 2. telepén, kinek kizárólagos gyártási joga van. 1306

Elegáns

ruhákat, kosztümöket kabátokat, szép kivitelben olcsón készitek. Tanulókat felveszek. — Futó Juliska, Péterfia ucca 37. 1728

Poloskairtást,

ciángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom, Kossuth ucca 17 szám, Nánássy. 1699

Arctisztátalanságoktól

megszabadulhat évtizedes tapasztalataimmal kiválasztott kozmetikumok által. Földes, Vigmozi bejáratnál. 1647 vv.

Fehérnemü

varrodáját színházközből Külsővásár tér 7 sz. alá helyezte, pártolást kérve Nagy Erzsébet. 1739

Épittetők

figyelmébe. Remek saroktelek, legszebb, legjobb helyen eladó. — Nagyjövőjü. Igy is jövedelmező. Felvilágositást ad Sikos, Péterfia 48 sz. harmadik pince. 1597

Teljes ellátás

Kellemes lakás

finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23—39. szám. 1397 6. 2.

Élelmiszer ital

Mák.

Elsőrendü kék mák nagyban Gerstner Kálmánnál Széchenyi u. 37. 1556

Frissen

olvasztott libazsir kiloja 2.40. Libahúsüzletben, csapóuccai színház átjárónál. 1734

Sajáttermésü

finom zamatú bor, 28 literenként 34 fillér. Előtvös ucca 10. 1709

Oktatás

Eddig

Franciaországban élt középiskolás francia órákat ad. Pacsirta u. 5. sz. 1619

Hangszer

Kitünő hangú

koncert zongora eladó Hadházi ucca 5. uccai lakás. 1685

Bútor

Eladó

szép, faragott, komplett háló, egy vizstartány — Szappanos u. 17. 1570

Konyhaszekrény

uj, modern, olcsón eladó. Honvéd u. 45. 1602

Régi stiluso

faragott dióta ebédlő eladó. Megtekinthető d. u. 3—4 óráig. Kölcsey u. 13. sz. 1544

Gyermekágy

fából, tábori ágy olcsón eladó. Rákóczi utca 33. 1533

Modern

uj dióhálók, konyhaberendezések olcsón eladók. Péterfia utca 52. 1639

Ebédlő

eladó. Csillag ucca 112. 1707

Vegyes

Epitész urak!

3 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiséges villamat gyümölcsössel és még külön házbellyel adnám cserébe annak, aki 3 szobás, fürdőszobás mellékhelyiséges házat épit nekem. Andrássy út 35. sz. 1530

Tehenet

vállalok tartásra tejhaszonra. Bellegelő 512. Karsai Göztéglagyár düllő. 1588

Grafológusnő

lelki klinikáján mindent megmond. Felvilágosit, tanácsot ad. Széchenyi u. 43. 1618

Tehén istállót
10—20 darabra bérbe keresek, Dózsa utca 6.
1666

Gyümölcsök
szakszerű permetezését jutányosan vállalom, Magoss György tér 16. Takács. 1669

Autó, motor kerékpár

Kerékpárját
átzsírozza, tökéletesen javítja. Alkatrész raktáron, Nagy István, Széchenyi utca 6.
668 5. 22.

Kerékpárkölcsönzés
varrógép és gramofon javítás olcsón SZALAI műszerésznél, Hatvan utca 17. Alkatrészek olcsón. 875 5. 28

Autó,
5 liter fogyasztású, csukott, 500-as, generáljavított motorkerékpár eladó. Bocskai vasöntöde, Szoboszlói út 4.
1350

„Nasch"
gyártmányú, négyüléses személyautó, kifogástalan állapotban eladó. Kossuth u. 54. 1221 vv

Autó
felvizsgázva, — kisfogyasztás, 60 P évi adója, 450 P. Nyil u. 28. sz. 1542

Motorkerékpár
Triumph alig használt, könnyű gép eladó. Péterfia u. 17. 1599

Keresek
2—3 lóerős 220 voltos 42 periodus villanymotort. Bartha, Ispotály 3-b. 1611

Segédmotor,
mágnes, karburátor és egy kisautó eladó. Böszörményi út 19. 1683

350-es Harley,
kifogástalan karban teljes felszereléssel, hétfőtől, Burgondia 15. 1725

Egy új
kerékpár eladó. Böszörményi út 86. vendéglő.
1667

Villanymotor,
Ganz 3.8 HP, 100 Volt, használt, eladó. Roboz, Piac ucca 8. sz.

Uzlet, műhely raktárhelyiség

Hentes-
mészárosüzlet és szatócs bolt bármire kiadó. Márton K. 15.
1640

Üzlethelyiség
kiadó Sas ucca 2. alatt, Dénesnél, Cegléd ucca 22. szám. 394

Forgalmas
útvonalon üzlethelyiség ipari célra kiadó. Goldmann, Külsővásár tér 13. szám. 1723

Üzlethelyiség
kiadó. Szent Anna ucca 36. szám. 1650

Átadó üzlet vendéglő

Átadó
városi vámház kocsma, Baranyi út 5. 1684

Nagyforgalmu
italmérés vezetése átadó, kaucióképes személynek. — Ajánlatot „Biztos kenyér" jeligére a kiadóba. 1613

Rövidáru
kézimunka üzlethelyiség esetleg berendezéssel átadó. Csapó 19.
1605

Kiadó lakás egyszobás

Egyszobás
utcai garzon lakás elő-, fürdőszobával kiadó. — Fenyves parkban. Dózsa utca 12-b. 1576

Szoba,
konyha, éléskamara, jó szágtartásra külön udvarral junius 1-re kiadó Tócóskert Acél u. 8.
1578

Szoba,
konyhás pincelakás, — esetleg házmesteri teendőkért magános párnak kiadó. — Felvilágosítás Magoss György tér 15. 11-től 12-ig. 1583

Kiadó
egy szoba, konyha és spejz. Csillag u. 11. sz.
1629

Kiadó
uccai szoba, konyha, kapunál, június elsejére Fötvös ucca 65. 391

Világos
pinceszoba, házaspárnak kiadó. Meszena u. 5. szám. 1678

Parkettes
uccai szoba, előszoba, s konyha, július 1-ére kiajó. Teleki ucca 53.
1703

Beköltözhető
uccai szoba, konyha, s spájz, előszoba, villany Szondi ucca 6. szám, Tócóskert. 1664

Kiadó
Apafi uccai és Nyilastelep, Malvin uccai házunknál egy egyszobás uccai lakás. Értekezni Gazdák Bankjában.
1659

Kiadó lakás kétszobás

Arany János u. 15.
kétszobás, fürdőszobás lakás kiadó, augusztusra. 1471

Kétszobás
előszobás lakás utcai mellékhelyiségekkel, és kerttel kiadó. Márton Kálmán u. 28. 1567

Augusztustól
kétszobás, fürdőszobás komfortos lakás gázzal, vízzel, villannyal kiadó Tisztviselőtelep Forgács utca 5. 1585

Kettőszobás
több mellékhelyiséggel, tiszta, csendes udvaron augusztusra Hatvan utca 24. Keresztépület.
1610

Kétszoba,
fürdőszoba, mellékhelyiséges lakás aug. 1-re kiadó. Agárdy 9. 1628

Kiadó
újonnan épült modern kétszobás lakás, augusztus elsejére, Szappanos ucca 25. 1686

Két szoba,
előszobás lakás, újonnan festve, elsejére, — vagy azonnal kiadó. — 2x1 szobásnak is, Mester ucca 20. 1719

Szép kétszobás
lakás kiadó. Szoboszlai út 4. D. Értekezni lehet Nap ucca 22. 1700

Uccai
kétszobás, előszobás lakás, mellékhelyiségeivel kiadó. Böszörményi út 8. sz. (városi nyomda mellett). 1662

Kiadó
augusztus elsejére kétszobás, fürdőszobás lakás, Borz ucca 9. 1651

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás
uccai parkettás lakás minden mellékhelyiséggel augusztus 1-től kiadó Csapó u. 50 1529

Kiadó
Hatvan utca 61. szám alatt november 1-re háromszobás összkomfortos utcai lakás. Érdeklődni lehet az Alföldi Takarékpénztárnál.
1609

Háromszobás,
fürdőszobás utcai szép lakás kertes udvarban kiadó. Simonffy ucca 52. sz. 1630

Két és háromszobás
emeleti helyiség vállalatnak, irodának, Csapó ucca 1. alatt azonnal bérbeadó. 388

Kiadó lakás nagyobb

Parkettás
táncterem, három mellékhelyiséggel — kiadó. Érdeklődni a háztulajdonosnál, Péterfia 30.
642 5 21.

Négyszobás
uccai, fürdőszobás modern lakás, fásított udvarban, augusztus 1-től kiadó. Rákóczi ucca 35.
1631

Ötszobás
komfortos, lakásnak, irodának, rendelőnek augusztusra kiadó. Szt. Anna 7. 1633

Svetits palotában
uccai négyszobás lakás június hó 1-ére kiadó. Érdeklődni a gondnokságnál. 1688

Butorozott szoba

Kiadó
butorozott szoba Nagyerdő szélén, féregmentes új villában, 1—2 ágyas. Poroszlai ut 82.
1574

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 személynek, parkirozott udvarban május hó 15. napjától kiadó. Rákóczi utca 35. szám.
1631

Különbejáratú
utcai bútorozott szoba kiadó. Jókai u. 5. 1616

Teljesen külön-
bejáratu — csinosan butorozott szoba május 15-re kiadó. Megtekinthető déli 1 órától Garai ucca 20.
1308

Bútorozott
szoba, ellátással 45 pengőért kiadó. Csap ucca 66. szám. 1677

Villában
csinosan bútorozott szoba, május 15-ére kiadó. Domokos ucca 28.

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Varga ucca 6. 393

Kis bútorozott
szoba kiadó. Bútorok eladó. Szent Anna ucca 5. szám, udvarban balra 1730

Különbejáratú
uccai bútorozott kis szoba kiadó. Gólya ucca 8.
1619

Bikabérház I. 9.
bútorozott szoba, fürdő szoba, esetleg zongorahasználattal kiadó.
1706

Bútorozott
szoba, esetleg konyha használattal kiadó. Csemete ucca 10. 1673

Lakást keres

Központban
keresek kétszobás, komfortos lakást júliusra, s esetleg augusztusra. — „Pontos fizető" jeligére

Ingóságvétel

Ha elköltözik
bútorait, szőnyegeit s disztárgyait stb rendes áron értékesíteni akarja, jöjjön az Ingóságközvetítőbe, ahol annak az árát azonnal készpénzben ki is fizetik. Hagyatékok becslését vállaljuk. Kálvin tér 19 (püspöki palota), telefon : 11—99.

Veszek
egy jó állapotban lévő középnagyságú Kalorkályhát. Ajánlatot kérek: Csender György, Timár u. 13. 1617

Permetezőgépet,
magasnyomásút veszek. Ugyanott hinta eladó. Csörsz ucca 14. (Honvédtemető uccából nyilik). (A)

Ingóság eladás

Minden elképzelhető
antik s modern bútorok szőnyegek, dísztárgyak, festmények, előszoba, s iroda és konyha bútorok meglepő olcsó áron kerülnek eladásra az Ingóságközvetítőben, ref. püspöki palota, telefon : 11—99

Egy
hentes és mészáros üzletberendezés eladó. — Cím a kiadóban. 1178

Selyemhernyó-
tenyésztésre alkalmas keretek állvánnyal, — gyalupad, 200 literes káposztás kád, függönyrudak, villanyernyők olcsón eladók. Uszó utca 9. 1546

GYERMEKKOCSI
modern alig használt, valamint jókarban levő KERÉKPÁR olcsón eladó. Vargakert, Déli sor 21. szám. 2001

Fogorvosi szék,
köpőcsésze, falikar, mű szerasztal eladó, Cim a kiadóban. 1598

Mérleg
5 és 100 kilós súlyokkal olcsón eladó. Nyulas, Százados u. 19. 1069

Eladó
2000 cserép, 27 kupás. Bercsényi utca hatvanhét. 1568

Eladó
mindenféle előnyomdai sablonok, pamutok, s cérnák, előnyomott vásznak, Pacsirta ucca 27. szám. 1483

Eladó
3 darab ablak ki- benyiló. Bujdosó u. 35.
1002

Ikerablak
két darab, teljesen új, 12 szárnyú 160x170 cm. nagyságban eladó. Kölcsei utca 12. 1580

Eladó
jó üzleti asztalok és cimbalom. Garai u. 11.
1577

Keveset
használt kerékgyártómühely berendezés eladó. Szondi utca 23.
1582

Eladók
finom női holmik és elegáns szürke férfi öltöny. Tóthné, Péterfia 48. II-ik udvar. 1597

Zongora
és egy 9 lámpás rádió eladó. Cim a kiadóban.
1565

Kocsmai
berendezés eladó. Asztalok, székek, puld. Domahidy u. 13. Homokkert. 1637

Jégszekrény
puld és egy redőnyös üzletajtó olcsón eladó. Malvin u. 43. 1634

Eladó
egy keveset használt Berkel-mérleg és egy üzleti jégszekrény. Török Bálint u. 16. 1614

Jégszekrény,
szezlon, varrógép, tükrök, öltönyök, falióra, könyvek eladók. Csapó u. 16. 71

Kerti bútor
jégszekrény, rekamié megbizásból olcsón eladó. Vár u. 4. Házfelügyelőnél. 70

Egy
alig használt vágó és heggesztő pisztoly jutányosan eladó. Piac 41. Házfelügyelő. 1624

Eladó
csirkekeltető gép, kártyaasztal, akvárium, sütőteknő. Péterfia 19.
1648

Műhelyablak,
2 darab, 125x125-ös eladó. Kar ucca 30. 1653

Használt
ajtók és ablakok többféle méretben eladók. Kígyó u. 5. 1655

Jókarban
levő **„fagylaltapparát"** olcsón eladó vagy bérbeadó. Csapó ucca 32. Listák. 1656

Villanymotor
2.5, 20 HP famegmunkálógépek, komplett darálók, 930 mm motoros cséplőgarnitura eladók, Monostorpályi út 70.
1741

Üzletberendezés,
fiókos, eladó. Nagy Endre, Csapó ucca 28. szám, udvarban. 1665

Üzleti
nagy stelázsik, pultok s hálók, ebédlők, bőrgarnitura, jégszekrény, antik vitrin eladó. Hatvan ucca 18. szám. 1724

Egy jó állapotban
levő sima bőrvarrógép eladó, Kossuth ucca 41. Lovass. 1729

Eladó
öt darab szép kerti szobor. Károly Ferenc József út 38. 1711

Eladó
kifogástalan állapotban levő sötétszürke férfiöltöny, Nyil ucca 126.
1733

Egy roló,
jókarban levő eladó. Csemete ucca 20. 1697

Eladók
nagy tükrök, rádió szalongarnitura, divány, s asztalok, képek stb. — Cserepes ucca 1. szám. Megtekinthető : 10—6 óráig. 1695

Gyermekkocsi,
fekvő, modern, alig használt eladó. Faragó ucca 8. I. lakás. (A)

Jégszekrény
kétajtós, kitünő, elköltözés végett, húsztiteres vasfazék is eladó. Deák Ferenc ucca 10. 1671

Eladók
betegtolókocsik, iróasztalok iratszekrények rakettek, hencserek, rekamiék az Ingóságközvetítőben. 1670

Gazdasági termények

Arpa és rozs,
használt ajtók, ablakok eladók, Zugó ucca 4. sz reáliskolánál. 1744

Gazdasági eszközök

Eladó
mézpergető Neiser, vagy K. B. méretbez, 2 drb dobtengely, vizszintező — Láncsa ucca 13. sz. Homokkert. 1525

Kutszivattyuk
eladók. Kutfurrást, javitást vállal Kiss kutfruó, Jánosi 7. 1590

Gyomirtó
tengerihez, aratógép, fükaszáló, szekér eladó. Böszörményi ut 32.
1683

Vetőgép
12 soros, vánkosos szekér, kocsitengelyek eladók. Károly Ferenc József út 21. B. 1687

Eladó
25 méteres 2.5 colos cső 600 literes víztartály, szivattyuk, 20 lóerős benzinmotor, Lorántffy ucca 46. 1728

Bakóczy László

ingatlanforgalmi irodája
Verbőczy-utca 8
járásbíróság mellett
telefon 28-26 saját ház

Köztemető kapujánál villamos megálló mellett, aszfaltos útnál, 12 hold, építkezésre, s szőlő- gyümölcsös telepítésre kitűnő alkalom, hat, esetleg három holdat adunk, katasztrális holdanként ezerháromszáz pengőért.

Potomáron megvehető a Péterfia ucca 61. számú, Ajtó ucca sarkán levő hatalmas nagy épület, üzletekkel és nagy úrilakással.

Mellette, Eötvös ucca sarkán, a Péterfia 59. számú saroképület Kék macska vendéglővel, a régi Gombos Ferenc-féle hentesüzlettel, lakással.

Továbbá az Eötvös u. 6 és Ajtó ucca 5. számú ház, két uccára nyuló. Kétfele is megosztható.

Mind a három házastelket hihetetlen olcsó áron odaadjuk s a szükséges bankkölcsönt adni tudjuk. — Érdemes megtekinteni.

Mindenik ingatlan eladása felett kizárólagosan a közismert Bakóczy iroda rendelkezik. Oda tessenek gefáradni, vagy telefonon beszólani.

Eladó ingatlanok bőséges választékban.
1717

Boroshordók
200—300 literesek, kitűnő állapotban eladók Halásznál, Margitfürdőnél. 1710

Eladó házhely

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felv ágosítást ad dr Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy u. 12. sz., I. emelet.
1231 vv

Közműves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsönátvállalásával eladók — Felvilágosítást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12.
1575, vv.

Eladó ház

MINDENKI
OLVASSA EL!
Igazán alkalmi vételek!
Honvéd u. 25. Hatablakos uriház, minden elfogadható árért, kevés előleggel, sürgősen eladó.

Zrinyi u. 18. Villaszerű kétszoba, üvegezett veranda, melléképületek, gyümölcsöskert, villamosnál — 6000 pengőt kérünk.

Homok u. 10. Kétszobás, egyszobás lakás, istálló, közművek — 5000 P. Gazdálkodónak is alkalmas.

Homok u. 22. Kétszer kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel — 4500 pengő.

Kanális u. 22. szvbn

Kanális u. 17. (Téglaskertben.) Adómentes palatetős, — egyszoba konyha, mellékhelyiségek, gyümölcsös, 1231 négyszögöl fekete földdel — 4500 P.

Csokonai u. 50. számu házért 4500 pengőt kérünk. Építkezésre is iktünő hely. — Eladása sürgős! Árajánlatot kérek.

Szegfü u. 39. (Péterfiai laktanya mögött) Egyszoba, üvegezett veranda, konyha, éléskamra, melléképületek, kitünő konyhakert — 3000 P. Vétel esetén teher megegyezés szerint maradhat.

Hajdúszoboszlón, Szilfákalja u. 6. számu üzletes ház, négyszobás lakással, betegség és családi okok miatt — 6000 P. sürgősen! Kitünő hely. Gyógyfürdő ártézi kut, gyógyszertár mellett. Megvehető 1000 pengővel.

Kassa uti villamoshoz közel, 300 négyszögöl kitünő szőlő, gyümölcsöskert, kisebb épülettel — 1350 P.

Házak, földek, telkek, szőlők, gyümölcsösök mindent igényt kielégítő választékban!

Vételnél — eladásnál saját érdekében keresse fel a megbizhatóságáról közismert NAGY SÁNDOR ingatlanközvetitő irodáját, Csapó u. 27. szám alatt.

Családiház,
eladó, adómentes 6250 P. Gyár ucca 12. szám. Postakert. Értekezés Deák Ferenc ucca 10. asztalosnál. 828 5 9

Eladó
Miklós utca 26. számu két 3 szobás lakásból álló ház. 1586

Családi ház
két uccára fronttal sürgősen eladó. Borz ucca 14. 1644

Nagyjövedelmü
üzletes sarokház, öt uccára néző, eladó. Nap ucca 22. szám. 1701

Libakertben
Viola ucca 17. sz. alatt 203 öl sarokvillatelek eladó. Ezer pengővel átvehető. Szabályozásba nem esik, építkezni lehet. Szent Anna ucca 33. szám. (B)

Samu János

OFB engedélyes hirdetései: —
Irodám Hunyadi ucca 24. szám alatt van.

Eladó földek:
Elepen 17 hold prima tanyás, holdanként 750 pengő. Szoboszlai földön 54 tanyás. — Ondódon 37 hold tanyás. Ebesi föld mellett 7 és fél hold prima fekete tanyátlan, holdanként 650 pengőért, feleterméssel. — Ondódon 8 10 12 7 és 5 tanyátlanok. Ondódon 5 és 4 tanyás. — Homokon kisebb, nagyobb földek re van megbizásom. — Iroda: Hunyadi ucca 24. szám. 1708

Hatvanuteai kertben
Gyermekmenhely közelében, Dióta utca 35-c. alatti adómnetes **új ház 5800 pengőért eladó.** Érdeklődni lehet levélben is: Sántha János igazgatónál, Karcag.
1000, 5, 15, vas.

Eladó
családi ház 500 négyszögöl területtel, szőlővel, több lakással. Értekezhetni Szoboszlay Papp István ucca 18 sz. Homokkert. 1702

Eladó ház
külsőségen, fűszerüzletberendezéssel, szoba, konyha, kamara. Ára 1000 P. Cím: Hatvan u. 70. Étkezde. 1649

Jó jövedelmü
családiház, vagyonmegosztás miatt 21000 pengőért eladó. Értekezés Varga ucca 7., vagy dr Csáthy ügyvédnél, — Deák Ferenc ucca 9.
387

NAGY SÁNDOR INGATLANIRODA
CSAPÓ UCCA 27. SZ. FELHIVÁSA:

Ne fizessen többé lakbért!!!

Tisztán lakbéréért házat szerezhet. Legelőnyösebb bankkölcsönnel havi részletre vegyen házat a város minden részében!

HÁZAK:

UCCA	ÁRA	□ÖL
Hétvezér	9,000	700
Oláh Károly	7,500	337
Gróf Leiningen	6,000	246
Jánosi	4,400	89
Böszörményi	4,400	300
Magyar	4,400	463
György	4,000	300
Kard	3,500	306
György	3,000	150
Fancsovics	3,000	200
Basahalom	2,500	644

TELKEK:

Vilmos császár sarok	5,500	414
Apafi	2,400	88
Apponyi	2,400	563
András	800	300

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK:

Pulyka kg	0.80—0.90	Tyúk párja	5.50—6.50
Kis liba drb	2.00—2.50	Kis csirke párja	0.26—0.34
Liba k. kg	1.30—1.40	Csirke párja	1.40—3.50
Kis kacsa db	0.80—1.00	Tojás drb	0.05—0.06
Kacsa k. kg	1.20—1.30	Tojás kilója	0.901—.00
Kappan és csirke kilója	1.20—1.30		

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:

Alma kilója	1.20—1.40	Pöszméte kg	0.36—0.40
Apró alma	0.60—0.70	Citrom drb	0.06—0.10
Szilva kilója	0.80—0.90	Naranes kg	0.76—0.90

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:

Vereshagyma kilója	0.06—0.08	Kalarábé drb	0.02—.03
Fokhagyma	0.20—0.30	Bab kg	0.26—0.28
Dughagyma	0.25—0.30	Ugorka drb	0.20—0.30
Burgonya rózsa kilója	0.09—0.10	Spenót és sóska csom.	0.02—0.03
vegyes kilója	0.04—.06	Saláta feje	0.02—0.08
Zeller drb	0.10—0.15	Zöldhagyma csomója	0.03—0.04
Savanyúkáposzta Kilója	0.08—0.10	Gomba kg	1.20—1.50

KENYÉR ÁRAK:

Fehér kenyér kg	0.36	Rozs kenyér kilója	0.26
Félbarna kilója	0.34	Péksütemény drb	0.05
Barna kenyér kg	0.30		

PIACI LISZT ÁRAK:

Búzaliszt 00-ás kg	0.36	Búzadara kilója	0.40
Búzaliszt 0-ás kg	0.36	Rozsliszt kilója	0.26
Búzaliszt 2-ős kg	0.34	Korpa kilója	13 filiér.
Búzaliszt [illegible] kg	0.32		

Balázs Andor

ingatlanforgalmi irodája: Rákosi Jenő u 5. sz.
Hirdetései:

Szent Annánál modern lakásokkal 10 százalékot jövedelmező ház 22.000 pengő, felével megvehető.

Csemete ucca 19. sz. sarokház, 10,000-re tartjuk.

Csonka ucca 11. modern családi ház 7500 P

Cserepes ucca 11. sz. építkezésre is alkalmas 5000 pengő.

Pesti ucca 43. adómentes, havi törlesztésre.

Simonyi úton ezer öl telken hatszobás lakással, csak a telek árát kérjük 45,000 P.

Földek: Ebesen, Ondódon, Macson, Cserén, Halápon, 3 holdtól 90 holdig tanyás és tanyátlan földek, nagy választékban.

Földbérlet Ebesen 60 hold átadó.

Ezeken kivül házak minden igényt kielégítő választékban.

Ha nincsen elég pénze ingatlanvételhez, úgy forduljon irodámhoz, mert ingatlan vételnél legmesszebbmenő kölcsönt nyujtatom. Kérem ügyelni, új cimem: Rákosi Jenő ucca 5. sz. Hirdetőtáblám Piac u. 89. szám alatt van.

Eladók
városi és telepi házak, havi részletre is, tanyás és konyhakertészeti földek, házhelyek, szőlő. Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósit, Debreceni Gazdák Bankja, Kossuth u. 17. szám. 1660

Földbérlet

Ondódon
51 hold föld kiadó. Értekezni lehet Mester u. 31. szám. 386

Kiadó
Macson 45 hold tanyásföld. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 28. szám, Búsi Bálintnál. 1718

112 hold föld
bérletbe, vagy felesbe kiadó. Böszörményi út 8. szám. (városi nyomda mellett). 1663

Eladó föld

Eladó
Veréb dülőben 4 és 5 holdas tanyás ingatlan, vagyonrendezés miatt. Értekezhetni lehet Kálvin tér 9. ügyvédi iroda
1195

Eladó
H-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom" szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnénél, Hajdú Szoboszlón VI. tized. Luther ucca 2. szám.
674 vv

Fancsikán
22 hold tanyás föld őszi és tavaszi vetéssel azonnal eladó. Virág utca 11. szám. 1569

Eladó
hajduszentgyörgyi állomás melletti Rákóczi kertben két nyilas pajtás szőlő, melynek egy része bortermő, másrészecsemege és rizling szőlővel van beültetve; ezenkívül sok nemes fajta termő gyümölcsfa van benne. Közelebbi felvilágositást ad dr. Kovács Márton Hajdúböszörményben. 1066

Eladó
harminchárom holdas tanyás birtok Halápon. Értekezni Boldogfalva utca 10. 1428

Debrecentől
18 perere Sáránd állomással szemben 500 négyszögöl nagyrészt újtelepitésü, már egészében termő szőlő telken nyáron lakható épülettel 2500 P-ért eladó. Felvilágositás Debrecen Hunyadi u. 21. 2. ajtó. Ezira. 1536

Halap 112.
három hold föld eladó. Pacsirta u. 30. 1584

Gyümölcsös
5 holdnál nagyobb, lakható házzal megélhetést biztosit eladó vagy elcserélhető belső uriházzal. Cim a kiadóban.
1604

Diószegi úton
eladó 4 kat. hold föld. Értekezni lehet: Szegfü ucca 43. sz. 1738

Eladó
város alatt, Diószegi kövesút mellett, tanyásföld. Értekezni Gazdák Bankjában. 1658

Eladó állatok

Méhek
eladók kasokban és kaptárokban. Köntöskert, Bezerédi u. 3. 1566

Nagytejü
gyenge borjas tehén elköltözés miatt olcsón eladó. Erőss Lajos u. 9.
1636

Méhek
kisboconádi fekvő, állé kaptárban eladók. István ut 14. 1638

Fekete
puli kölyök eladó. Nyil u. 135. 1627

Tiz darab
szép mangalica választott malac páronként is eladó. Honvédtemető u 31. szám. 1464

Két hizott malac
1—1 mázsás, eladó. — Gólya ucca 8. 1619

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.